

- „Szb vorbiri kremtine, pline d'omenie
„El askende noz lanđuri de robie!
„Asfelđ kzte o datz mernii ttritori,
„Se-nvblesk în sbruł frađedelor flori.
„Nz kztadi ce nme, ce kredinđ are
„Čela ce vđ sruđ snta neatrnare!
„Ktdi streini vđ kalkz ne ačest pzmint
„Voitori de bine vođ nđ vđ sint.
„Ori ce-ar fi streinđl ce vđ kalkz-n parđ,
„Szb žruia voastrz trebze sz piarđ!
„Oamenii se pleakz la apzstoz,
„Kınd le ptrezeste inimile lor,
„Dar zn nobil popol niere kz mindrie
„Ši kít vieđzeste, liber va sz fie!
„Kzči fbrz mrgire zilele disnlak,
„Ale vieđei bznzi lakreme se fak.
„Tarı ađ stat strbzniı pentrz-ačest pzmint,
„Sz žrmzm în fantz čei ce nđ maı sint!
„Kzm ađ fost pzingii, ši n'or fi-oare?
„Pirđl nđ koboarđ dintr'o dđlce floare;
„Đnde roza moare, rozele-n floresk,
„Pe eroiči žrmz, eroi strbzčesk.

III

Aerđl rzsruđ... mntele rzsruđde:
Čeme-pretstindini nrin strımtori profznde.
Arme, koifzi, zale, varsz raze pline

Че prin nori p̄lberic̄i r̄s̄n̄ndesk l̄s̄mine:
 Asfel k̄nd̄ d̄s̄mbrava se in-čin̄pe-n fok,
 Printre f̄sm, in aer, flak̄zele-ī jok.
 Ka doī kaī ce s̄boarḡ, f̄rḡ de zabele
 Ši t̄rbadī in pentr̄i, se lovesk ne kale,
 Ambele armate-īnk̄ se lovesk;
 M̄n̄điī var̄s̄ flak̄r̄i, trem̄r, b̄b̄vesk.
 K̄sm r̄s̄s̄n̄p̄ sapa p̄'ēn pietros p̄m̄int,
 S̄-deskiz̄-n s̄in̄-ī mor̄đilor morm̄int.
 S̄s̄n̄p̄ k̄ d̄s̄rere, sabia de đar̄ḡ,
 Sabia ne-'n̄vins̄ ne x̄irka Mađiar̄ḡ.
 K̄sm s̄s̄b grele r̄im̄n̄điī grinile se strik,
 S̄s̄b s̄r̄đia noastr̄-četele lor pik.
 Kaiī lor alearḡ f̄rḡ kavaleri,
 Prin v̄irtejs̄l l̄s̄nteī, d̄s̄m̄i de viī d̄s̄rer̄i,
 Ka t̄rbate ḡind̄r̄i ce se perd in f̄rḡ,
 K̄ind a noastr̄ minte n̄ le maī in̄j̄s̄ḡ.
 Iđi s̄n kal maī poart̄ kor̄đel čel t̄r̄nkiat,
 F̄rḡ kap al čel̄i ce l'a komandat;
 Alt̄l̄š̄ f̄r̄de liber, d'al l̄s̄i fr̄iž, l̄init̄,
 S̄ z̄rest̄e o m̄in̄p̄ de la t̄r̄nkīs̄ r̄n̄pit̄,
 Ne k̄r̄garea mor̄đeī, leš̄r̄i gr̄m̄đdite,
 Zak, formez movile, k̄ s̄n̄pe kl̄đdite.
 Šnele t̄r̄nkiate, altele de plin;
 Iđi s̄n kap, k̄ fada palid̄ de kin,
 Ok̄iđl maī klin̄s̄hte park̄, s̄ p̄riveask̄;
 B̄z̄zele se mišk̄ park̄ s̄ vorbeask̄.
 Maī kolo zak x̄ir̄če, br̄ade, m̄iīn̄i, pičoare,

Desbinate, sparte, înfiorătoare.
 Каї вчипї стаѣ рїндєрї не рѣниї кѣлкадї,
 Пе рѣниї че-н кїндєрї, стрїгѣ делѣсадї.
 Ічї о хїркѣ скоасѣ дїн їнвешмїнтаре,
 Асфелѣ кѣм о нѣкѣ, де прїн коїї рѣсарє.
 Іар конеремїнтѣл дїн хїрка лѣї скос,
 Кадє несте трѣнкїѣл, рече, фїорос.

IV

Reșele ții perde, marea lăi armie
 Ши прїн фѣгѣ, сїнгѣр, скапѣ де робїє.

Dăne lăutѣ, Mircеа ții kѣ a lăi ostime,
 Nalđѣ mїnѣstire la Sѣnta Treime,
 Пѣ трїмѣл лăuteї ѣnde аѣ plstїt
 Cele trei stelșye їntr'єn vis dorit.

Dar Stefan ȳel mare kȳ ostile sale
 Sȳre Bȳrlad se dȳve, mi-ȳasteantȳ-n kale.
 Ūn boer ȳi Ziȳe: „ Doamne! mȳlȳi mȳi sȳnt,
 „Mȳlȳi se varsȳ Tȳrȳii ne avest pȳmȳnt!“
 Stefan ȳi rȳspȳnde: „ Ūi mȳi bine-mȳ pare:
 „Nȳ vom sta noi nimenȳ fȳrȳ de lȳkrare“
 Ziȳe. Late valsȳi ȳetele-ȳ pornesk:
 Pȳlberea se nalȳȳ, armele lȳȳesk.
 Domnȳl pȳne oastea sȳb treȳ kȳpȳ de ȳarȳ.
 Avangarda pleakȳ.. lȳnta 'nȳene-amarȳ.
 Ka tȳrbate valsȳi ȳe s'arȳnk sȳre stȳnȳi.
 Se sdrobesk mi varsȳ ȳemetȳ adȳnȳi,
 Se retrag sdrobite, mi kȳ alte valsȳi
 Se-nprezȳ, se-ngroaȳȳ, mi revȳn sȳre mȳlȳi;
 Asfel se revarsȳ Tȳrȳii rȳndsȳi mȳrȳ
 P'ostile Moldave ostȳ alese, tarȳ;
 Asfel ȳnbrȳnȳite, sȳarte se ȳntȳrnȳ,
 Ūi din noȳ ȳnninse d'altele din ųrmȳ,
 Pleakȳ ȳnkȳ odatȳ, mȳrmȳrȳ tȳrbat;
 Ūi din noȳ loveste kornȳlȳȳ nemiskat.

Nȳmersȳl lor mare ne Moldavȳ ȳi strȳnȳȳe,
 Soarele s'askȳnde sȳb ųn nor de sȳnȳȳe,
 Noantea ȳmpȳrmȳȳȳ zileȳ vȳl de dor:
 Negȳrȳ mi nȳklȳ ne pȳmȳnt kobor.
 Kȳm din mȳnȳȳi koboarȳ doȳ reneȳi ųnde,
 Se-ntȳlnesk ne kale, skot mȳȳirȳ profȳnde,
 Apȳi pȳreȳnate, ne ųn singȳr pat,

Spasmegъ, шї aleargъ шї alergъnd se bat,
 Asfel se' ntъlnigъ-ambele armate!
 Шї d'a lor lovire par înpovъrate.
 Dar kъm vîntъrї line, lъnekъ шmor,
 Пе-ngedata шndъ шнї lъkъшor,
 Armele streine lъnekъ пе zale,
 Lъnekъ пе koifъrї, пе lъcioase pale.
 Oamenї пшї съ sъne, prin adълчї пъdъrї,
 Sъnъ din чимпоie, бъчъme, tambъrї.
 Търуї staщ шї askъltъ larma депъrtatъ!
 Къ trei alte armїї kred къ ащ съ kombatъ
 Rїsl њ konstrъnde; шmbra че s'a-ntins
 Îndoieste spaima fokъl lor s'a stins.
 Чеї маї маrї s'adъnъ... Че vor face oare?
 Bъчїzmele sъnъ, rъспъndesk teroare.
 Шнl ea d'a fъga... Toщї њ gmъresk.
 Ka пъlberea-n vîntъrї toщї se risinesk.
 Stefan њ прегъmъ fъga lor пъ-ї skanъ.
 Mъldї, koprinшї de spaimъ, сър шї per њn алъ
 Алдїї, њntre dїnmїї singъrї se шчїg,
 Алдї-n spada noastrъ, пъvъlind, se-nfig.
 Asfelщ mъlte naserї, prin фъrtъnї, търbate,
 Sboаръ rъsinite, пар њnsпъшъntate,
 Шnele s'аръnkъ peste rъпї шї mor,
 Altele пе съnъl чelor че le omor.
 Rїsl спъmъ сънъe: търбъrїle-ї valъrї,
 Strъnse de kadaverї, се revars пе маrї;
 Stefan, pretъtindenї њ doboаръ amar

Dîndu-le gonire pînă la xotar.
 Căm pe kalea koasei, pe întinse krânguri,
 Maldărul cel verde zace rînduri, rînduri!
 Astfel pretstindenii, zak mi morții lor.
 Korbii cete late, neste dînșii sbor.

Dar Stefan cel mare, kapii ostii zveste
 La voiase mese și astfel le vorbeste:
 „Raz'acestii lante netrekstă-n nori,
 „Luce ka lșmina soarelui la zori
 „Dar a sa lșmină, kăt de lșcitoare,
 „Să nă ne rșneaskă prin a sa splendoare!
 „Gloria-î ză soare splendid, strlăcit
 „Ce orbete okișl kare l'a privityt.“
 Astfel zice Domnșl. Kșnelă așrite
 Kiamă, prin toaste, zile strlăcite.
 Tinere feioare kșșnaș kș flori
 Kș a-lor dșlce mîșă, bravı vingștorii;
 Altele, pe xarpe, kșntă, dșlce, lin,
 Gloria romșnă și al Moldovei kin.
 Iar Stefan askșnde fașa-ı strlăcite
 În regala-ı mantă kș așr mîndrită.

BAIA. ⁽⁴⁾

I.

Patrie de lunte! ȕarȕ lȕdatȕ!
Gloria de arme sȕfletȕ-ȕi ĩmbatȕ!
Asfel ĩn vȕlvoarea fokȕlȕi voios
Flȕtȕrele sereĭ sboarȕ vȕlȕptos
ȕi-ȕbȕtat de gaze, flakȕȕ, dȕlȕeȕȕ,
ȕrintr'o dȕlȕe moarte, katȕ o noȕ viadȕ.
Nobilȕ gĩndire! ȕrin marĭ sakrifȕe,
ȕrin arzĩnde lunte tȕ veĭ fi ferȕe!
ȕn ĩnst ĩn viadȕ tȕ tȕ aĭ odixnit
ȕi ne ȕȕȕ-ȕi ĩndrȕ florilȕ aȕ ȕlit!
Dȕlȕile sȕrĩderĩ ne bȕze feȕioare
ȕinsȕs-aȕ la zȕbra griȕei gĩnditoare.
ȕeste tot rȕsȕȕȕ kȕntȕeȕe de dor
Kȕ sȕsȕine triste ĩngĩnatȕ ȕȕor!
ȕinȕȕȕ ĩnkȕ o datȕ sȕada de mȕrĩre,
ȕarȕ de marĭ fante, ȕi de strȕlȕȕire

II.

Mateiam Korvinѧ, rѧsfѧdat de soartѧ
 Splendidele-ї arme prin Moldova poartѧ.
 Kѧm-s adѧn kѧ-nѧetѧl pe ѧn ѧer senin
 Norї de vijelie, printre nopѧї de kin,
 ѧetele maїiare pe kѧmpїї s'adѧn,
 La ѧetatea Baia tabѧra lor pѧn,
 Mateiam soleste marelї Stefan
 Ka sѧ-l rekѧnoaskѧ drent ѧn Sѧzeran.
 Dar eroѧl nostrѧ ĩnkѧ-ї dѧ de stire:
 „Pїnѧ ѧe Romѧnїї, mїndri de mѧrige,
 Pentrѧ ѧarѧ moartea vor despredѧi,
 Mѧnele de lanѧrї nѧ-її vor ѧmili!“
 Dar de dorѧl morѧeї ѧara-ї abѧtѧtѧ.
 Inima sdrѧbitѧ... lakrima tѧkѧtѧ!
 ѧnde trek-Maїiarїї satele se strik;
 Xoldelē aѧrite ĩn ѧenѧѧ pik.
 Dѧne mѧnѧї koboarѧ tѧrme rѧtѧѧite
 Mѧmele kѧ pѧnѧїї rѧtѧѧesk sdrѧbite.

III.

ĩn ѧetatea veke ѧngѧrї aѧ rѧmas;
 Pїi-n plѧѧerї molateѧї inimile las.
 ĩntr'o noante tristѧ, ĩntr'o sѧrbѧtoare
 Eї ĩnșalѧ dѧlѧe grija gїnditoare.
 Viada, desbrѧkatѧ, d'ale eї dѧrerї,

Кэргэ pentră dînșii plînz de plîcheri.
 Dar p'atînci Romîniî kă cel kălkător
 Nă beaș dîntr'o kăpă viața țurei lor,
 P'a fechioarei frunte, aste sîrbători
 Nă pîrnează plînzînde și sîave flori,
 Inima romînz, plînz de mîrire
 Înkă nă perduse nobila gîndire!
 Nămaî niste fiice din strein pîmînt,
 Fiice de plîchere, prin bankete sînt!
 Ele î răsfață kă plîcheri țe omoară,
 Le-muletesk kă roze oarele țe sboară,
 Și kă sînzrî goale, pîrîl zndzios,
 Pe al țurei sînzde dînzdesk voios.
 Kătră ačeste krăzii kălkători, răknesk
 Znde o virtăte, dalbă întîlnesk.
 Sabia prekărmă dăchea vîdeî floare
 Și kă viața nere sînta lor onoare.
 Mămelor romîne sînzl le desnik
 Pe kopîi frațedî în sîbii rădik,
 Dăreror spektakol!... Trăsnete, lovîdî
 Vijelîi țarbate, vă skăladî, mîzîdî!
 Tă, pîmînt, tresaltă! țeme! te desnikă!
 Inimă țarbează!.. paloș te rîdikă!

IV.

Stefan ea de stire despre-ačeastă stare..
 Pleacă, kalkă-n noapte țetele Mațiare.

Кънд streinîl чeаркъ а ne sьbjьga,
 Vom pleka noi капъl фьr' a ne lъpta!
 Daka soarta кръдъ va сь ne sdrobeaskъ,
 Чel пьdin, tigranl п'ънъ mormînt domneaskъ!

Къm aleargъ toamna пасъrî trekъtoare,
 Къstînd тьrîmъrî кь маî dъlче soare,
 Asfel trek Moldaviî, trek nekontenit
 Ъnde dalba falъ dъlче lъ a zîmbit.
 Repede-î пъvala bravilor romъnî!
 Teribilъ lъче sabia prin мъnî!
 Noantea toate seamъn маî спъimîntъtoare,
 Moartea le-mnrъmъrtъ valъl de teroare.
 Концъradi d'odatъ, îн orъia lor,
 Eî se daъ ka mieîl la чeî чe-î omor.
 Stefan пъne fokъl; flakъra s'ъneste
 Къ teroarea morъeî шî ne togî zîmeste.
 Dar prin noante, flakъrî шî beъia lor.
 Prin strigъrî de kinъrî, сьнъe шî omor,
 Ъngъrîî reafъ-inîma lor tare
 Сь se lъnte îнкъ pentръ-a lor skъpare:

Asfel къm prin noante шî prin vijelie
 Koardele ne vase шьerъ k'ъrъie
 Пе маî мълte tonъrî чe se prelъnъesk
 Шî niчî ънъl кь-altъl нъ se potrivesk
 Tot аша s'аде тьrbъrea мъpîe
 Ambelor armate, îнtr'a lor isbire;

Към търbate vîntъrî repede de тън ;
 Ъrlъ fъrioase-шi d'odatъ ашън ;
 Fъria маriaгъ насче шi s'abate ;
 Rîndъrile noastre staș nestrъmъtate.
 Към grindina kade къ мърiri адîнчи
 Lъnekъnd ne frъntea kolъgroasei stîнчи,
 Шоae de съдетe ne Moldavi detънъ,
 Шi ne koifъrî zale, lъnekъ rъsънъ.
 П'ale noastre pentъrî, бърбъдiа lor,
 Пеме, bate, спарче-repedele-î sbor,
 Armia streiнъ нъ se risîneste ;
 Spartъ, se doboаръ ; lokъl se goleste.
 Asfel o пъдъre-не ѝн къмпî prelat
 Ъnde treче fokъl, niere ne-нчетат.
 Шi asfel към îн тоамнъ frъnzile trekъte
 Îн пълite valъrî, le vedem къzъte,
 Asfel шi streiniî la vedere пар
 Okъl че îi vede se întъrнъ-amar.

Zorile se varъъ. Pe четatea latъ
 Къtre чер-se 'nalъъ flakъrъ търbatъ ;
 Пе къi treче fokъl, treче ne-нчетат
 Песте мордî, ne arme, ne сънче-пкегат,
 Iar аi lor kadaverî шi сънче-че-î ѝдъ,
 Se askъnd îн flakъrî... O vedere кръдъ !
 Kasele-н ченъше skimъъ forma lor ;
 Iar ne la bankete, de пълчерi d'amor,
 Јъnele bakante, bete, despletite,

Maî kætînd kə gʒra sʒrɛtʒrî dorite,
Kə amandîi tinerî spektakol amar!
Înr'ən rîş de flakʒrî-repede dispar.

Iar Korvin çel mare-rɛvʒrsînd sʒspine
Kə treî rɛnî şî singʒr fɛɟe kə rɛşine.

KODRU KOSMINULUI. (5)

I

Vânturile negre, într'a lor țârbare,
Nș bat fața mării fărț încetare;
Iar tș, dragț țarț, pache nș mai ai!
Nș se sterse bine sșncele pe plai,
Și alt rîș de sșnce mșne o sș-l șde!
Mșne alte lșnte! alte dorșri krșde!
Fiiș tși trek viața sșb armele lor;
Prșnciș lor îi șitș țrșșșiș în dor!
Iatș vîntșl lșntei țeme kș țârbare!
Șn minșt, o țarț, katș desmerdare!
Krșde aș sș fie lșntele țe vin!
Dar neperitoare fi vor țel țrșșin;
Ale tele lșnte, splendide, sșblime
Tș or skșna de moarte pe viitorime!

II

Albert se țrețarț Tșrșciș a'nfrșnta!

Dar askъns, Moldova katъ a sъrpa.
 Kapъl lepeї zичe; „Че voesti a face
 O mъreде Sire! черъlъї нъ плаче!
 Къчї in lok съ farъmї orde de пъgїnї,
 Тъ vїnezї krestiniї, Moldovenї romїnї!“
 „Къnd ar sti vesmїntъ-mї inima-mї чъ-askъnde,
 Еъ l'аш arde-n flakъrї! “repele-ї rъspъnde.

III

Pълberea se vede desmре rъsrїt.
 Ostile poloane дара a-n-velїt.
 Lъnчїle se-naldъ ka пъdъrї rъskate;
 Kaї ne kaї пpeрmъ ka valъrї tъrbate
 Sъnetile d'arme se konfъnd, s'alъng,
 Къ strїgъrї de ommenї, че ne vїnt ajъng;
 Flakъra toneste satele din дarъ;
 Sabia dikteazъ voia sa barbarъ.
 Stefan le soleste... krъzїї kълkъtorї,
 Пъn de-nkarkъ-n langъrї ne ambasadorї.

IV

Azїzїї al vъet din kolo snre plaiș?
 Sъnete de trъmbїdїї, nїkezъrї de kaї,
 Strїgъte de oamenї, rъrїrї de kare,
 Шonte mrelъnчїte d'arme mї fanfare?
 Neamъrї peste neamъrї vin, se гръmъdesk,

Kalkъ кѣ тѣбаре кѣибѣл вѣтезек.
 Пе Карпаді департе норѣл се desfăce:
 Ынгѣрїї кобоарѣ, чеаркѣ се пе-мпаче..
 Непѣтїнд сѣ-нпагѣмъ marele попор,
 Еї нѣ las сѣ-л kalче ноѣ апѣсѣтор.
 Asfel ı amıchiea mı sincerѣl bine,
 Че пѣртаѣ Moldoveı armele vecıne.

V

Între trei mãri taberi, пе зн verde deal,
 Чеї trei domni s'adѣнѣ ми vorbesk leal,
 Albert ı salstѣ кѣ мѣгїnimie,
 Dar askѣnde-n sїnѣї krѣda lїї mѣnie.
 Ынгѣрѣл еспѣне кѣт s'ar кѣveni,
 Паче, armonie prin krestinı a fı.
 „Nѣmaı prin зпїре, зїче mїndrѣл реѣе,
 „Vom krѣда пѣmїntѣл de barbara leѣе.
 „Чertele-s fatale la krestinı ka voї:
 „Vor deskide kalea Тѣгѣilor спре ної.
 „Чел бѣтѣт кѣта-ва кѣтре Тѣгѣїї скѣпаге.
 „Јѣгѣл че нѣ апасѣ ın prezent-greѣ pare;
 „Пе кѣнд alte јѣгѣри printre fiitor
 „Par mѣlt maї зшоаре robѣлїї попор.
 „Spїritѣл de чеартѣ trebѣе сѣ мїеарѣ,
 „Кѣт тѣї-vor Тѣгѣїї, кѣт avem o цагѣ!

Albert ı гѣспѣnde; „Sire, dragѣ frate!

„Кэдетареа-цї далбэ сэфлетэ-мї стрэbate,
 „Чередї de la-mine.. toate le voiş face.
 „Нэмай сэ renaskэ zilele de pace?”

Stefan ii citeste aktul зrmэtor:

„Jэr п'al viеdei mele mindрэ ziditor
 „Еж ми toatэ oastea сэ pleкэм кэ bine,
 „Сэ lэsэм Moldova liberэ de sine!
 „Сэ мэ дэk din царэ; dar ne сэпэрат,
 „Tot ne calea veke, ne karэ am intrat!”

Asfel este aktul. Albert il сэskrie.

Ши кэ oastea pleакэ кэтрэ a sa Lexie.
 Dar el нэ se дэче ne preskrisa kale,
 Printr'alt lok имї дэче armiele sale.
 Albert kalkэ vorba. Stefan, сэпэрат,
 Lasэ se vorbeaskэ сэфлетэ-ї тэrbat.
 „Надїе тэrfашэ-ми nestэrbtoare!
 „Че зрситэ крэдэ te пэзрмэ oare?
 „Însэцї тэ krestinэ, ne krestinї lovestї,
 „Ши слэbind krestinї, singэрэ слэbestї!
 „Тодї вечинї nostrї kalk п'achelаш plan;
 „Vor ka сэ sdrobeaskэ jэgэл Otoman;
 „Dar lэsind blestemэ neste tiranie,
 „Kastэ сэ пэie п'alцї сэb robie!
 „Ô, Lexie mindрэ — тэ veї fi jositэ!
 „Robilor тэї d'astэzї тэ veї fi robitэ
 „Pe vesmintэ-цї slendid арэuka-vor sorgї!

„Кѣм дѣшигъ korbii kadaverii morcii,
 „Popoli-împêrgii-vor membrile-цї sdrobite
 „Кѣгнѣгиле tele p'oasele tocite!“

Кѣтре ачесте спѣсе, vine ън trimis.
 Dorѣl дѣреї sale e ne kinѣ-ї skris.

„Legѣtѣга ноѣ азї e фѣгѣmatѣ —
 „Altѣ parte-a дѣреї e de еї кѣлkatѣ!
 „Flakѣга încinѣde rodѣl ашгелї мѣнчї;
 „Spada lor koseste-pe femeї, ne пгѣнчї!
 „Tinerele мѣме, dragile fecioare,
 „Перд кѣ vїада дѣлче, сѣнта lor оноаре.
 „Тодї прivesk ѣгїа шї sѣспин amar —
 În alor дѣрере фѣгѣ de хотар!„
 Asfel zise solѣl. Кѣм ѣн ѣгс бѣгbat
 Kare шї aflѣ пѣїѣl mort саѣ сѣнѣerat,
 Деме шї гѣкнeste кѣ-тѣгїѣ адїнкѣ,
 Шї тѣрbat, s'avїntѣ дѣне стѣнкѣ-n стѣнкѣ;
 Asfel pare Stefan în дѣререа sa
 Шї sѣdorї de сѣнѣе frѣntea-ї гѣvѣrsa.

„Нѣ! a деме нѣмаї, шї a vѣrsa сѣспине,
 „Нѣ-ї lѣsat la inimї nobile сѣblime!
 „Пѣнѣгереа пѣгчede din сѣflet robїt
 „Ѣнеї vїedї trѣндave че l'a ѣмїlit!
 „Чел brav нѣ s'abate кѣнд чел гѣѣ il frѣнѣе,
 „Чи кѣ arma-n мїнѣ se їmbatѣ-n сѣнѣе.“

Asfel strigъ Stefan mi kъ braviî sîi,
 Sheakъ kъ зрiе la Kosmin în vîi.

Kъm ne vale verde, strъlъcesk la soare,
 Frъnzъ lъngъ frъnzъ, floare lъngъ floare,
 Asfel par Polonii ne vîi la Kosmin;
 Între dorъ mъгъrî Eî koboarъ lin.
 Soarele rъsare: fokъl splendid lъce,
 P'armele lor mindre kade mi strъlъce.
 Liberъ de grijъ, moarte, sađ robie,
 Inima lor sboarъ kъtre bъkъrie.
 Gîndъl lor întreche pasъrile lor
 Kъtre dъlъcea darъ alergînd kъ dor.

Dar mai sъs de mъгъrî чеi din darъ vin,
 Xerъstrez stejariî kъđi ne rîni se-nklin;
 P'ale lor tълiine adînađi îi lasъ;
 Iar mai jos-de dînșii armiile pasъ.
 Șn semnal, mi aчeste чete vor peri.
 Soarele dispare... Черъ-ngълbeni!
 Mъđi-nalđi vekî, skъtъr koama lor verșinъ,
 Arborii se mișkъ, se-nvîrtesk, se-nklinъ.
 Șmbra se mъreste... Aerъl tълiat,
 Srtъns, s'arъnkъ-n valъrî, vîjie tъrbat.
 Mъntele tresare! trъsnete, mъđiri,
 Șъerъrî bizare, vaete, rъkniri,
 Se rъdik în aer, kresk, se variaзъ,
 Și din mъnte-n mъnte, trek, se repeteazъ,

Brazilii vekī ka l̄smea, neste tot s'abat,
 Kad̄ din r̄ip̄-n r̄ip̄; orī mī žnde bat,
 St̄n̄čile ne kale, ņem, tr̄snesk mī salt̄,
 Se f̄r̄m̄, pleak̄-b̄b̄besk, tresalt̄..
 Čer̄sl̄ mī p̄m̄int̄sl̄ park̄ se lovesk,
 Park̄ se konf̄nd̄ mī se nim̄ičesk,
 Mī žnde se revars̄ ne v̄bile-ad̄n̄čī,
 Alđī m̄n̄đī se formeaz̄ din kop̄ačī mī st̄n̄čī.
 M̄ntele r̄m̄īne negr̄, desv̄lit;
 R̄īsl̄ skimb̄ k̄rs̄s̄ ī, ņeme p̄b̄b̄šit;
 Kaī, kavaleriī, četele f̄bloase,
 Armele, iāš forme k̄r̄de mī idoase,
 R̄īr̄ī larđī de s̄n̄ņe din p̄m̄int̄ đ̄īm̄nesk;
 Kodri-n f̄m̄ mī-n žmbr̄ salt̄, klokotesk!..

Stefan̄ īnk̄ vine k̄ž a l̄sī armie,
 Če maī e k̄ž viad̄, far̄m̄ k'žr̄je.

Din ačeast̄ l̄nt̄-p̄đinī āž sk̄pat!
 Iar Lexia toat̄ dolīž a l̄zat.

Cetatea Albă (Akerman).

Schidă voi câte valeri se rădik pe mare
Kînd o vijelie s'fîcă kă tîrbare?
Asfel sînt la nămăr mîndri Măsselmani
Чѣ апѣрѣ четатеа sklavъ de mîlci ani!

Într'zn flaviș d'așr, soarele lăcesce
Și pe koifări, arme, fokă-î strălăcesce.
Stefan stă s'eb kortă-î inpletit kă fir;
Четеle Moldovei lăngă el demir.
Pasă Dorobaniî chei kă koanse late,
Kă sklinoase koifări în arșint lăkrate;
Îi șrmez Panșiriî che pe kaî în șușme,
Kă șpoare vîntări, lănekă pîșn lăme.
Кѣлѣгашii дѣгеi pe vînomi fșgari
Îmbrăkașii în zale ka bătrîni stejari.
Între toșii kărteniî pasă kă mîndreșe,
În vesminte d'așr, kă frămoase fede,
Апоi Toporaniî de șăkări armașii

Ші Kodrenii адегі ші de тоді stimaці,
 Zimii ші pentel дуреі, кѣчи aveaș kemare
 S' апере Moldova de ostipі Тѣtare.
 Дѣне дѣншиі пасъ surinteni vѣнѣtorі
 Renșimii іn lante ka sѣдетѣtorі.
 Ші Тѣnarii дуреі тоді іn negre poarte;
 Peștrigate-'n romș, kрѣd simbol de moarte.
 Maі veneaș іn șrmъ ostі de Merченari,
 Чеі кѣ fruntea mikъ, че se zik, Тѣtari;
 Șngșri lađi іn snete, кѣ mșstѣđi stșfoase,
 Lemii кѣ пѣrл galben, кѣ черbiche groase,
 Apoi Tiginenii ші alđi repъblikani
 Pasъ maі de latșri кѣ-аі lor kѣnitani.
 Ei eraș vasalii lđi Stefan чел mare
 Ші veneaș la lante dșu'a lđi kemare.
 Чetele romъne rіșr іn kimmii
 Ka rіșri de ploaie dșpъ vijeliі.

Кѣ Stefan sșb kortș-і kaniі тоді s'adșpъ
 Ka sѣ rѣndșiaskъ lanta іnpreșpъ.
 Șușl d'іntre dѣnșii vorba a lșat!
 „Armia Тѣrчeaskъ krește ne-пчетat
 „Dșnpъrea tresare, ъеме sșb povarъ;
 „Ші кѣ nѣ-іпчетare varșъ ostі іn ѡarъ,
 „Nș ar fi maі bine, mare domnitor,
 „Sъ-astentъm sѣ vie noșl ajștor?“
 Stefan іi rѣșnșnde кѣ vorbire linъ;
 „Oastea noastrъ-і bravъ, kiar d'ar fi пѣđinъ.

„Lăsați singur nămaï, stîpî aचेasta voi,
 „E d'ajuns, съ spargъ tărme mari de oi.
 „Foksi dăne fără-î nă podi sokoti;
 „Săfletăi kă trăsi, nă podi potrivî;
 „Vărbădăia sântă kare ne măreste,
 „Nămărsăi mare lokăi împlineste.
 „Măldimele-neakă, nămărsăi чel mik;
 „Săfletele însă, maï mălt le rîdik,
 „Asfel vijeliea fără spargе-ndată;
 „Dar maï mălt aprinde flakăre î tărbată!“

Dorobanii pleacă. Soarele din nor
 Se răsfrînce sulendid pe pentarăi lor.
 Viile resfrîncei че-n metal se-ngînb,
 Tărbărb, orbeste, armiea păgînb.
 Lăncile pe pentări lănekă şpor
 Saş răstoargă bravii dăne kaii lor,
 Sabiea în koifări întră saş se frînce;
 Armele lăchiose se roşesk de sănce.
 Săncele se vară... Palomăi de fer
 Se înfrînce-n karne pînb-la măner.
 Kaii kalkă leşări, se înkrăntă foarte,
 Oamenii se-mbată, de tărbata moarte.
 Tărcii eaş de făga... pasă şure четate:
 Poarta se deskide-ostii fărămate;
 Însă făgătorii, kă чеi че-î alăng
 Kă şpedele'n şate, tot d'odată-ajăng,

Kăm pe fađa mării, dănb o fărănb,

Valeri lăngă valeri — lăptă împreună,
 Astfel în cetate prin adinchi strimtori,
 Mestekaji se lăptă-vinși mi vîngători.
 Strigăte de-nvinșeri, de plînșeri dăghere
 Se-înalță în aer.. Soarele repere.

Pé o lată pieaptă, printre fșm mi sșnșe
 Armia lăi Stefan, mai ales se strînce.
 Akolo-i saraizl. Pama kș pșđinī,
 Apșgș xaremșl nekat de kreștinī.
 Stefan îmi repede kalșl alb de sșșme,
 Din-tr'o gșgș-n alta trece mîndrșī-nșme.
 S-a lșat saraizl. Sabie mi fok
 Pradș mi șđie, fșlșer așest lok.

Kșm prin vijelie, sșșș felșrite
 Vîntșrile nopșei, printre stînci trșșnite,
 Șoile mșđinde, tșnetelē adinchi
 Rîșrile tșrbșri, țe kobor din stînci,
 Astfel sș înalđă sșnetele d'arme,
 Strigătele d'oamenī, kșșșenelē alarme;
 Lokșl de kadavre-este semșnat,
 Șîncșele torente, gîlgie tșrbat..
 Kalșl la vederea lemșrilor moarte,
 Șforșe, rșsaltș, se-n-sșșimîntș foarte;
 A derșplîșreī șmbgș l-a lovit..
 Omșl singșr vede, pare fericit!
 În derșplîșnare sșfletș-i se-mbatș

In Oroarea morței — glorie-a sa katъ.

O femeie tîrîkъ, printre cete pasъ..
 Merде kъtre Stefan; în urenkî se lasъ,
 Îmî rîdikъ vîrl: okîi lъkrъmadî
 D'o dîrere mare, nar înpovъgadî
 Pe bîlaie-î koamъ-florî apar voiios
 Kъm lъcheste p'azr smaltъл grachios.
 Шî kъm kriniî tinerî, printre rozê albesk,
 Prin bîzele î rîmenî-dîngîi strîlъchesk.
 Asfel kъm lîmîna, soarelî vîbratek,
 Ađreste fađa lakъlî molatek,
 Kъxtarea vie, noatъ volъptos
 În azъrî-î dîlce, kandid, lъngъros.
 Sъb albeađa dîlce, dъne jъna-î fađъ
 Rîđr delikate, valđrî de romadъ,
 Ka doringî frъmoase, prin vis virđinal,
 Ka bîket de roze, prin vas de kristal.

Stefan kъ mirare, kalъl sъđ opreste,
 Kredê zn vis ferîce, kare-l amъđeste.
 „Kъm în dalbe lъnte, tъ estî kъrajios
 „Domne! dъne lъntъ, fîi mъrînimos!„
 Stefan se gîndeste, k'o miskare face
 Omъl de s'alînъ; armele de tache.

Mircea cere oaste reșelși Mașiar
 Să koprinză ȧară, astoritate
 Și promite drentșri de vasalitate
 Къ tribșt saș dar.

Reșele konsimte: Mircea vine-n ȧară.
 Lovend este dșce p'armia Mașiară.
 Pretștindenī ȧara se'nveleste-n dor
 Șnde se rșvarsă rīndșrile lor:
 Astfel șnde trece krivșdșl tomnatek
 Frșnzele pșlesk;

Florile se pleakă p'al lor pat molatek,
 Și kș al morșei doliș, toate se-nvelesk,
 Къчи eraș la nșmșr ostile mașiare,
 Къte viada noastră, grele dorșri are.
 Într' așeastă lșptă Domnș ambișios
 E'nșoit de fiika-ī, sșflet gracios;
 Dob karaktere deferite foarte,

Kəm kontrastъ viaца, кѣ fioroasa moarte,
Miliga azde fanțele amari.

Че revarsъ-н царъ barbarii Маџiari.

Săfletăl eі tьnьr sьferъ-н tьчere:

Okii sьi revarsъ lakrimi de dьrere.

Lasъ kortăi, pasъ kь doі skьtieri

Kьtre kapăl ostii, ьintre kavalerii.

Oki-і ard în flakъri dьlчi шi tinerele,

Kəm lъchesk în soare doъ mikșъnele.

Frșmșseđi шi gracii, maiestate, dor,

Se чertađ nъkьte ne lokamăl lor.

Пьrăl eі че skapъ din sъave vele,

Kade-н valъri d'azr, bьtăđi d'agrele.

„Mare kьpitane-oare voi veniđi

„Kь armele-н minъ sь vь rьzboiđi?

„Sađ veniđi s'ъchideđi femeile blinde

„Ale kьror arme's lakrime arzъnde?

„Ale tele чete-пradъ шi omor

„Ori în kare parte kalkъ pasăl lor!“

Asfel ũ vorbeste jьna frșmșseđe,

Шi пьdoarea varsъ пьrпьrъ ne fede;

Vorbelei frșmoase ne tođi ađ пьtrъns.

Lovenđ kьnitansl asfel a rьsъns:

„Nobilъ fecioarb! ale mьrei valъri,

„Fak mai mare sgomot kьnd ajșng la malъri:

„Asfel aste чete че kь noi se-mpak,

„Đnde-ajșng la marđini mai mьlt sgomot fak.

„Eđ voiș пьne ordin astor aspre rele.

„Jsr s̄b taie ɕer̄sl fir̄sl viegei mele!“

„Fata m̄sl̄d̄meste, ese s̄r̄iz̄ind,

„B̄sk̄ria l̄ɕe ne kin̄sl ei bl̄nd.

„Fok̄sl, kr̄da moarte, kaz̄b n'ast̄b ɗar̄b.

„P̄in la ɕel d̄in ɕrm̄b fīi ɗ̄rēi neaḡb!“

Asfel k̄pn̄itan̄sl ziɕe k̄ɕtre-āi s̄b̄i ;

Asfel kalk̄b vorba Œnḡr̄ii ɕei r̄b̄i.

Dan mi k̄ɕ Rom̄b̄nīi vine k̄ɕ t̄rbare ;

Kade f̄r̄b̄ veste n 'ordele Maɗiare.

Spedele se-nal̄ɗ̄b, f̄lɕer̄b, lovesk ;

Oamen̄i k̄ɕ oamen̄i l̄ɕnt̄b, kāi k̄ɕ kāi s'isbesk.

K̄ɕm ne r̄iɕ se vars̄b mīi de kreɗ̄r̄i line

Tres̄r̄ind s̄b̄b fok̄sl stelelor div̄ine,

Asfel se z̄breste la v̄rsat de zori

Pe k̄ɕm̄nia lat̄b brav̄ii l̄ɕnt̄b̄tori. —

K̄ɕtre ɕer̄sl splendid se r̄ɗdik̄b-ɕn nor :

Pare k̄ɕ-̄i e ɕmbra s̄ɕfletelor lor :

ɕelor ɕe las vieaɗa ! korn̄r̄ile m̄ste

V̄ɗs̄ve de viad̄b, r̄ind̄r̄i s̄int̄ k̄ɕz̄ste.

M̄r̄ɕea merɕe-n fr̄nte n'ɕn-f̄ɕgar s̄ɕmat,

ɕe inald̄b kap̄sl ka ɕarne t̄rbat.

Ori ne ɕude M̄r̄ɕea kaz̄b s̄b treak̄b...

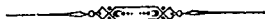
ɕetele rom̄ine pare k̄ɕ se pleak̄b,

M̄nile-ostenite, sabiea sk̄ɕpaɕ,

ɕei māi m̄sl̄ɗ̄ s̄ure f̄ɕḡb k̄ɕɕets-ndrentat̄ɕ.

Mîrcea şovăeste, kade, ume, moare,
 K'o s'vceat'niint'ă într'o s'rbioare.
 Loveni ea de stire despre moartea sa:
 O doringe vie s'flet'ă-î mimka
 Tronul Romăniei k'z Milia d'le
 Printr'a l'ptei s'nce, gracios îi l'ce.
 Şrme b'rbiea. Dar n-zi dalb f'gar
 Vine k'tre d'nsul zi ostam Maşiar.
 Îi înlint'ă-n-sîn'ă-î sabiea d'odat'ă.
 Loveni reknoaste Milia, skimbat'ă—
 Kade înc'rin'ă; ume-greş l'st..
 Oastea l'î d'z f'ga.. Soarele-a p'rst.

Dan* ad'ne kani într'o s'rbioare.
 Akolo Milia pare r'bitoare;
 Dar ne p'rb'ă-î poart'ă doliş de mormint—
 Şi ne alba-î faţ'ă, roze n'z mai s'nt.
 „Iat'ă, strig'ă Domn'ul, d'nd'ă-î m'ndra m'nt'ă,
 „Çine a skos din lanţ'ă patriea romănt'ă!
 „Fii a mea soçie? Fata dr'g'blam,
 Într'o m'nt'ăstire cere-zi s'nt l'kam.

* Dan. Domn'ul d'grei cel leşitim kare surjinea l'nta.

Bogdan in Polonia.(9)

I.

Reșele Lexiei are sorioarș
Târlarș frumoaș ka o rozioarș.
Bogdan Domnșl cere ne regala fatș;
De trei ori dorința-î este depărtatș;
În țarbarea-î krșdș, katș-a-șî resbșna
Șleakș în Lexia, el kș oastea sa.

II.

În regala salș znde lșșșl d'arș
Și kș arta rarș varș-al lor tesarș,
Reșele kș mșma și kș fiika ei,
Dintre toșî oaspeșii rșmîn kște trei.
Lampșele rșvarș valșrș lșșitoare
P'alē așestor oaspeșii feșe gînditoare.

Тънѣга прѣчѣасѣ, стѣ рѣпитѣ blind,
 Пѣтѣ-ї blond ne змерї kade rїzrїnd,
 Ка ѣн rїř de gaze че се vѣrs din soare
 Пе o delikatѣ, fraęedѣ ninsoare.
 Вrїrl eї albastrѣ kѣ-аѣr semѣnat
 Лѣче ka eterѣl dѣлче їnstelat,
 Газ змор, poetik sїnѣ-ї їnvѣlesче;
 Provokѣnd doringe, dѣлче le-mbrїnчesче;
 Грачїї dѣлчї, шї маѣрїчї, лѣнгѣ dїnsa sbor,
 Кѣm пе o lѣminѣ, fїstѣrїї-nkonjor..
 Razele divine че-аї sѣї okї їnчїng,
 Їntr'o roѣ dѣлче gracїos се sting.

„Sire! її vorbeste mѣma sa реѣїnѣ.
 „De амѣтѣчѣne їnїma мї-e plїnѣ;
 „Sѣferї-veї їnkѣ, ast barbar Romѣn,
 „Dѣne че їnfrѣntѣ пе al sѣѣ стѣїnї,
 „Чerїndѣ-ne noѣ, mѣna fїчeї mele
 „S' arѣѣ, шї sѣ grade lokѣrїle tele?“
 Reѣele-ї rѣspѣnde! „ Vai! ачest barbar-
 „Претstїndїnї oastea мї-a їnfrїnt amar!
 „Чererea фѣkѣтѣ, sѣ devїe mire
 „Pentrѣ noї, o maїkѣ, este ferїчїre!
 „Dѣлче sѣrїoарѣ! pentрѣ-al дѣrїї amor,
 „Ox! прїmeste mїna astѣї vїngѣtor!“
 Dar Elisabeta pleakѣ-a sa kѣtare
 Їnekatѣ-n lakrїmї шї їn їntrїstare
 Шї kѣ vorѣѣ dѣлче ka їnїma sa,

Fratelsi sŕŕ jŕne iŕ rŕspŕnde-ama:
 „Am jŕrat kredinŕa ŕuŕi altsi mire
 „Ŗi kŕ vorba, dat'am inima mea, Sire!“
 „Sora mea cea jŕnŕ! sŕfletele marŕ,
 „Nobile, frŕmoase, ŕeneroase, tari,
 „Prin marŕ sakrifŕce, kŕŕete sŕblime
 „S'osebesk iŕ viadŕ din oarba mŕlŕime..
 „Ŗn eroŕ dŕ viadŕa plin de ferŕire
 „Pentŕ o frŕmoasŕ, nobile gŕndire;
 „Ŗn martir, la ŕmbra negrei iŕkisorŕ,
 „Vede kŕm se skŕtŕ ale vieŕei flori
 „Ŗi-mbŕtat de gŕndŕl kŕ el faŕe bine
 „Prin a lŕi dŕgere, patrii-n sŕspine,
 „Ŗitŕ greŕtatea lŕnŕilor dŕgerŕ,
 „Zilele-i ce kŕgŕ fŕgŕ de plŕcherŕ.
 „Pentŕ aŕeastŕ ŕagŕ ce sŕb pragŕ plŕnŕe,
 „Nŕ poŕŕi, sorioarŕ, inima-a-ŕi frŕnŕe?
 „ŕara ta, prin mine, astŕzi zŕce ŕie
 „Dŕ-mŕ, a mea frŕmoŕŕ paŕe, bŕkŕrie!“
 Dar Elisabeta lakrime vŕrsa
 Ŗi sŕb alba-i mŕnŕ faŕa-mŕ askŕndea.
 Jŕgŕmŕntŕl, vorba, va kŕlka ea oarŕ?
 Cea din tŕi gŕndire este ka sŕ moarŕ.
 „Nŕmaŕ prin aŕeasta, iŕmŕ maŕ zŕce ea,
 „Voŕ skŕpa onoarŕea, ŕi kŕ ŕara mea.“

III.

În aŕeiamŕ noante-Domnŕl trist, s'abate,

Varsъ în тѣчере lakrimî infokate.
 Apoi cere kalzi. Kъ o mie inmî,
 Pasъ kъtre Liou, tođi de згъ-ангрии,
 Poarta este-nkisъ dorzi il гъпесте;
 Domnzi kъ-a lzi lanче, porđile loveste.

Poarta se deskide.. trei fantasme par..
 Trei femeî kъ mantii, kъ pas mindrъ rar.
 Ŗna dintre ele spre Bogdan se dъче:
 Ŗmî гъdikъ vъlzi че în aар lъче..
 Lъna dintre negrzi, ese зп minzt:
 Kъnd гъdikъ vъlз-î, kинzi a пъгзат
 Kъm dorинца dъlче, pare гътъчесче
 Ŗntr'зn vis de dorzri, vis че ne sdrobeste.

Doz lakrimî kъгъ, line linioare
 Pe ai fezeî sale, krinî mî rozioare.
 „Inima ta, Doamne, sзb tзrbarea sa,
 „Po fezioarъ slabъ katъ-a-mî гъsbзna,
 „Ai drentate poate; dar тз kazî ne дгзгъ!
 „Kъ a ta tзrbare, kгъdъ mî barbarъ!
 „Dar че-î între mine, mî аchest пъmint,
 „Ka sъ facyî din'ггъnszl зп întins mormint?
 „Daka veî sъ“ astъmперî dorzi че te-пчинде,
 „Iatz... nраda vine: viaца sa îi stinде.“

„Asfel îi vorbeste, vъlз-î desfъkъnd
 „Peste sînз-î virđin, dъlче tremзгъnd.

„Niçi o datъ брадъ-мї нѣ s'a гъдикат
 „Съ гъпеaskъ viaдa чelїї nearmat.
 „Дъпъ' a ta доринцъ еѣ мъ-нтъrn a kasъ:
 „Vieдъeste дълче, fiї ferиче, пасъ,
 „Кътре чel че-n lъme ferичитъ-adorї,
 „Ши ale sale доръrї съ le skimbї in florї;
 „Sїnt dedat къ доръl, el мъ'nvieдъeste,
 „El къ кръде lakrimї сѣfletъ-мї хръneste.”
 Lъna varъсъ gaze дълчї, стрълъчїtoare,
 Pe figъra feteї къrъ lъkrъmїoare.
 Domъ-нтъrnъ fada че съ 'n lъkrъma
 Ши prin зmbra нондїї п'al lъї kal sbъara.

Маї зп sekol Lemїї агътаѣ къ jale
 П'a четъдеї поартъ зrma lънчеї sale.

—E—

SĂN-PETRU. (10)

Lăcrămile tele, dăgerosă-ți kin,
Nă-ți vin, dăche ȳară, de la ȳel strein;
Însăți tă, frămoasă mi 'ntristată ȳară,
Îți șrzesți o viață kărdă mi amară!
În trekăte timpuri de mai mălte ori,
Aș ȳerkat să'ți smălgă kășna de florī.
Dar atănci kă șflet, mi kă arma-n mănă
ȳi-apăraī kopii, patrie română;
Azi spre moliceșne kăpăl tăș înklini,
Viața-ți dintr'o kăpă beī kă ȳei streini!

Batori săb kortă-ila măreapă masă,
În plăȳeri molateȳi; șflets-ī îmi lasă.
Astentînd să vie marele Șerban,
Iată kăm vorbeste șngășl tiran;
„Da-vois robī o sătă kășī mī-ar adăȳe
„Mort săș viș valaxăl ȳe se zice dăȳe!

„Пън'атънчї адъчецї ла масъ съ пѣї,
 „Че ле доъ роабе, соада, фїка лѣї!“
 Асфел ел vorbeste.. roabele s'adъche:
 Фада лор ѣн догърї шї ѣн лакръмї лъче.
 Дна-este сода Домнѣлѣї ромън;
 Догъл шї мърїгеа пе фацъ-ї се-нгън.
 Fieseї тїранѣл вълѣл ї-а deskis;
 Ёї зъreste фада, дѣлче, маѣк vis!
 Асфел fragъл гъче вълѣ-ї де foioare
 Шї ромeste дѣлче прїнтре лѣкрїмїоаре.
 „Стадї къ ної ла масъ шї-пкїнацї къ мїне
 „Пентрѣ фъръмареа четелор streїne!“
 Баторї ле зїсе.. Доамна лѣї Шербан,
 Къ окїї плїнї де лакрїмї катъ ла тїран:
 „Тъ ѣнфрѣнцї femeeа ѣн neferїcїre..
 „Астеї фанте, Доамне, към поч да пѣмїре
 „Роабе, vieада noastrъ, подї а не гъпї;
 „Ёнфрѣнтавеї ѣнсъ, фъръ-а те josi?
 „Нъ-ї маї крѣдъ moарtea де кът о фрѣнтаре!
 „Daka ал тъъ сѣфлет астѣзї нъ маї аре,
 „Flakърї пепероасе че пе ом мъреск
 „Шї къ ѣнсъшї zeїї ѣл asemъesk,
 „Ne ѣнфрѣнтъ-н voce; ѣнсъ tot d'о datъ,
 „Кърмъ viада noastrъ лакръмїлор datъ.“
 Асфел зїче Доамна... бъчїѣмеle сън
 Къчї Шербан soseste... тодї ла къмп s'адън.

Трїнбїдеle сънъ, даѣ ал лѣптеї semn,

La banketŭl morŭeŭi ne eroŭi îndemn.
 Ŷn fior sŭlbatek ne ostamŭi închinŭe,
 Faŭa lor pŭleste ,spaima ŭi atinŭe.
 Batalia-n Ŷene.. Ŷetele pŭshesk;
 Ambele-avan-garde, krŭnŭen se lovesk.
 De sŭŭeŭŭi ŭe sboarŭ, ŭerŭ-l se ŭmbresŭe
 Ŷi-ntr ŭn vŭl de sŭnŭe soarele roshesŭe.
 Kŭm ŭn vas ne mare, tremŭrŭ, mŭŭesŭe,
 Kŭnd în sînŭ-i fraŭed flakŭra resbesŭe,
 Tremŭrŭ pŭmîntŭl- bŭbŭe ŭmor,
 Sŭb a lor kŭlkare, sŭb fŭria lor.

Ŷngŭriŭ se varŭŭ ka tŭrbate ŭnde
 Ŷe ne vŭi koboarŭ, pŭintre nouŭi profŭnde.
 Sekleriŭ ne-neakŭ: spartŭ, nŭbŭŭitŭ,
 Avan garda noastrŭ, fŭŭe rŭsinŭtŭ,
 Pŭne in desordin armia ŭea mare.
 Domnŭl se-nfioarŭ; singŭra skŭpare
 A patrieŭ sale în isbîndŭ sta:
 Ŷotŭrŭi kŭ viada, ŭara a skŭpa;
 Pe ŭn kal în spŭme el înainteaŭŭ
 Ŷi kŭ aŭeste vorbe ŭi îmŭŭrŭŭteazŭ:
 „Fraŭiŭi meŭ, ori spaima vŭ koprinde foarte?
 „Ŷn romŭn nŭ fŭŭe d'o mŭreazŭ moarte:
 „Nŭmaŭ prin kŭraŭiŭi sé aleŭe ŭn brav,
 „Se kŭnoamŭŭe ŭn nobil, dîntrŭ'ŭn mŭrŭŭan sklav!
 „De strŭbŭŭniŭ vostrŭ, dé al lor sŭnt nŭme
 „N'adŭ avŭt kŭvîntŭl sŭ roŭiŭi în lŭme.

„Pentru ce vedei oare fii vostri noi,
 „Să se rămineze d'astăzi pentru voi?
 Zice. Toți se-ntin, caștă să nearg,
 Pentru șn nșme mîndru, pentru șanta țarg.

Ei ce mai n'ainte totți aș fost pșlit,
 D'a lor slăbiciune, iată-î aș roșit.
 Arma se realță... loviturî țrbate
 Șnș pe xîrșî goale, koifșrî fșrbmate.
 Kșm a verei ploaie rișrș p'șn plan,
 Kșm miî de țio Kane șnș p'șn nikovan,
 Ţeme Șpada noastră... romîniî ce mor
 Se-abat pe valș lemșrilor lor.
 Kș strigșrî slăbateșî, vaetele amare
 De rșnișî s-amestek fșrb de-ncetare.
 Armele streine, pentșrile lor
 Nș mai pot s'opreaskș al fșrieî șbor.
 Astfel kșnd șn fșviș, se țrbșrș, kreste,
 Ștavilele-î slabe, reșede șdrobeste,
 Șngșriî se pleakș; se konsol amar,
 Blestemînd kș lakrimî — Domnșl lor Mașiar,
 Batori prin fșrb-îș kroeste kale.
 Zече miî de Șngșrî zak pe lata vale.

MOLDAVIA LA MARIENBURG.

Църъ de дъреге! kare мъритор
Поате съ те vazъ сьспинînd съb dor,
Ши гъндînd la fala-дї, veke, vitejaskъ,
Okii съi îh lakrъmї съ nъ se toneaskъ!
Капъl тьщ se pleakъ, faдa дї-a пълit
Florile din пьръ-дї toate ащ vestejit,
Ши-n a-ta kъdere че te-apasъ foarte
Faдa ta съrїde кьдетînd la moarte;
Asfel чел че цеме, съb дърегї sdrobit,
Кьдетînd съ moаръ, pare fericit!
Ши кь toate-ачестea, ô patriea mea,
Zioa morдеї tele noi nъ-o vom vedea:
Fantele strъbъne, ka divine stele
Vor lъчи prin noante, pasъrile tele!
Сънцеле че-ъh попол varъъ îh trekъt,
Pentръ ne атъrnare, nъ va fi пердъt:
Царъ, зитъ ачеле гîндъгї дърегоase!—

Ши астеантѣ зиле фреѣде фрѣмоасе!
 Їн фокѣл мѣрѣѣ, тѣмпѣлѣи трекѣт
 Скaldѣ, алтѣѣ сѣфлет, trist ши абѣтѣт!

Iapfel salѣтѣ zorile
 Ши kiamѣ jѣna-ї fie
 Че tristѣ-mparte grijele
 Кѣ dѣnsѣ-nbѣтѣlie.
 Сѣргѣтѣ koama-ї verѣinѣ;
 Се-п armѣ, koifѣл lѣче;
 Sure кѣмпѣл крѣчиadѣlor
 Кѣ чetele-ї se dѣче.

Маї ѣн сѣс de kortѣї кѣ damele sale
 Jѣna prinѣipesѣ se plimba ne vale,
 Razele de soare se-mpletesk ѣmor
 Кѣ-аѣргѣл чел silendid din kosѣda lor.
 Dar frѣmoasa грѣпѣ vede niште чete
 Крѣчиadѣї ѣн zale, ши ne kaї кѣ plete
 Че кѣ бѣрѣбѣdie vin sure lokѣл lor,
 Кѣм sure ferѣchire inimile sbor.
 Їnsѣ iatѣ трече armѣea moldavѣ
 Patrѣ sѣte oamenї, кѣлѣrime bravѣ,
 Datѣ de Moldova ka ѣn ajѣstor
 Реѣelѣї Lexїї neobositor.
 Канѣл lor e jѣne: Soarele strѣлѣче
 Ши ne koifѣ-ї Silendid se resfrѣnѣe dѣlѣче.

Jъnele fecioare timede, Sfiоase,
 Кѣтамъ кѣпитанѣл четеї чеї frъmoase.
 Кѣпитанѣл vine mi, deskъlekъnd,
 Asfel zиче Doamnei, зп ценъkiз plekъnd:
 „Fii de Moldova; nobilъ fecioarъ!
 „Ka съ-цї skane viaца sїnt voiоmї съ moarъ!„
 „La ачeste vorbe зп Sъrїs senin,
 „Pe-prozata-ї faцъ съ rъvarsъ lin:
 „Noї vom fi sure tine rekъnoskъtoare „
 „Zиче mi roseщче.. pare gїnditoare.
 Koama ei se varsъ, valъrї zndъeoase,
 П'al ei sїn d'albastrъ, къ vine азъroase.
 Pe divina-ї faцъ, s' amestekъ їnkъ
 Dълчеа-ї volъntate, mi къ snaim' adїnkъ.
 III прїn lъkrъmioare ea sъrїde blїnd
 Ka зп krїn че-проъ їl vedem нъskїnd.
 Asfel їndълчї jokъrї kъnd amantъл strънцe
 Timida amantъ, ea sъrїde, plїнцe.

Къm doї norї se лъптъ ne съlbateчї стънчї,
 Fълцeръ mi тънъ, пїнъ-n vъї adїнчї,
 Asfel e lovirea четелор тъrbate...
 Bъbъe sъrfаца лънчилор кълkate.
 Dar Moldaviї sшrinteni, тъrnъ kaiї sbor;
 Кръчиадїї згмъ, пасъrїlor lor.
 Чеї din-тъї la тъfe, тодї deskъlikarъ.
 Їнтръ дъne lese.. лъпта-нчeпe amarъ;
 D'akolo Moldaviї къ перї лънцї mi крeцї,

Varsъ pe mǎldime, ploaie de sǎpǎci.
 Към sǎb arbori nikъ frǎkte-n vijelie,
 Asfel krǎciatǎl kade pe kǎmpie..
 Ŗndele de sǎpǎci rǎgr mi s'alin;
 Pe-n kegate valǎri, alte valǎri vin.

Къдi mai skan, daŝ fǎga, prinŝi de spaimъ adinkъ
 Iar Moldaviĭ-n kalek mi-i resecer inkъ.

La Domnida jǎnъ kapǎl lor merǎea..
 Къ rekǎnostingъ fata-i sǎrĭdea..
 Reǎele-i oferъ Sabii in avǎte;
 Iar Domnida jǎnъ, mĭna sǎ-i sǎrǎte.

Kaxoul.

Stelele de așr prin eter lăceaș.
Tăruii mi Moldavii printre flori dormeaș.
Ionanckă trece noaptea în vegere:
Îmi adapă dălye sșfletă-n dărgere;
Apoi zice-n sine: „Slabe mșritor!
Nă-i destăi kă soarta te-a sșpnă la dor,
Pentă ce kiar însăuă îpă șrgesă în lăme,
Altă sșferindă kare te sșpnă?
Viaăa mi mșgirea, fericiăi lămeshă,
Vine-o pă în kare tă le părsesă;
Iar a ta păgăpă viermilor e dată
Kăt de dalbă fie fala ce te-mbată!“

Kiamă kapii ostii mi-ast-fel le-a vorbit:
„Voi kozaci ce-n lăute dalbe m'ăuă servit!
Voi fecioră din păgă ce venind în lăme,
V'ăă skăldat kă lakămă ale voastre măme;

A sosit momentul jghelei să sdrobim..
 Saș prin mîndra moarte sî ne nemșrim!
 Pînă timp în lume sî eroi trîiesce:
 Dar în skorta viaț sekolî viegîiesce!
 Kîchî de dîlce fals trece kîșnat,
 Șî mîrind, în șmî-î nî va fi șitat.
 Çel dintîiș mîri-voî pentrî-al dîreî bine!
 Çel dintîiș lovi-voîș kî-a mea kîlîrime!“
 Zîce. Dar sîb kortî-î iatî a pîrșt —
 Doamna lîi Mașiarî, ka sî vis-nîkîșt.
 Koama-î poleitî de raze de soare,
 P'albî-î sîn revarsî valîrî rîzîtoare;
 Kîșî-î eî çel palid prevestesce sî rîș,
 Çe, nekat, se lîntî kî șșfletî sîș.
 Însî kî mîrîre ea atîșchî vorbesce;
 Vorba-n dîlchî șșșpine î se rîșpîndesce.
 „Doamne, kî kîlîrîi tî sî nî te dîchî!“
 Kanșî lor ne așr te-a vîndîșt la Tîrçî:
 I-a lîșat sî între fîrî-npîotrîvîre
 Șî dî-a skris kî-î nîșmaî o prea mîkî-ostîre;
 Kînd p'acheastî dîrî se vîrșîș mereș.
 Estî trîdat de moarte, ô, ștîpînîșl meș!“
 Așfel zîce Doamna — Lakrîmî, dîlchî roșede
 Inekaș atîșchea palîdele-î feșe...
 Domnîșl kître çatman kaștî mirat.
 Iar așest dîn șmî pare tîrșrat.
 Tremșrî, pîlesce, temerea-mî askînde;
 Apî naldî glasî mî așfel î rîșpînde:

Ale mele fante par b̄n̄șitoare;
 Dar, ò mîndre Doamne, n̄ sînt tr̄d̄toare:
 Timn̄l v̄ va s̄șne într'al meș favor..
 Çel dîntiș în l̄șt̄ merçe-voî s̄ mor!“
 Zîce mi se-nklin̄: Domn̄l aprobeaz̄;
 Ak̄zats̄l ese: okiî îl șmeaz̄.
 K̄-a l̄și k̄l̄rime pleak̄ într'șn sbor
 K̄tre T̄șçii falniçii... mi se-nkin̄ lor.

Domn̄l d̄ semnal̄l, b̄çîșmile șșn.
 În trei-zeci p̄trate, braviî l̄și se p̄n.
 T̄șçii p̄n în fr̄nte çetele-nkinate;
 Dar k̄ fok̄șii kr̄de le tr̄snesk în șpate.
 Domn̄l d̄ șn ordîn k̄tre vîntori
 Ka s̄-ndrepte fok̄șl peste tr̄d̄tori:
 Între doș fok̄șii k̄-a l̄și k̄l̄rime
 Tr̄d̄tor̄l xatman niere k̄ r̄șșine;
 K̄ virt̄te rar̄ Moldovenii mor!
 T̄șçii se-nșp̄imînt̄ de nep̄șl lor.
 K̄-aî lor kaî s'ar̄șnk̄ renezi pe p̄trate
 Çe ka stînci de piatr̄, staș nestr̄m̄tate.
 Desperaçi deskalik, se tîr̄sk pe mîini
 M̄șk̄ de niçioare pedestrii Romîni.
 De trei ori Moldavii, T̄șçii îmbrișçir̄;
 Dar T̄ștariî așeri aj̄tor sosir̄.
 K̄șm șșmoase valșii çe pe m̄r̄i pornesk;
 Af̄ș vînt kontrariș, staș, se șḡd̄esk,
 Apoî iar se-nțr̄n̄ renezi șșmeagate

Asfel se-ntărnară țetele țarbate.
 Тоѓи restrînși, p'ăi noștri, repede kobor,
 Îi strivesk prin nămră mi prin fokăl lor.
 Kălăl mi nițorăl nămaī pot să kalče
 De kît ne kadaveri... Kîmpă-n sînce zache,
 Brađele-amorđite, snedele skăpaș;
 Ței armađi nă kată, nă stiș unde daș.
 O fărțenă krăđă, repede-a-nțepăt!..
 Pălberea-ī șdată: țănrile-amăt.
 Domnăl kă đăgere kătre-aī săi vorbesče
 „Omăl mi natăra tot ne părțesče.
 Nămaī e skăpare, noi amă fost trădađi!..
 Țel păđin mări-vom ka niște bărbăđi!
 Și prin moartea noastrăl dalbă, vitejeaskă
 S'arătam kă neamăl demn e să trăiască!
 Lănta țe se mierde kă ațest kîp săblim
 Este o birșină! frađiī mei, mărîm!
 Zîče mi s'arănkă kă stîndardă-'n mînă
 Într'o mare țeată d'armie păđină.
 Ței maī bravī îl șrămă; iar ne kalea lor
 Țărciī rîndări, rîndări, kad sdrobîđi mi mor.

Noantea păne termen într'a lor sdrobire:
 Domnăl se retrățe kă păđină-ostire:
 Đăpă niște șanđări tođi se grămădesk,
 Și se bat trei zile pînă flămînzesk.
 Паша le пропăне lănta să înțete,
 Кă kăvînt ka viađa, đăra să respete.

Чеї бѣтрїні кѣ лакрѣмї роагѣ пе чеї жѣні
 Сѣ ле кѣрме виада; ши демнеде мѣмї,
 Пе феѣорї індеамнѣ ла ресбел сѣ сарѣ,
 Імї фѣрїмѣ нїентѣл, арѣтїнд сѣ моарѣ.
 О streinї че-н ѣарѣ, дѣлче в'адї ѣмбрїт,
 Нѣ-ї destѣл кѣ soarѣдеї сїнѣеле-ї дорїт;
 Dar пѣртаѣї їн ѣарѣ алѣї streinї к'ѣрѣїе,
 Ох! blestemѣл пострѣ neste voi sѣfie!
 Сѣ н'авеѣї їн виадѣ ѣарѣ сѣ дорїѣї!
 Peste фаѣа лѣмїї сѣ вѣ рѣспїндїѣї!
 Сѣ кѣдеѣї сѣб ланѣрї barbare, streine,
 Ши де soarta voastrѣ сѣ н'авеѣї рѣшїне!
 Іар voi fїї де ѣарѣ, voi че вѣ лѣсаѣї
 Ка с'ѣ вѣ-амѣѣеaskѣ streinї-nsetаѣї
 Че вѣ soarbe храна, траїѣл ши жѣнїе,
 De trei orї blestemѣл, neste voi sѣ fie!!!

71

5

Soliī lāī Цепеш la Moxamet.

Moxamet askāltā; iar trimisāi sūne:

„Tā doresāī, prin arme, Цара a sūne,
„Robī a ne redāche? sūfletā-ūī fāgos,
„Nāmaī prin batalīī poate fi voīos.

„Sūnetāl de arme, demete lē-amare

„Пополилор lāmeī che'ī īnkarāī de xeare,

„Singāre-īmpakā sūfletā-ūī tārbat:

„Asfel fīl stāncheī seamānā-n pākat,

„Nāmaī kānd prin noante, printre vijelie,

„Апа, vīntāl norīī ārlā kā ārāie!

„Dar gīndit'āī oare daka поўī sā ūīī

„Sāb ata pātere ūārule che-nbīī?

„Къчī aчeste lokāri dekānd sīnt sāb soare,

„Аā sorhīt torente d'armīī mī popoare,

„Īmpārate mīndre! pe kāt te māresāī,

„Tot p'atāt te fāgmī, tot p'atīt slābesāī.

„Pe cel mai nalt arbor krivъdъl abate!
 „Ţn stejar a kreste cearkъ grestate:
 „În mълi anî se face; dar într'ъn minst,
 „Vijelia bate, arborъ-a kълzъt.

„Veî ptea tъ dîne sъb a ta ptere,
 „Toate aste lokъrî fъrъ 'ngreşere?
 „Paserea proteşe pşii mititei
 „Kълi pot sъ'nveleaskъ arimile ei;
 „Dar ne kълi arina-î mikъ, nъ-nveleste.
 „Sint lъsađi fърtneî: zlez-î rълесче.
 „Kandela rълvarsъ razele-î de fok,
 „Ce pъръnd în şmbrъ pълъ la şn lok;
 „Dar trekъnd de черкъ-î noantea deasъ'askъnde
 „Negrele-î miştere: raza-î n'o pъръnde.
 „Aste dърî stonite de sълъe de bravî,
 „Rълin lesne lanđl popolilor sklavi!

„Vreî a treşe rişl ce te dîne-n kale,
 „Fъr sъ черçî n'aînte vadърile sale?
 „Dar aşeste valърî, de mai mълte ori,
 „Aş plekat trъfia mълtor kълъtori!

„Astърzi podî învinşe kълçî ai mare-armie;
 „Dar ce 'đi sigъraazъ stabilъ doamnie?
 „Podî sъ đii în đarъ kълte çete sint?
 „Podî sъ mezi kiar însъđi într'aşest pълmint?

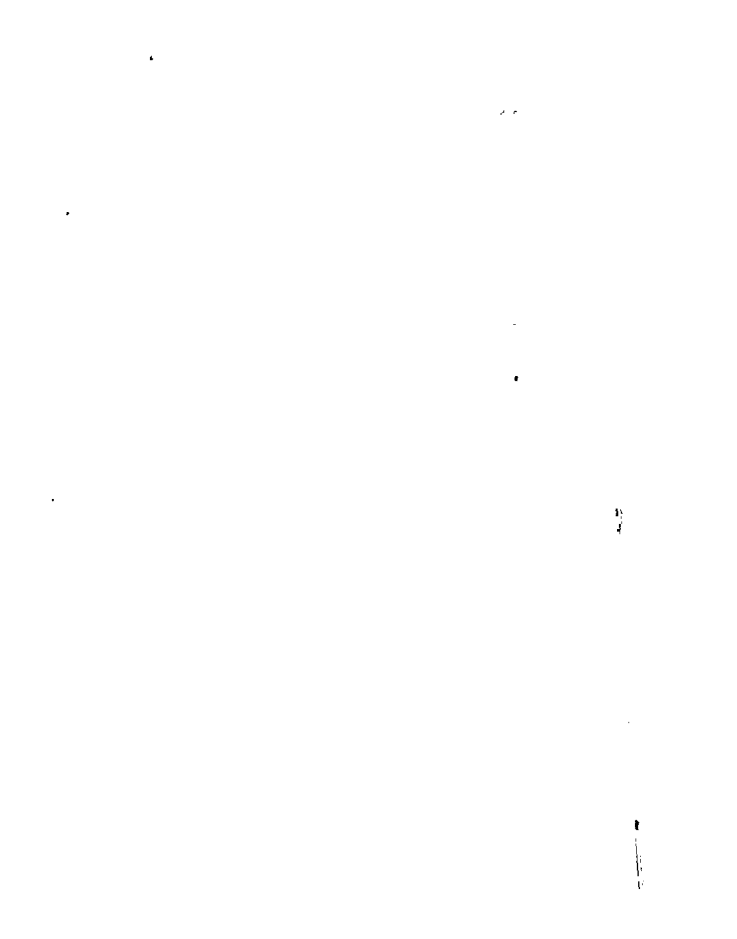
„Нѣ! тѣ треері лѣмеафѣрѣ іпчетаре;
 „Цара поастрѣ-і микѣ. сѣфлетѣл тѣѣ mare.
 „Мѣне те веі дѣче кѣ остиреа та:
 „Мѣне дин робіе не vom destenta.

„Vrînd сѣ плевѣі сѣб јѣгѣ-цѣі aste дѣрѣі krestine,
 „Тѣ не-арѣнчѣі іп сѣнѣл limbilor vecine!
 „Mare імпѣрате! траѣе-те d'aiчѣі,
 „Ші не rekъnoaste drentѣrile-antічѣі!

„Nъmaі prin аѣеаста poate ka сѣ fie,
 „Între Тѣгчѣі ші царѣ паче, omenie:
 „Паче, omenie нѣ vor, fi нѣ sînt,
 „Între robіі ші tiranі јos п'аѣest пѣмînt!“

„Ші-мпѣратѣл zise: „Noі кѣ arma-n mîнѣ
 „Nѣ пѣtem іпvinѣе nadiа romîнѣ;
 „Drentѣrile дѣреі сѣ le reпектѣм.
 „Ka-n streine braѣе сѣ п'o arѣнкѣм!“

Feciora de la Prut.

Bogdan întȃlneste în dămbraiva lată,
Răţchind sãb arbori şu bătřin k'o fată.
Cel bătřu pe kapă-i, poartă pãr d'arşint.
Sãb trei rãni deskise, şmblă sãferind.
Fata pare-n dorş-i, ka o sãrbãtoare
Ce strãlşce-n şmbra grijii trekãtoare:
Valşri dălşi de pãrpãr neakă-aĩ feciĩ křini;
Oki-i de dşrere mi de plşns sĩnt plini.
Pãrşl ei cel galben albş-i sĩn sãrşţ:
Şi asfel sãrşţndş'l, fađa-i ĩmpřşmşţ.

„Doamne! đara pere.. bine ai venit!..“
Zice.. dar sãb dorş-i kade... a mşrit.
Fie-sa-l sşşđine.. dorş-i nş vorbesce,
Īn torent de lakřimĩ nş se rşşşndesce;
Dar kş sşşlet mare, asfel a vorbit:
„Mi-aş şcis Tştarĩ mĩndřl meş ĩşbit!.

„Astăzi iată mîere kîar al meş pîrinte.
 „Peste toatî para samînz morminte!
 „Dar voi nî kombateşî! nî sînteşî Romîni!
 „Arînkadî maî bine armele din mîni!“

Zîce; dar Tîtariî n'akolo-nnoarî;
 Domnîl va sî fîgî-pîin pîdzî de parî..
 Fata smîlîe arkîl şîşî lîntîtor,
 Şî-n Tîtarî s'arînkî kî şîfletî-n dor.
 La ayeastî fantî eî se rîşînarî,
 Şî-nîrîrînd toşî kaîî, şîre Tîtarî plekarî.
 Iar Tîtarîl fîpe. Domnîl şî mîrat:
 Nî-nîelepe fîga kîm s'a întîmplat.

O feşîoarî blondî kître dînsîl pare,
 Şî-î arînkî kapîl xanşîşî çel mare.

OGOGENII.

I.

O moldovъ, ȕara vekilorŭ eroi,
ȕarъ de mari faute Ńi de mari nevoi!
Popolii sъ skoalъ, vor ate sŭpъne
Ka sъ-ȕi sŭgъ dŭlce sŭpъele tŭŭ jъne;
Ka sъ se ѓmbete de sŭfletŭi tŭŭ,
D'a ta frŭmŭseȕe, Ńi de asprŭȕi rŭŭ;
Ox! dar ȕe ŭrsitъ te goneste oarъ —
De rŭȕiȕi tŭ braȕŭi p'a ta sŭrioarъ!
Nŭ sȕii tŭ sŭrmanъ, kъ p'arest pŭmŭnt,
Voї aveȕi o soartъ Ńi tot ŭn mormŭnt!

II.

Domnŭi Ńade'n sala ȕea de sŭrbŭtoare.

Strigъ mi тоѡі jъrъ kъ armele сѣ pearъ
Pe kîmpia luntei, pentrъ sъnta царъ.

III.

Kъmpъl Oгоуениі lъче desppe zori,
Nъ de tъrme grase, niчi de dalbe flori;
Чи de mълte kortъri. Табъra-і тъkътъ,
Vasile-al Moldovei ne streini ajъtъ!
Жra kare поartъ Domnъlъi krestin,
Пъne-n мълъ-і arme lъngъ чel strein,
Шi іi ziче:„ Dъte! снарче kъ тъrbare
Orі че simpatie сълъele тъж are!
Nъmaі сѣ astъmneri al tronъlъi dor,
Skav al vanitъдеi, miser mърitor!“

Matei Domnъl vine kъ чetele sale,
Tъrbъrъ streiniі rъsnîndiуi ne vale..
Lъnta se anrinde. Sълfletъ omenesk
Se іmbatъ-n сълъe.. kaiі nikezesk.
Armele rъsъnъ.. Soarele-s'askъnde.
Пpaxova, kъ сълъe varъtъ renezі ъnde.
Domnъl de Moldova skapъ rъminat
Siabъчi vizirъl niere Sъgrъmat.

Doâ Lupte.

I.

Lâna se înaldu palid mi plin
Vars peste taberi rîzri de lămîn..
Somuși dăche plan pe kombăttoři;
Miriade paseri chiriesk prin florî.
Apele le-ngin; kaii-n perbdare,
Vars-n sînși nopcei lăng nizezare.
Ionaskîl singur e nelinisit.
Okii sîi se-ntern katre răsrit,
Apoi dă semnalî.. bravii sîi s'adșn..
Pleak să kombat dșmî de blonda lănș:
Se dăceaș Moldavii bərbătădî de dor,
Ka setoase paseri ce la rîzri sbor.

II.

Ziorele se vars, Pasha se trezesce;
Kiam kaniî ostii mî asfel le vorbesce;

- „Boi, kredinga noastră, voi prea nobili fi;
 „Enișeri de frunte, voi siimeni, suaxii!
 „Vă pșneți sșb arme! trșmbigile șșne!
 „Vșltșrii și korbii țșrme șș s'adșne!
 „Soarele pșleaskș pe șmbrossł cer!
 „Arma intre-n kșrșri pșș la mșner!
 „Kalșl șș țșrbeze în frıșl țe-l strșșe!
 „Din dșșmanı șș mșșșe și șș-n naoate-n sșșșe.
 „Kșm o vijelie risinesșe-șn nor,
 „Șșșberađı indať rındșrile lor!
 „Sabiea șș kazș neste eı kșrșie!
 „Viada lor, și avere, ale voastre fie!“

Asfel zice Pasha tođi se pșn la rınd;
 Semi lșna-n aer planș flșțșrınd.
 Dar pe altș parte Ionaskș vine,
 Pșne șșre bștae ștele krestine;
 Întrș pıntre rındșri pe șn kal nebșn
 Țe vșrsa pe nasșri flakșș și fșm.
 Așrele leađșn koama-i jșkștoare;
 Koifșl șșș lșșeste, koperit de soare;
 Maiestatea lșșe n'al șșș kiu șmbrit,
 Șși pıvınd ostamıi, asfel le-a vorbit:
 „Țșrșii kalkș đara; kať s'o robcaskș..
 „Dar nș-i inkș rșșș, șșada vitejeaskș!
 „Inima Moldovei inkș n'a slșbit;
 „Șșșșe pıın brade-i nș a pștrezit:
 „Țeı streini nș kalkș đara vitejeaskș

„Săbie mi moarte fărâșă sântîlnească.
 „Aste mălțe cete ce ne înkonjor,
 „Pot să skalde para kș sîncele lor!
 „Înkă-o datorie! înkă-o lăptă noș!
 „Birșingă dalbă ne sârîde noș —
 „Къчи ачеастă парă нѣ скрисă-н чер
 „Printre дърî robite шî prin seakolî per!“
 Asfel zise Domnîl togî se'nverșnesk..
 Ambele avan garde îste se lovesk.

Armele otomane kad шî se fărâșă
 П'ale noastre koifărî, zale, пенці d'aramă.
 Asfel kșm s'arată p'о xîrtiě aprinsă
 Че'n ченѣше trece pîn' a нѣ fi stinsă
 Skъnteioase raze ce lăcesk шî mor,
 N-пчетат пер Търчи săb armele lor.

„Хатманъl Sfirçioski, спарѣ tot d'odată,
 La Tigina altă нѣмероасă-арматă...
 Treizeci de stindarde Domnîl salăta,
 Шî privind tărîmъl săncerat zicea:
 „Fiî ertat, o săncе! de veî naste-odată,
 Patrie romînă, mare, lăđdată.

Ка зп flвиѣ d'аѣг, splendidъ lъminъ
 Peste patrъ taberî, varsъ lъna plinъ
 Тѣгчii ши Тѣтарî, somnъlъi se даѣ;
 Ыngъrii la mese, grijile-ншелаѣ,
 Аsfel prin fърtънъ, прintre нолцî, ne mare
 Лопѣтарîi varsъ тѣнѣга кѣнтаре.

Dar Шербан нѣ doarme: dъlчitorъl somn
 Раг resfaцъ ъеана зпѣi mare domn:
 Grijele. in хоръ, тѣрбъге se дъче
 Ыnkotro lъmina mai splendidъ lъче.

Кѣtre аstea, кѣнтъл, пасъгсi prin flori
 Суъне кѣ se varsъ fraцeдеle зiорî.
 Domnъl кѣtre черъгî 'нацъ ръгъчъне;
 Апоi kiamъ канii ши la тодî le шъне:

„Zile de dǎrere aǎ trekǎt pe ȕarǎ,
 „Niǎi o zi nǎ sterse lakrima-ǎ amarǎ;
 „Azi o zi mai dǎlǎce, lǎce pentrǎ noi.
 „Zi nemǎritoare ce va naste eroǎ!
 „Deǎi sǎ nǎ anǎie nǎnǎ a nǎ adǎce,
 „Pentrǎ ȕara noastrǎ, bǎkǎrie dǎlǎce!“
 Asfel zǎce Domnǎl. Bǎcǎmele sǎn;
 Kaiǎ ninkezazǎ, armele rǎsǎn.

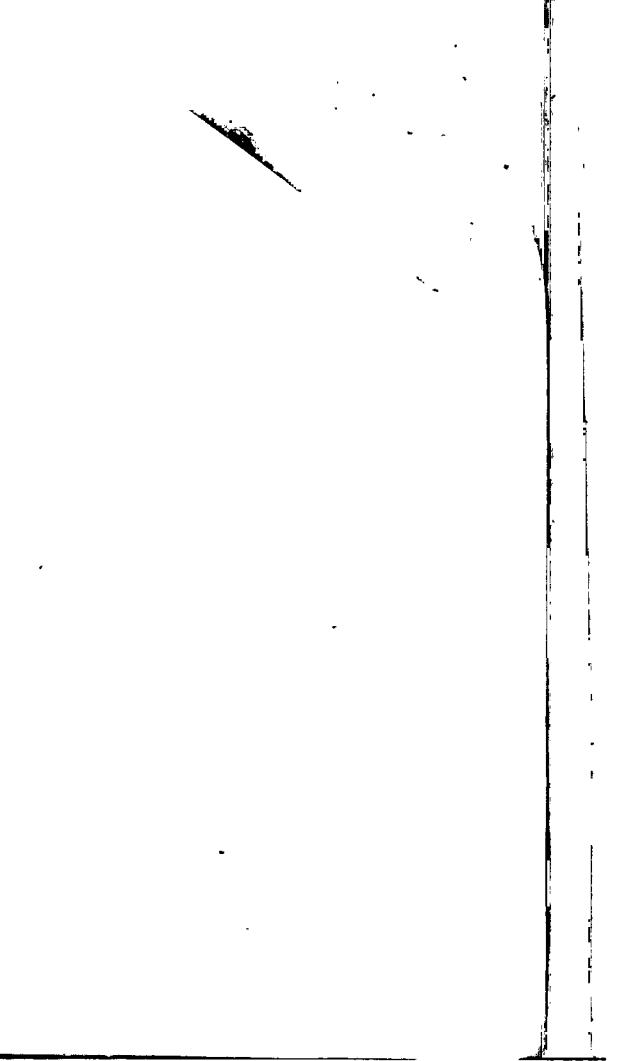
Lǎpta se ǎncene, ȕetele Tǎtare
 Pasǎ ǎnainte, strigǎ kǎ tǎrbare.
 Tǎrǎii le sǎrijǎnǎ — Tǎrǎii mi Tǎtarǎi,
 Se ǎndes, s'amestek.. sǎrintiniǎ armǎsarǎ
 Nikezǎ, sǎmǎezǎ.. armele rǎsǎnǎ;
 Tremǎrǎ pǎmǎntǎl., mǎntele detǎnǎ —
 Soarele pǎleste.. anele rǎmesk..
 Pasǎrile-n aer sǎborǎl lor onresk.
 Omǎl se ǎmbatǎ d'omeneskǎl sǎnǎce..
 Mǎma kǎtre sǎmǎ-ǎ kopilǎmǎl strǎnǎce.
 Kǎm ȕn vǎnt ce sǎflǎ, asǎnrǎ fǎrtǎnos,
 La-n ȕepǎt se ȕmflǎ, mǎlt mai fǎrtǎnos;
 Apoǎ kǎ ǎnȕetǎl perde a lǎi pǎtere,
 Pǎnǎ ce slǎbeste mi kǎ seara pere;
 Asfel mǎsǎlmaniǎ par ǎnfǎriǎǎi
 La-nȕepǎtǎl lǎnteǎ p'ǎi lor kaiǎ tǎrǎbaǎi,
 Apoǎ se alǎnǎ; osteniǎi, slǎbesk,
 ȕi se nlek kǎ-nȕetǎl, ȕi se nǎmǎcesk.

Țugării resistă fărîei ceî vii;
 Dar kəm în sflarea negrei vijeliî.
 Arborii resistă, kăteva minste,
 Apoi, îmi fărămă krăncile bătste;
 Asfel staș Mariarii kă-țkatsl dor,
 Kă psterea dalbă sflitelor lor;
 Dar nekapî Ț'a noastră, krăncenă pstere,
 Iată kă se pleacă, bțrbțdiea niere.
 Țniî kă sekșra singrî se omor,
 Kăci preferă moartea din sklavia lor.
 Dar atșncî înțene, krădă mțelare.
 Fărîea skăpată, șrîț kă țrbare;
 Kaiî kalkă-n sîncpe pînc la komiđi
 Kalkă mi fărămă, morgiî mi rănciđi;
 Strigăte, trșfame, țelșî ce învințe,
 Se konfșnd kă plșnsșl țelșî ce se stințe.
 Asfel kəm bakanta, Ț'al plșțerî lok,
 Vinc despletită, mi kă sînc 'n fok;
 Țiî kă volșntate-mi nesțțrată,
 De plșțerî sșlbateci, mi de vin se-mbată;
 Asfel vine moartea, printre ceî ce mor
 Țiî se-mbată dșlțe, de zilele lor.

Sekeli s'abate: zilele-î se kșrmă;
 Partș miî de nobilî în morgint il șrmă.

Crozeza Vornicului.

Ka fechioara jșnș kare-n sșrbștorș
Pare kșnșnatș de fragile florș,
Asfel strșlșcheste doma seninatș,
Kș frșmoase stele splendid semșnatș.
Dar Magșarii mșndri somnșlșș șșor
Lasș kș plșchere sșfletele lor.

Iar pe lșngșl apeș prin dșmbrșvș, s'aratș,
Pasș, pe tșkște o mșreacș-armatș:
Armiea lșș Rareș, domnșl lșșdat.
Lșna p'a lor kale raze-a semșnat.
Șngșrșș kș spaimș somnșl dșlșe lasș
Șși la datorie fie kare pasș..
La lșmina steleș, cheș armașș s'opresk..
Din ambele taberș, bravș se privesk.

Lșnta-nchepē krșdș: bșchșmele sșnș,
Kaiș lor nșkeazș, vșile rșșșnș.

Ei se bat la lănă printre kodrii adînci,
 Se lovesc în umbra znor negre stînci;
 Îar prin întînerik lăptătorii par
 Ca lăntamî fantastici printr'în vis amar.

Zioarile se skaldă p'azărul cheresk,
 Pe armele romii de sîncere-omenesk;
 Dar lămina sîncere ceteler Magiare
 Că nămaî prin fără pot afla skăpare.
 Ţîngărîi delasă sîbîile jos
 Şi dispar ka norul cel vijălios.

Zapoliş aşde că plăcere vie..
 La Moldavii nostri, pasă'n bîkărie.
 Kîamă kăpitănel kare-a komandat;
 Tinde mîna dreaptă şî l'a sîrstat
 Anoi dă lăi arme rarî şî preţioase,
 Aşr îi oferă şî sîpedi frămoase.
Groazea, kăpitansă, armele-a primit;
 „Eaş eş arkă-ayela la lăntamî dorit:
 „Dar aşr-şî, Doamne, nă mi se kăvine:
 „Domnă Petro Rareş m'a trimis pe mine
 „Şă sfărîm vrăşmamăşî într'ayest reşbel
 „Nămaî pentră stima kare-şî poartă el.“

Domnul Ionascu.

Ionascu-adună canii la senat.
Kă dăghere-n suflet el a kvîntat:
„Poarta cere darea d'astăzi îndoită;
Dar Moldova noastră kade mai sdrobită;
Însă nă-i aचेasta lăkrăl cel mai răș:
Dar kă asta para perde drentăl săș.
Drentșrile sale sînt tot ce-î rămîne,
Sînt tot fiitorăl քրilor Romîne.
Toată fața քրii filor Moldavî
E stronită nobil kă sînce de bravî.
Kăm aș fost քրinđii, fii n'aș să fie?
Și aș vskat ei oare sufletă-n sklavie?
Voi frântașii քրii ce sșb arme-albidî,
Din trekșta fală, dăche vă хгъниđi;
Преоді, сънді, apostolі de krestinъtate,
Nobilauđi dăgherea քրii ce s'abate!
Misia cereaskă kăm o să-mlinidî,

Kînd krestiniî popolî vor kãdea robîcî?
 Tã jãnime vie ши мãrînimoaсъ,
 Tã че-п orî че lokъrî inima-цî frãmoaсъ,
 Rîжъ marî gîndъrî printre mãritorî,
 Kъm o primъvarъ varsъ d'albe florî,
 Veî vedea tã oare çetele streine.
 Fъrъmînd kъ moarte цъrile krestine,
 Fъrъ съ se гъпъ съfletъ-цî de dor? .
 Fъrъ съ se-nalçe braцъ-цî vingъtor?“
 Asfelъ zîче Domnъl mîndrъ-anlaъdat.
 Съfletъl lãi Stefan ne тоцî s'a vъrsat.
 Domnъl kъ попоръl jъrъ ka съ nieаръ,
 He тãrîмъl lãnteî, pentrъ сънта царъ.

10

Корасеніі

I

Плîнцî fræmoasъ даръ lakrime de sînce!
Плîнцî prekъm ðærecea ne-nçetat se plînce
Къчî амъгъчænea че те-а nkънцърат,
Sæfletъl тæщ fraçed kræd a færimat!
Fii тæй чеi vitrîçî fostaщ nentъr tîne
Maî amari ka vîrfæl sæbiei streine!
Ei te darъ sklavъ la tiraniî тæй —
Тæ бътъmî trei sekolî ne nemîçî гæй;
Dar нътъmî învînçe d'alba tinereçe
Че simçeaщ snre fii-çî plini de fræmъseçe?
Le læsamî тæ канъl çel înkънçnat
Ei çî-aщ smæls kънçna, la stretnî a dat;
Î læsamî съ жоаче къ armele sæblime
Ш'аî тæй fii le darъ xordelorъ streine;
Плîнцî m'askъnde plînsæl, съ нæ desvelestî
Ræminoasa fantъ çelor че îzbestî!

II

Intrѣ prin Moldova miі de Tѣrci, Tѣtarі;
 Domnѣl kѣ Mѣntenii mi fѣlouii Magiari.
 Domnѣl Rѣminiei skrie lѣi Dѣmbravѣ:
 „Nѣ venimѣ a bate ȳara voastrѣ bravѣ;
 „Ci sѣ skoatem Domnѣl ȳel neleȳizit
 „ȳe-naintea Porȳii s'a dispregȳit.
 „Vin de te inkinѣ Domnѣlѣi ȳe vine
 „Kѣrѣi toatѣ ȳara sѣ-i doreaskѣ bine.“

III

Falnikѣl Dѣmbravѣ ne boeri kiema
 III ȳitind skrisoarea le vorbeste-ama:
 „Iatѣ-akѣm kѣ totѣl ȳara sѣb sklavie!
 „Dar ȳe-mi faȳe viaȳa mi mai krѣdѣ mie
 „E sѣ vѣz Romiנl astѣzi trѣdȳtor
 „Adskind streinii kontra ȳuri lor!
 „Kѣȳi din voi aѣ inkrѣ sѣfletele pline
 „De mѣrigrea vekie, vie dѣpѣ mine!“

IV

Soarele se-naldѣ sѣb ѣn ȳer seninі;
 Peste natrѣ taberi varѣ raze lin;
 Dar sѣb kort la masѣ, ȳei mai mari s'adѣpѣ..
 Mѣsiciile joakѣ, kѣpele rѣsѣpѣ;

Akolo se vede pentrã prima ori
 Domnii Romîni sã-nkine pentrã-apãsãtori:
 Kãci din timpã acela sãflete înjosite
 Apãreaș pe tronãl ðreii strãlucite.

Ostea Iãi Dãmbravã peste kîmp senin
 Vine kãtre kortãri... ambiã Domnii înkin!
 Vine; dar loveste pe komviviã la masã;
 Domnii kã teroare mese, kortãi lasã;
 Ionaskã vine. Din trei pãrãi de lok
 El loveste Tãrciãii miã trãsneste-n fok;
 Apoi kade n' ãngãri, fãrimã k'ãrãie
 Çei mãi mãrãi de moarte skapã prin robie.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300

Luarea Hotinului

I

Seraskerul vede cetele Moldave
Ostile Muntene tinere și brave;
Dar a lor splendoare țârbâră mai răd
Fala Măsselmană și săfletul săd.
El tînjeste Domnii pentru ce să vie
În koprinșul luptei kă pșdină-armie.
Petriței răsputde pentru-ai lui Moldavii.
„Sînt pșdini la nșmăr; însă toți sînt bravi.“
Паша се мîние, k'zn xanger loveste
Domnul peste fadă — fruntea lui roșeste.

II

Pe dorminda frunte vekislii Xotin
Luna plină varsă valșii d'așr lin:
Dar sșb kortă-i mîndră Seraskerul kiamă

Kanii ordii sale mi le cere seamă.
 Pe lăcoase stofe pamii s'amezaă;
 Nămaî domniî nostri ne niçoare staă.

Se-keră arată planşile sale.

Pamii se-nklină mi găsesc kă kale.

Apoi cere vorbă Domnilor Romîni

Şi astfel le vorbeste: „Ce tăceai voi, kîini?“

Domnîl Romîniei astfel răsunde:

„Ţumbrele stîngei nîntă-a nă pîtrîde.

„Este nevoindă garde să-nmirăi

„Kăci în somn molatik Tărcii toii sînt daăi.“

Paşa se minie mi minia-î kreste,

Kă măcăka d'agr el ne domn loveste.

Ambii domni atîncea kortă-a pîrăsit;

Dorăi ceî pîrănde gîndăi le-a mărit.

Petrişei vorbeste mîndrelor armate:

„Ţările Romîne sînt azi înxerate

Ţela kare aşde xăi mi-ntristare

Şi maî pleakă frîntea, sşflet nobil n'are;

Sşfletă-î merită să fie-şmilit

„Şi dekît răşinea mălt maî înjosit.“

Zice; Kăpitaniî jăgă răzbărare,

La Poloni Rămîniî trek kă mik kă mare.

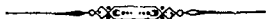
III.

Lemii se koboargă, Tărcii se trezesk.

Armele răsăntă, văile măşesk.

Petriței deskide porțile pe datъ —
 Lemii intră; atakъ, lăpta-î verșnatъ.

Ziorile revarsă peste lăptători
 Peste morții, pe sînțe, lăminoase florī.
 Petriței, în frunte, p'al șbă kal resbeste;
 Vede Seraskerī.. kanī î rēpeste.

„Astfel pîn ce fers-î noi s-î încherkăm,
 „Kă temeizî bîne đara s-î nkinăm.
 „Iar d'ar vrea s-î sîrne lepî şî d'albe date,
 „S-î mîriđî kă tođî pentră libertate!
 „Nimenî n-î în lîme mai despređit
 „Kă cel rob ce poartă jîgîl mîlđîmit,
 „Nimenî n-î ne-nşîf-ă xîl-ă ka popor-ă
 „Ţe doreste viađa kă robia, dor-ă!
 „E mai demn, mai nobil oamenî şî p-îmînt
 „Ţađa lor s-î şî skimbe s-îb şî d'alb mormînt,
 „Đekî în robie neam-ă s-î tr-ăsk-ă
 „Şî d'ă l-ă r-ăşine l-ămea s-î romask-ă!“

Koroba.

Intr'a noudeî pache eî s'rbvtoresk
Pînz kînd în aer stelele albesk.
Dar atunçi în sala cea de s'rbvtoare
Koperit de rane şi ostam apare:
„Xanşl kş T'btariî vin p'arest p'mînt;
„Şi îl skimbş-n doliş mi în trist mormînt!“

Asfel zîce bravşl mi sşb rşnî s'abate,
Domnşl îl sşrşteş mi kş bşnştate,
Zîce: „Merşî d'alînş nobilşl tşş kîn
„P'al meş pat molatek în repaşs lin!“

Danşl şrmş kşrsş-î: mşzîqile sşnş:
Stefşnikş Vodş, dşnşşie k'o jşnş.
„Dşlce konilîş! Stefan î zîcea,
„Vreî sş-şî daş koroana mi kş viaşsa mea?“
„De voestî, o Doamne, dşlce sş-mî fiî mie,
„Lasş desşbtarea, merşî la bştblic!“

Domnîl stă pe gînduri, pare rîșinat:
Kiamă kăpitaniî... tođi a-nkălekat:
Sboară la Koroba, pe Tătarî lovește
Îi fărîmă krîncen; și pe mîldî robeste.
D'akolo se-ntărnă kătre mîndra sa
Și kă-a lăi koroană îi dă mîna sa.

Siretul.

I.

„Viada, ori ce bznari intr-aceastz lzme
„Dzm kz fericare pentrz-al dzrei nzme:
  oate sint plzpninde pe acest pzmint;
„Nzmai bzbzdia trece de mormint.
„Bzbzdia noastrz pe strein inkintz..
„Limbele vecine bine ne kzvintz:
„La nzmele nostrz tozi se-ntzrnz blind
„Iii privesk rombnzl de mbrice-arzind.
„Din vrzjmanzl sinze kz-armele szblime
„Skrisa'm drentzl dzri in viitorime;
„Iatz ce ne face voioml sz lzntz;
„Pentrz dzara noastrz zilele sz dzm.“

Asfel este kintzl zelor kare mor
Iii vesteste fala szfletelor lor.

II.

Leaxəl strikь, пачеа ши prin цъrї robesче;
 Rareш kiamь капїи ши-astfel le vorbesче:
 „Srisa'm prin solie гъlor streinї
 „Съ нъ kalче пачеа, дъlче la krestinї..
 „Iatь къm soligь: Пачеа нъ-ї къlkatь;
 „Nъmaї mintea voastrь este тъrbъratь.
 „Aste vorbe's бъne pentръ statъrї marї,
 „Intre доъ нацїї libere ши тарї...
 „Nъ pot съ le zikь o vasalь царь
 „Че d'atїtea oare am съnpъs la хеарь.“
 La ачeste vorbe тоцї se inimaщ;
 Тоцї спре гъsbъnare брацлї їmї armaщ.

III.

Пе Siret la vale Petrь Rareш пась;
 Капїї Lemї къ тоцїї стащ фъlos la мась;
 Sigъrї de izbїndь, їmpletesk къ florї
 Къnele de аъr printre съrbъtorї.
 Ацї vъzъt лъkъste че-н noroase droaie
 Se strekor їn aer ka зп nor de ploaie,
 Че-шї преkъrmъ sborъl ши kobor din norї
 Ыnde vъd o vale къ frъmoase florї,
 Апої фъrь veste кръde ши фъmїnde

Mistæesk îndatъ plantele plъpînde?
Ierbørile-amare kare le disnlak,
Koadele tþioase че кþzøte zak?
Astfel mi Moldaviï trek, s'opresk d'odatъ,
Spargø a Lexiei tabzøzø armatъ.

„Ka sfoasa floare prin furtună tîrbate;

„Cel ce-ai dete viața pie ai-a lăsat

„Lămea kă dălcă raze, unde nekîrmat

„Grigile-nkîrînză kăpetele line

„Kă florile d'agr viselor senine.

„Te îmbată dălcă de cherștî vîștî

„Și ne lasă noș negrele vegierî!“

— Dar kînd omăl zîț drentîrile-î Șante,

„Nă-î ertat femeî să-î adăkă aminte?“

Zice; okîi pleakă dălcă mi lăkrîmăi,

Domnăl îi sîrștă perîi săi kăraîi;

Și kă d'albe lakrimî: „O prea dălcă fie!“

Îi vorbestă Domnăl, „voia ta să fie!“

De trei ori din cherștî rămenele zîorî

Aș deskis spre lakrimî okîi mîritorî;

Dar a treia dată lăpta se prekîrîmă,

Inemikăl fîșe mi Moldavi-î șrîmă;

Tae mi fîrîmă pe Kazachî kă dor

Prinde în robie pe Hatmanăl lor.

Koraul lui Sas.

I.

Încetează, dragă dălice mi izbitor,
A spera mai bună, mai frumoasă-zărită,
Pe cât timp în viață nu vei căuta
În trăsime lăpte ferichirea ta!
Lăudă-nchințe numai brațe nearmate;
Slabe de robie mi de lașetate,
Dar a-ta zărită, o patria mea!
A perii-n zitate scrisă nu erea.
Misia-ți pe lume fese glorioasă..
Pentru ce pleci căpăt, draga mea frumoasă.
Este încă timpuri: moartea n'a cuprins
Tot sufletă-ți nobil de dăgere stins:
În a vieții karte, zile de pătore
Podi să afli încă, dragă de dăgere!
Skaldă al tău suflet în al vieții fok,
Între popoli liberi ia-ți mărșălok!

Ostile Polone pe Kornel lăi Sas,
 Kș trșfie mare tșbșrînd, aș mas.
 D'akolo Potoski Domnșlși dș utire:
 „Noi avem pe ȡarș drent de mostenire;
 „Kșstigmat prin moartea vekilor eroi:
 „In pșmîntș-acesta noi șîntem la noi!“
 Astfel skrie Leaxșl îngîmfat de falș
 Și-n plșcheri molativi inima-șii înșalș
 Astfel skrie Leaxșl; dar așest popor
 Nș plekase înkș inima șșb dor.
 Domnșl se rșdikș kș a lăi ostime;
 Și lovind, șdrobesșe ostile streine.

Armia Polonș lășri-aș perđșt
 Șnii leșii s'arșnkș și se-neakș-n Prșt;
 Alșii skap prin fșgș ș'alșii prin robie.
 Iar Moldavii taie... strig kș ironie:
 „Șe lășii d'a fșga, strșnepoșii d'eroi,
 „In pșmîntș-acesta nș șînteșii la voi!“

Șșse miș, în lșptș, din Poloni nikarș:
 Pe Potoski 'l đșșe konerit de feare.

Gergidza.

Pe o vale-ntinsъ, lъna dъpin nori
Varsъ valъri d'agr neste lъptъtorî.
Ŗniî-n somnъl dъlче sffetele lasъ,
Alđi-nшалъ timnъl bînd voiomî la masъ,
Alđiî'n frînъ kaiî; snъl armele lor,
Sađ revarsъ-n noante doine dъlчi de dor.

Dar Vlъdъдъ Vodъ stъ sъb kort mi snъne
Vorbe de mirare Doamnei sale jъne!
„Fie чine katъ tronъl domnitor,
„Ŗi streinъ-î face mînъ d'ajъtor.
„Poate kъ sъ-nvinъem armia Magiarъ;
„Însъ vom adъche пачea dъlче-n đarъ?
„Noi ne-avîndъ pъtere Tъrчи-ntъrîтъm
„Ŗi kъ kinъ-ачesta đara o trъđъm!“

Zиче... kъm ъn шарне че kъkат se-палъъ,
Doamna, tъrbъroasъ kapъl sъđ realъъ.

Arde-nfrământsege viađe mi minie!

Ка эн арк ін черєрі прінтре виєліе...

Oki-ī plini de lakrămī mi langor cheresk,

Intr'єnš riš de patimī se re-nvieđesek;

„Kīnd al nostrє sєflet īnrobit se-nkinъ,

„Orī че кєпет nobil ni se pare krimъ,

„Форда sєfleteaskъ, fok Dєmnezeesk,

„Sъ nє-se mъsoare ne lєtš omenesk!

„Vєltєrii че atakъ taєri кє tєrbare

„Mъsєrъ kєraпiєl кє a lor tєrmъ mare?

„Tє-пi askєnzi кє-ачеаста slєbichєnea ta:

„Moartea nє se kade spaima пiє a-пi да!

„Чєла че de moarte se kodeste foarte

„Поарт-н al sъš sєflet semn amar de moarte.

„Asfel mєritorєl че anii grei insєlt,

„Va nєmirea morgii tremєrъ mai mєlt.

„Sъ doreaskъ viađa robєl че romesче

„Kīnd sъ fie liber inima-ī gīndesче!

„Чєi bravī nє vor viađa kīnd ne mєritori

„Ea nє varsъ dєlче drъgъlame ziorī!

„Fєnissl se ziche kīnd īnbєtrīnesче

„Se-nkonjoarъ-n flakєri mi re'ntineresче

„Asfel nask Romīnii kiar прin moartea lor:

„Къчи єi sīnt din neamєl чєlor че nє mor.“

Ziche. Чєrєl nonпi lєче sєb lєminъ;

De diskєrsєl Doamnei, Domnєl se'ndivinъ;

Dъ semnal de lєпtъ... bate ne Maпiar

Ми кє moarte'l spaпe пiпъ la xotar.

Censiliul Secret.

La senat s'adună kanii chei mai bravī
Solī Ţermanī, solī Ţngari, denstađi Moldavī;
Preođi venerabili kă p̃storzi mare;
Nobilă j̃nime plină de-nfokare.
Dar Mihaī kă fađa nobilată-n dor,
Chei întiiş se skoală mi le zice lor:
„Astăzi Ţrguii kalkă drentările sînte;
„Skimbă viađa'n moarte, đările-n morminte.
„D'astăzi peste fađa d'albelor kîmpii
„Pe rşine 'nalđă splendide đeamii;
„Kîmpul skimbă fađa mi se-mbrakă'n doliz;
„Đepe dînşii şmă flakări, moarte, şpoliz;
„Prin altare şnte vasele sdrobek;
„Intră prin familii pe kopii tşgesk;
„Mşme mi feđoare rşinos insăltă;
„De niči o pştere barbarii n'askăltă;
„Şşflete-njosite che'n lşme trşesk
„Ka şă rşşineze neamşl omenesk,

„În aचेastъ царъ kalea lor aratъ
 „Ші din dorъl дъри ferbintat se-nbatъ:
 „Neamъl nostrъ pere; dar че-е маі рѣхъ
 „Kade кѣ рѣmine ne mormîntъl сѣхъ!
 „D'astъzî înainte нѣmai кѣ arma în mîнъ,
 „Va skъna de moarte patria romîнъ.
 „Între viaца sklavъ ш' зп mormîntъ fъlos
 „Nъ-ntîrzie-зп сѣflet nobil, ңeneros.
 „Asfel totдазна цара liberаръ
 „Vekî eroї че-н falъ se glorifіkarъ.
 „Inima lor mare сѣ vieze'n noi!
 „Сѣ perim сѣb arme ka strъbъniї eroї!“

Astfel zіche Domnъl. Őn boer rъspunde:

„Dorъl дъriї noastre сѣfletъ-mї пѣtrъnde.
 „Vorbele-ңї sînt mindre, dъlче мѣ rъnesk
 „Din amare гîндъrї зnde rътъchesk!
 „Dar Înalte Doamne! mълt ar fi маі bine
 „Сѣ-nblînzim ne хearъ prin кѣvinte line.
 „Цара-ї obositъ ka зп trist mormînt.
 „Аър, arme, браде, Doamne, нѣ маі sînt
 „Апъrarea nostrъ kit de dalbъ fie,
 „Ar skorni ne царъ zile lъnđї d'зrъде;
 „Inimile noastre sboаръ къldъros
 „Peste-al бѣrбъдїеї sîn алъnekos,
 „Dar îngelenчїзnea катъ-a ne дъче
 „Prin fърtъnї тѣrbate кѣtre ңelъl dъlче.“
 Zіche, dar eroъl asfel a vorbit:

„Înțeleanț-mi pare vorba че-аї grăit;
 „Dar de-nțeleпчэnea robălăї че-n feare
 „Тремăгъ съ niarзъ zilile-ї amare.
 „Поате-ал дъри tele nobil, съnt amor
 „А пѣтѣт съ-дї fakъ gînd îndoitor?
 „Este-nkisъ kalea пачеа dslче-а chere:
 „Търчиі nleakъ fruntea нѣmai la пѣтере;
 „În lămina minței orbї sînt okiї lor;
 „Singrї iшї prepapъ negrъ venitor.
 „Frika d'a ne perde pare slab prepъs:
 „Nimenї kъ-arma'n minъ дpara n'a съпъs.
 „Ne-nvoirea noastrъ, setea de domnie
 „Inimilor sklave, dăts-ne-a-n sklavie.
 „Frađii de Moldova, dalbї, lealї eroї;
 „Ўintele vecine vor veni kъ noi;
 „Dar de am fi kiar singrї inkъ ar fi mai bine
 „Съ mărim kъ falъ dekît kъ rășine!“

Канл leței noastre chere-а kăvînta;
 Flakъгъ divinъ lъche-n fađa sa:
 „Lețea mi se kalkъ, дpara se robesche
 „Ш'armiea Romîнъ tot mai vieđbesche;“
 Ziche mi realđъ brađъ съđ în sșs;
 Arătînd n'o krъche kinл lăi Isss.
 „Krist mări ne krъche pentr șmanitate
 Шї prin moarte dete lămeї libertate.
 Nș-ї krestin aчela че nș intie-a da
 Pentrș-al дъrei bine пачеа, viađa sa!

Din kolo de moarte radios strâlcचे
 Soarele măriri eroilor dâlcचे;
 Oki-ndelepचेनेी चेी de moarte plini
 Nॆ pot sॆ pॆtrॆnzॆ dॆlcचेle-ी lॆmini:
 Astfel este omॆl चे-njosirea abate:
 Tremॆrॆ sॆ moarॆ pentrॆ libertate.
 Dar poporॆl nostrॆ, nobil, ॆneros,
 Rॆne kॆ a lॆi viadrॆ langॆl rॆminos.“
 Astfel le vorbeste. Domnॆl oaste Trॆnॆ
 Lॆntॆ mare-nचेne, pe barbari infrॆnॆ.

Șerbănești.

Kînd vedea-vom înkъ zn eroș romîn!..
Sekoliî se skъrъ.. fearele rъmъn..
Niçî-o zi n'adъche a dъrei mъrige:
Viața noastră trece fъrъ strъlciire.
La gîndiri de falъ, sșfletșl, kъzșt,
Tremșrъ ka sklavșl țe s'a abștșt.
Jșgșl nentrș dînsșl s'a fșkșt zn bine.
Viața în robie nșmaî e rșșine!
Și kș toate astea ô, nșmînt izbit,
La maî mîndre zile tș aî fost șrsit.
Daka podî tș înkъ sș maî simșđi, o dșarș,
Kîntșrî de mari fante țe te-n kșnșnarș,
Și sș verși tș înkъ lakrimî de mîndrie
Iatș-zn kîntek înkъ, tristș Romșnie.

II

P'zn gonaciș în sșșme Manta ueil bștrîn

Trece s'eb vedere kornel s'eb Romîn.
 Peste barba-î alb, pletele afpintoase,
 Razele de soare skînteesk voioase
 Apoi generalul mîndrî d'âi lîî anî
 Zice-aceste vorbe k'atre k'apitanî:
 „Sabiea strein' pleak' frânzi plekate:
 „Kînd inima-î slab, brațele-s legate!
 „Mîlzi roșeaș în viață mîndrî a mai gîndî
 „În'str'ebna dar' fericiî a fi;
 „K'atî robiea lîng' s'flet'-'josesce
 „Tot p'atî kî kornel d'eros sdrosesce!
 „Kî s'eb arme d'albe popols a stat,
 „Kiar la zile rele fost a respektat.
 „N'emaî k'-'arma'n mînz d'azi Romînz 'n lîme
 „Va p'tea fi liber mi f'los în nîme.
 „Vîlter'el cel mîndrî k'rb'ea s'a smîls
 „Arinile, zace de d'ererî p'brîns,
 „Dar kînd kreste arina-î, îmi ap'k' sbor'el,
 „Spar'ce k' mîndrie vînt'ile, nor'el;
 „Asfel mi Romînz ast'zî rearmat,
 „Lok'el s'eb în lîme, liber mî-a lîat.“

K'm în vijelie frânza cea strikat',
 Zace ne s'eb arborî trist' r'ebsternat',
 Se dobor streiniî ueste kîmp'el lat
 M'stafa d' f'ga de p'jini xmat.

Movila lui Răzvan.

Fii de Moldova într'o zi s'adun,
Ș'ale ȕreii rele astfel le esun.
„Ȕngurii kȕ Lemii se disunȕtȕ iarȕ
„ȕine-a pȕne Domnii în aȕeastȕ ȕarȕ.
„Fii ȕrȕii noastre înkȕ n'aȕ mȕrit
„Ș'alor ȕarȕ, drentȕri d'astȕzi s'aȕ robit.
„Leaxȕl cere ȕara ka o mostenire;
„Ȕngurȕl trimite pe Rȕzvan k'ostire;
„Nȕmaȕ noi Moldavii înkȕ n'am vorbit!
„Dar kȕnd moldoveanȕ va fi înjosit
„Kit sȕ ne roșaskȕ de a sa rȕșine,
„Înkȕ o sȕ-șii aleagȕ pe tiranȕ mai bine!
„Însȕșii noi akȕma Domnȕl sȕ nȕșim
„Șii kȕ arma'n mȕnȕ ka bravȕ sȕ mȕrim!“
Astfel strigȕ ȕara sȕșininȕd sȕb silȕ,
Șii aleȕe-ndatȕ Domnȕ-ȕ pre Movilȕ.
Apoi kȕtre Ȕngurȕ Domnȕl a solit:
„Drentȕrile ȕrȕii ȕe le-aȕi nimicȕit,

„Sunt a ei avere, viađъ, onoare, nșme
 „Și kș-al nostrș sinđe le-am pșstrat în lșme.
 „Vș dșचेđी din ңаръ, sađ vș arșnkađी
 „Maska kreștineaskъ че ne frșnđी pșrtadी.
 „Kъчी kreștinі în vorbe, fautele vș-s rele..
 „Xearele pșgîne nș-s atіt de grele!
 „Ne silidі kș Tșrчii armele s'șnim
 „Și Polonі și Ťngșrі sș vș nimicim!“

Kș ostirі de ңаръ Domnșl a plekat
 Ș'a-ntіlnit pe Ťngșrі la Arenі la sat.
 Domnșl inđenșke, face rșgъчșne;
 Apoi đș semnalșl mșzicеi sș sșne.
 Lșpta este asurъ: ferș-n kșrņi se frіnđe,
 Kіmpșl se în neakъ intr'șn lak de sinđe;
 Ťngșrіi se pleakъ, seamъnș invinși
 Moldovenіi șrmș de țrbare-așrinși.
 Ťngșrіi iađ fșga; Moldavi-i gonesk
 İi omoarъ, i ңrinde sađ İi risinesk.

Kînd ȝmbra dălce-a patriei
Prin lakrămî ni s'arată.

Astfel kînt Moldavii de Tȝtari robidi,
Astfel kînt ne kale abȝtădi, sdrobiți.
Intîlnirȝ cete răse mi Romîne,
Ȝe-aș skȝpat din spada xordelor nȝgîne;
Dar Moldavii katȝ robi-a libera..
Kapș-ostirii Răsse le vorbeste-ama:
„De 'di lovi Tȝtarii dăne kȝm vȝ plache,
„Are sȝ se striche noa noastrȝ pache.“
„Kȝm nȝ ne vom bate, Doamne, kînd zȝrim
„În robie soade, fiice Ȝe dorim?“
Astfel strig Romîniî mi ne lîngȝ dînsii
Ordele tȝrbate vȝd trekînd kȝ prinșii.
Braha sȝ, priveste... O femeie trece
Kȝ niçoare goale, noatȝ-n xȝma reche,
Kȝ vesminte rȝpte, perii revȝrsadi,
Brațele sȝb lanȝrî, oki-i lȝkrȝmadi;
Tinerika prinsȝ kȝtre dînsel katȝ.
Strigȝ kȝ dȝrere, kade leminatȝ.
Braha rekȝnoaste ne soȝia sa;
Îmi kema vitejiî, p'al sȝș kal sbȝra,
Sare peste rîndrî, fȝrîmȝ m'ȝvide
Rășii Ȝe kȝteazȝ kaiea-i a înkide.
Apoi dȝ nȝvalȝ mi fȝrîmȝ amar,
Pîn'la Ȝea din ȝrmȝ vieaȝ de Tȝtar.
Liberȝ toȝi prinșii mi p'a lăi konsoartȝ
O primeste'n braȝe; însȝ vai! e moartȝ!..

Braba Căpitanul.

Noi Te lăsbăm, o Patrie
O drag de sursine!
Vom trece viața'n lakrime
Instreinați de tine!

Szb greutatea lanțurilor
Al nostru braț s'abate;
Prin mărghicină picioarele
Se-mlețdix sînderate.

Și kînd ne las pterile
Kînd inima slăbesce,
Szb lovitura biciurilor
Virtatea noastră kresce.

Dar dorurile korpurilor
Șităm kă totți îndatăm

Petru și Asan.

Împăratul Anșel șade în palat
De mai marii țerei mîndră-n konșrat.
Printre kapii ostei, întră doi streini,
Doi Romăni din Mesii, mîndri ka doi krini!
— „Împărate Doamne! Ia-ne în osșire;
Dar ne lasă a noastră veke mostenire!“
— Nș voiș țene-n oaste doi Romăni barbari.
De vș plache lșpta, merșeșii la Bșlgari!“
— Împărate Doamne! nș se kade ție
Asfel de mșstrare kș asfel de mșnie!„

Anșel țape o palmă fratelșii primar.
El înklină kapii; însă țemă-amar.

Țo mșgșră neagră chei doi frașii s'adșnș;
Țșrș sș nș moarș țșrș de țșsbșnș...

Dșpș-a lor kemare. Mesii și Bșlgari,
Se kobor din mșnte sșb chei frașii primari.

Sate mi dinșterî celor doi se-n kină.

Tremăzră, p'leste fala Bizantină.

Anșel pasă însă spre reskălători.

Çei doi frađi vorbiră kătre lăptători:

„Pănză kănd romăni kană o să plece

„Șmilit săb jăgăl tiraniei grece?

„Çela ce dă viađa, prin tr'șn mađik vis,

„Înșeră săș dăce noă a trimis,

„Și ne a zis: p'gcedeuă kă îndemănare

„Și vă bateuă mândră pentă neatănare!„

„Domnăl tătłora asfel a voit.

„Nă sînteuă poporăl Domnălăi izbit?

„Greçii, prin mândrie, mi prin nekredinșă,

„A perdșt amorăl dela providinșă.

„Domnăl ne trimite în ačest răsboi..

„Kredeuă întră dînsăl mi va fi kă voi.“

Asfel ei vorbiră kătre lăptători.

Și atakă p'Anșel prin adănci strimtori,

Kăm din mândri se varsă, șră kă șrăie,

Șndele de ploae dăne vijelie,

Se kobor romăni spre vrăjmași în vbi...

Anșel perde lăpta mi soldađii săi;

Și abia k'o sștă de viteji, prin apă

Romie de sșnce, Împăratăl skapă.

Dumbrava Roșe

I.

Voî ce-n kârsâl vieței, frațed legbnađi,
De frâmoase zile dâlcе vъ-mbъtađi;
Mъritori! nъ kredeđi traizl fericit,
Zilele senine, fъrъ de sfъrmit!
Și voî ce de lakrimi și d'amъrъчune,
Vъ xъbniđi în viađъ sșfletele jъne,
Nъ gъndiđi kъ-n noantea tristelor dъgeri,
Pentru voî sînt moarte dâlcile plъcheri!
Viađai ka pîrîđl ce ne skъrta-î kale,
Trece kъnd p'o verde și frâmoasъ vale,
Kъnd prin stъnчi sълbateчi, sterne, dъgerate,
Ce de dorъl morđei sșfletl abate!

II.

Kъ kъmame verde fîstъratъ-n așr,
Kъmpъl sa-n velit;

Pe rîine dalbe satě-aş răsărit;
 Avîndînda varsă fragedă-î tesaur.
 Fetele, sîb arbori kolo dînzăesk:
 Albele lor fede gracios lăcesk;
 Din florî din kosîde ele fak kăşne,

Mîna lor le pîne

Pe mormîntăi celor ce aş perit în dor,
 Pe kămpia lăutei pentră dara lor.
 Băkăria dăice deskredesce fađa

Tristilor bătrîni;

Pentăr orî ce mămă — e frămăasă viada..
 Se-n măldesek pe brađe, kopilăşî romăni,
 Kăşm în primăvară florî şî frănzioare

P'arbori măgăresk;

Păşăi lor strălăice ka ploaia kă soare;
 Mămele kă lakăşmî kătre cher privesk.

III.

Asfel este dara sîb Stefan cel Mare;
 Dar statornicie fericierea are?
 Krivădăi mădesce; mănşii per în porî;
 Spăima krădă-n chină pe lăkşitorî.
 Flăcăra se'nalăş ka ţărbată pară;
 Ostile poloane se răvarsă-n dară.
 Albert în Moldova fosta şmilit
 Într'şn timp n'ainte, kănd a fost venit
 Să robeaskă dara kă armii nămeroase.

Кѣчї silit, s̄skris'a akte r̄minoase
 Шї plek̄nd, v̄zst'a чеї маї bravї аї s̄ї
 Secerađї de moarte la Kosmin prin v̄ї.
 Катъ с̄-шї resb̄ne шї nimik n̄-mb̄n̄
 Їn t̄rbats-ї s̄flet anriga f̄rt̄n̄.

IV.

Albert face sv̄ire l̄ї Stefan чел Mare.
 „S̄ dep̄ї p̄terea шї armele barbare!“
 Pentr̄-aceste zise Domn̄l її skriea
 Aste vorbe d'albe: „vino de la ea!“
 Iar l'aї s̄ї le zice: „Їn aceast̄ l̄me
 „Кѣт черesk̄l soare va p̄rta ̄n n̄me,
 „Nimenї n̄ va s̄z̄ne, кѣт am vied̄it,
 „Кѣ a кѣlkat streinsl ast p̄m̄nt їsb̄it,
 „Шї-a ḡs̄it їn ɗar̄ k̄p̄ete-n josite,
 „Inimї degradate, brađe p̄trezite!
 „Alergađї s̄b arme; popol̄l rom̄n
 „F̄r' s̄ verse s̄n̄pe, n̄ va fi s̄b̄in!
 „S̄nta neat̄nare este o rar̄ floare
 „Че їn s̄n̄pe n̄maї kres̄e ka s̄b soare.
 „N̄ кѣтаđї m̄l̄timea челor че soresk,
 „Шї ask̄nd їn ̄mbr̄ soarele черesk̄:
 „Inima la dor̄ї e маї к̄ld̄roas̄;
 „Steaoa-n noapte l̄che, e маї l̄minoas̄!“
 Zice; cere kal̄-ї.. brava l̄ї armie,
 Sure к̄m̄nia l̄pteї pas̄ к̄ m̄ndrie.

Kəm s'azde moanta de lonenī lovind
 În kadendz fađa lakłsī dormind,
 S'azzea mi marșl ȳetelor de ȳarg
 Mîndre mi voioase alergînd sȳ nearg!
 Se ȳrea k'ȳele mi de lȳptȳtorī
 Aș zn singȳr sȳflet. Se vȳrsa de zori.
 Kəm o noante linȳ gradzal se-n tinde
 Fȳrȳ sȳ mai lase lokłl ȳe koprinde,
 ȳetele Moldave-n'aînteazȳ lin,
 Șii ȳe lok apȳkȳ kȳ tȳrie-n ȳin.
 Kəm zn rīș s'arȳnkȳ înr'o mare linȳ,
 Șii apeleī ne valȳrī, palide desbinȳ,
 Asfel mi Moldavīi prin Polonī înrăș
 Șii al lor fel prin znda de Polonī ȳștraș
 Saș prin armatȳrȳ, portȳl-ȳe-ī mîndresȳe;
 Saș prin aȳerimea ȳe-ī deosebesȳe;
 Asfel kəm apȳrinde dorȳl înfokat,
 Inimile kalde, înr'zn sȳrȳtat,
 Kȳnd sȳ mȳșȳragȳ ȳele doȳ-armate,
 În lovirea kȳrdȳ ȳearkȳ volȳntatȳ;
 Dar ȳrekȳm iar sȳfer, aspȳr se remning,
 Braȳele rȳnite ȳe de rȳnī s'ating,
 Ostile amîndoȳ sȳb a lor lovire,
 ȳearkȳ d'o potrivȳ tot o sȳferire.
 Lemii eaș de fȳga... ȳei mai arzȳtorī
 Kad sȳb ferȳl nostrȳ ka plȳpînde florī.

V.

Че аї фѣкѣт витежії плинї де бѣрбѣдіе,
 О тѣрѣше реѣе! Егі тѣ кѣ мїндіе,
 Ле-мѣрѣдіа-ї ал дѣреї лѣдат пѣмїнт,
 Астѣзі н'аѣ нїчї локѣл ѣнѣ стримт мормїнт.
 Корпѣрїле моарте зак пе кѣмпѣл реѣе;
 Чеата ѣнор вѣлтѣрї пе д'асѣпѣа тѣѣе!
 Мїна ѣнѣ frate н'а-н кіс окїї лор.
 Лакрїмї нѣ пїкарѣ п'ал лор негрѣ дор!
 Шѣнѣї, тѣрѣше реѣе! кѣчї а та мїндіе
 А ловїт кѣ моарте splendida Lexie!

VI.

Mii de plęgęrї arѣ. La fie ѣе plęg,
 Zęѣ kęte zęѣe robїї leшї se-n jęg;
 Asfel arѣ kęmpęl; iar prin arѣtęrї,
 Tot kę dїnшїї Stefan seamъnъ пѣdęrї.

VII.

Doї trimimї de Ѣngęrї la Stefan sosek.
 „Doamne! тодї krestiniї азї te ferїѣesk;
 „Dar ilęstre Stefan! тодї se roagъ дїе,
 „Pentrę robїї vostri prinшїї їn бѣтѣліе...“
 Asfel zik trimimїї; dar Stefan ѣel Mare

Iatъ кѣм респонде plin de тѣрбѣrare :

- „La vecinii nostri прѣzi noi нѣ кѣтѣм;
 „Însѣ кѣnd ne kalkѣ, sѣim sѣ пѣ-апѣгѣм:
 „Nѣ-î în datsi nostrѣ krѣda tiranie;
 „Dar зп аспѣș esemplѣ am voit sѣ fie:
 „Din асeastѣ fапtѣ nasсевor dѣmbrave
 „Че ar vorbi prin veакѣrî d'armele Moldave..
 „Noi skrim istoria, нѣ ne кѣгѣдî че пер,
 „Чи ne frѣngî de popoli кѣ palomș de fer!“

KURMAREA TOMULUI I.

NOTE ISTORICE.

Ana-Doamna.

En 1330 Charles I Roi de Hongrie leva une nombreuse armée pour marcher contre Jean Bassarabe. Il entra dans le banat de Craïova et s'empara de la Capitale de cet état... À cette nouvelle, Bassarabe fut surpris. Il voulut se servir des voies de la négociation avant d'avoir recours aux armes... Il lui envoya une députation.. Le roi fut transporté de colère aux paroles des ambassadeurs. „Allez, dit-il, dire au Voévode Bassarabe qu'il n'est que le berger de mes brebis; dites, lui que je viendrai le rétirer [par la barbe de son reduis pour l'emener prisonnier...

L'armée du roi eprouva bientôt toutes les horreurs de la famine.. Dans une pareille calamité Charles devint à son tour humble: il implora la paix. Bassarabe la lui acorda... il consentit à accorder au roi la posséssion de Severin et à se reconnaître grand vassal de la Hongrie. Mais les boyards refusèrent d'obéir à leur prince et de reconnaître cette paix... Le roi était obligé de

faire passer son armée par un chemin qui traversait des montagnes.. Au moment où le roi passait sans inquiétude par une vallée,.. il se vit tout à coup assailli par une pluie de flèches et de pierres.. Il se vit entouré de tous côtés; il n'y avait aucun espoir de salut, et ce fut le 10 novembre que commença le plus terrible carnage.. Quatre jours les Hongrois reçurent la mort sans pouvoir la rendre... Niclas de Transylvanie, Michel de Possega, Andrée de Stuhlwessenbourg, vice chancelier du roi.. tombèrent sous les coups des Valaques... Le roi changea son habit avec Dessio, et suivi de quelques fidèles serviteurs, il parvint à se sauver, tandis que Dessio, pris pour le roi, fut massacré..

L'entrée du roi à Théméswar déchira les coeurs. De toute son armée nombreuse, à peine y avait il autour de lui autant qu'il prenait autrefois pour aller à la chasse...

M. Cogalnitziano — hist. de la Valachie et de la Moldavie.

Tom. I. page 52 53 54 et 55.

Photino t. II. p. 15.

Touroc par II. Cap. 99.

Fesler t. III. p. 133.

Bogdan în Polonia.

NOTE.

„Дѣпъ мѣлте солиі че trimisese Bogdan Vodъ la Kraiъl Lemesk pentrѣ sorъ-sa Elisafra, pre kare o аѣ чершт, ми възîнд къ нѣ ва съ і-о dea, а sokotit къ are vreme съ'ми гѣскѣмпере гѣшinea sa despre kraiъl Lemesk къ сънѣ nevinovat ми а інченѣт а стрѣнѣ

oaste... Bogdan Vodă a prinit kă oaste mi a trekst a-
pa Nistrălăi vineri ignie 29 mi a întrat la Rămă în Po-
dolia, sâmbătă a sosit la Kamenică mi de akolo a slo-
bozit oaste să prade gara... Deçi arzînd mi prădînd
gara, a tras la Liov mi a bătut Tîrgul mi pînă de nă
l'a dobîndit mi sursă kă singur Bogdan Vodă a lovit
kă sălița în pórta Liovălăi, kare semn se kănoaste
mi astăzi mi niçi Lemii nă-l tăgădăesk....“ Kronika
lăi Ţreke. 149-pagina.

Dumbrava Roșe.

Ziचे Kantemir în list. osmanici regni lib. I.
Cap. V. n. 2.

„Stefan cel mare, Pringsul Moldovei, bătînd
óstea Lemeaskă la Kotnar, kă totul o aș stins; nă-
maî çinçi-sure-zече mi aș prins vii nre kare i-aș prins
în jșg mi i-aș silit de i-aș arat în lșng doș milșră, în
lat, o milă de pămînt, în kare arătăgă, tot kă achesti
Lemii, a semănat doș pădșră çe pănă astăzi se nămesk
de Moldoveni Dămbrava-Roșe saș pădșră romii, pen-
tră kă s'aș semănat mi sădit kă săpă lemesk...“

Moldavii la Marienburg.

Ziचे Miron. (Vezi Leato-nisegele Moldovei. t. I.)

„Pornindăse kraisl Poloniei Vladislav Iagelo a-
șșnă Křechadilor (1422) i-a trimis mi Aleksandr Vo-

dъ 400 de къльгі Moldoveni tot întrэ ales, kare къльгі ащ арэtat mare vitejie ши isbîndъ асспра Кръчиацilor, къ deodatъ, фькъндъ-se Moldovenii a-da dosъ ши Кръчиацii emind dintr'o четате че-і зиче Marienbъrg, gonind pre Moldoveni пiнъ і ащ iншират sure o пьдъре, ши akolo pedestrindъ-se Moldovenii, дъпъ obiceiл lor, ши сьпънiндъ-se iн пьдъре, Кръчиацii iнкъ ащ deskъlekat giндiнд къ ащ фьpit Moldovenii; dar akolo iнчепт'ащ Moldovenii а сьдета pre Кръчиацii, аша і ащ сьдетат кът le-a къстат Nemцilor а da dos ши атъчи ащ iнкъlekat ши Moldovenii ши mare moarte ащ фькст iн tr'iншиi ши s'ащ iнтернат Moldovenii къ mare isbîndъ la tabъra ъnde era kraisl Bladislav, къ mare мълъсмire ши лъдъ de la Краi..,"

Baea.

„De akolo ащ mers la Roman iн 29 noemvrie ши akolo s'a odixnit пънъ а шантеа zi, прэдинд ши je-fsind; iar а onta zi dekemvrie 7 а aprins тьргъл Romanл ши а пръчес спре Сьчеава.. Маi apoi а лэат sure Bae ъnde а sosit lъni dekemvr. 14, ши akolo la Bae, към нъ avea ничи о grijъ de ничи о parte, iши lъsa oas-ate фьтъ ничи о пазъ, la бьстъги ши la jокъги. De kare lъkrъ, авiнд Stefan Vodъ свире ши prinziнд limbъ марцii dekemvr. 15, ащ aprins тьргъл асспра Ѣнгъrilor, кънд еi eraщ фьтъ ничи о grijъ. Децi i-ащ lovit Stefan Vodъ.. de ащ фькст мълтъ moarte ши peire iн Ѣнгъри.. къчи нимика de arme нъ s'ащ апъкат; чи da фьга. Децi fi vina цьганii iн zaboele ши prin мънци ъnde vr'o 12,000

peridî s'aş aflat (Ūngşri). Mai apoi singşr Kraisl lor Mateaş, rşnit de sşpeatş foarte rşş, abia aş xşlşdşit prin poteci de aş emit în Ardeal..“

Kronika Ūreke-pag. 120. t. I.

Grozea Vornikul.

„In aчelаш an, dşnpş ce a pşdat Petre Rareş para Sşkşiasşkş, trimis'a Ianaş Krai (Ion Zapolia) solî la Petre Vodş de l'aş poxtit sş-i fie în ajştor în po-triva a o seamş de domni Ūngşrestî kare nş vreaş sş i se plece, mi-i jşşri oraşul Bistriца kş tot şinşşl în aчea цагş... Vşzînd Petre Vodş poxta lşi Ionaş Krai, pentş prieteshşşl ce avea împresşş, îndatş a şştit oaste mi a trimis pre Grozea Vornikul чel mare mi pre Barboski Xatmanşl kariî eraş mai kredinçioşî din bo-eriî sşi, mi aş învşdat o seamş de oaste sş treakş pre drşmşl Braşovşlş; iar altş seamş de oaste pre drş-mşl Sşचेavei, sş între în para Ūngşreaskş. İar Ūn-gşriî de grabş destentîndş-se ka din somn.. de sîrg s'aş şştit de rşşboi.. mi skşlîndş-se mşlşî domni din Ardeal mi alçîi, mi mşlte pşşçî şl arme avînd, s'aş anşniat din sşş de Braşov oaste kş oaste, mi îferbîntaşî, as-kşşînd şşşl pre altşl armele, li se arşta vrşjmaşilor, bşşşîndş-se çine mi la ai sşi mi şştîndş-se Sşkşii de resboiş; iar Moldoveniî, ama saş lovit kş dînşii; mi dînd resboiş vitejşte, mşltş moarte s'a fşkşş de îm-bele pşşçile, mi apoi vşzînd Ūngşriî atîta neire, aş per-dşş resboişl, lşsa-ta toate armele mi pşşçile, aş dat dos a fşşire mi mşlşî domni aş nikat în ana Bşrşei..“

Kronika lşi Ūreke, pag. 157.

Birladul.

Kron. Šreke, pag. 126 mi 127.

„În anul 6983, Sultán Mexmet, înarmînd oaste 120,000 de oameni, mi oaste Tătreaskă mi Mănteneaskă, a trimis asupra lui Ștefan Vodă; iar Ștefan avînd oaste gata 40 de mii Moldoveni; 2000 Lemii mi Șngării, le aș emit în ainte din sîs de Vălsăiș, la podul înalt, pre kare i a birsit Ștefan Vodă... așă i aș konrins pe Tărcii o negră, kăt nă se vedea șnă ne alță, mi Ștefan tokmise păgini oamăni, despre lănkă Birladăiș, ka să-i amăreaskă kă băcămă mi kă trîmbișe. Dînd semn de răsboiș, atșncea oastea Tărcăaskă, întorkîndă-se la glasul băcămălor mi înpedekîndă-o mi așă mi lănkă mi akoperind'o mi negră, tăia mi sfărămă ka să treakă, la glasul băcămălor; iar din dos i aș lovit Ștefan Vodă kă oaste tokmită, în zece zile a le lui genarie... Če așă Tărcii în desime tăindă-se, măldii aș perit, mi măldii prinseră vii pedestrime, či mi pre așăia pre toții i aș tăiat, șnde pre șrmă, movile de čei morții aș străns mi măldii namii mi sanșiači aș perit... Șii steagării măi mălt de o să-tă aș lăat...“

Măi skrie Ion Strikovski. kart. 20... „La o să-tă de mii de trășării să fi kăzăt într'achel răsboiș... kă a văzăt kă okii lui grămezile de oase, șnde aș fost așel răsboiș, viind din țara Tărcăaskă în anul dela Krist. 1575 etc.“

Kodru Kosminului.

„Kănoskănd sfetnicii lui Kraiș, măi ales episko-

пэл, гъндэл лѣ, кѣ ва сѣ факѣ оасте асѣпра лѣ Stefan Vodѣ.. ѣ зѣча сѣ нѣ факѣ оасте асѣпра дрептѣдѣї..
 Іар Країсл зѣча лог: Воѣ вѣ есте лѣкрѣл бисерика сѣ
 пѣзїдї, іар нѣ де рѣсбої сѣ грїїдї, кѣ гїндэл меѣ вої
 нѣ-л штїдї, чї нѣмаї еѣ сїнгѣр, кѣ де аш прїчене кѣ
 хаїна mea шчїе гїндэл меѣ, їн фок аш бѣга-о“... А
 ешїт зїкѣтоаре ла Лешї: „*Їн zilele lѣї Olbrext, sleaxta*
(oastea) a nerit.“

Шїї де ачї а трекѣт Nїстрѣ пе ла Мїхѣлченї кѣ
 тоатѣ оастеа са шї а venit ла Когманї. Аколо шї-а
 дескоперїт викленїа аскѣнсѣ; кѣ а прїнс пе Тѣтѣл ло-
 гогѣтѣл шї пре Ісан, де-ї бѣга їн obeзї. Іар Stefan
 vodѣ дакѣ а їнѣлес кѣ країсл ла викленїт шї vine а-
 сѣпрѣї шї а трекѣт де Nїстрѣ кѣ опт-зечї мїї де оа-
 менї, фѣрѣ де адѣнѣтѣра чѣї алтѣ, де сїрг а трїмїс їн
 тоате пѣргїле сѣ стрѣнгѣ остї ла Роман... Ї-а venit а-
 јѣтор дела Ѣнгѣрї шї дела ѣара Мѣнтенеаскѣ... Іар
 країсл Лешеск а бѣтѣт четатеа Сѣчеавеї треї сѣптѣмїнї
 шї нїмїка н'а folosїт... Birtos, voevodѣл Ardealѣлї чѣ
 venїсе кѣ ајѣторѣл Ѣнгѣреск, а трїмїс солї ла Olbrext
 краї сѣ-ї снѣе кѣ ва venї сїнгѣр пентрѣ паче шї пе
 Stefan кѣ мѣлте кѣвїnte л'а рѣгат сѣ факѣ паче кѣ
 Країсл Лешеск, шї аша аѣ їнtrat ла мїјлок... шї саѣ
 їнпѣкат... Чї Країсл н'а мers пре kalea пре ѣнде ve-
 nїсе, чї пре алтѣ kale пре ѣнде era ѣара їнтреагѣ, снре
 кодрѣ Космїнѣлї. Сїмїїнд Stefan vodѣ кѣ Лешїї нѣ
 merg пре ѣнде venїсе... а трїмїс дѣне Країѣ де л'аѣ
 rostїт сѣ нѣ ea снре кодрѣ, чї пе ѣрма пе ѣнде а ve-
 nit.. чї Країсл.. н'а бѣгат seamѣ, чї шї-а пѣзїт kalea
 снре кодрѣ Космїнѣлї.. Дечї Stefan.. аѣ трїмїс оас-
 tea сѣ се ашѣе kalea ла кодрѣ Космїнѣлї, сѣ таїе
 пѣдѣгrea, сѣ о їндїнезе ка сѣ о поатѣ pornї сѣ казѣ

asupra ostii, daka vor întra Lemii în pãdãre.. Iarã singur Stefan Vodã kã toatã oastea a tras dãne dîn-mii... mi a patra zi i-a ajuns întrînd în pãdãre joi la 26 okt. mi lãznd ajãtor dela Dãmnezeã, iaã lovit din toate pãrãile, mi pãrãind kopachii çei înginaãii asupra lor, msltã oaste Leamã aã perit, zniã de osteni, alãii de dãrani çe le koprinsese kalea... mi alãii de kopachii înginaãii. Ama perzînd pãmcele mi lãsînd steagurile, karele toate le aã adãnat Stefan Vodã; earã Lemii çine înkãtro aã nãtãt, ama s'aã risinit prin pãdãre znde pãrãini aã mai skãpat afarã, mi singur Kraisl kã pãrãini çe rãmãsese, strãngîndã-se, saã adãnat într'un okol la sat la Kosmin mi de akolo bãlãzîndã-se, a emit la Çernãzãii. Iar oastea lãi Stefan, kã dîn-mii de asemenea merãea bãtîndã-se mi tãzîndã-se, kãt niçi açei pãrãini Lemii çe emise din kodrã, nã vre fi skãpat, de nã s'ar fi înkãrkat ai nostri la karele krãiestii... Akolo a venit veste lãi Stefan Vodã kã vine mi altã oaste Lemenskã în ajãtor lãi Kraiã.. a trimis pre Boldãr vornikãl în poatriva açei ostii mi aã zis sã le dea resboiã... Mi îndatã i-a risinit mi pre açeia, kã ajãtorãl lãi Dãmnezeã... Trekãnd Kraisl Prãtãl la Çernãzãii, i-a lovit o seamã de oaste a lãi Stefan Vodã de i-aã risinit mi i-aã tãiat, kãt abia a skãpat Kraisl kã pãrãinz oaste de a sa.... Aflatãs'aã la ael rãsboiã perãii oamenii de frunte dela Lemii doi fragã Tinçeski mi Nikolae voevodãl Rãski mi Gabril din Maraviã mi Xerbor; amijderea doi fragã Gratof: Xãmiski mi Mãrdelio mi alãii mslãii, çine-i poate skri kã amãrãntãl ne toãii!. alãii aã kãzãt la robie; Tãçinski; Svigner; Potgomot de Krenã; Broxoski; Gargoviski mi alãii.. pre zniã iaã fost spãnzãrat ai nostri kãte doi de pãr....“

Kronika-lsî Şreke паџ. 236. Леатонисеџ. Mold. t. I.

Mihai revenind de la Dunăre.

„Дэпе че а trekst Дэпэгеа, într'o диминеаџ, мер-
цеа în аинтеа ostilor кэ меаше аміџі; чинџі-зечі де
кълэреџі îl зрма кэт колеа, апоі ostile маі департе.
Аколо Міхаі Vodъ а дат peste доі Тэргџі, карі, silіџі
fiind, l'aş înştiуат кэ нэ департе 500 Тэргџі pradъ ші
ард џінстэл ачела (al Valachiei). În potriua ачелора пор-
nind viteazэл domn Міхаі, нэмаі кэ ачеі маше, пе
паі-спре-зече Тэргџі нэмаі ел кэ брінка lsî кіар і-аş тџіат,
ажстат апоі де аі сџі, пе мэлџі аş тџіат, пе чеі алџі
і-аş фэгріт ші аша s'a інтэрнат în Тірговисте ші acolo
s'a одіхніт..“

Valter I. c. p. 252 (vezі kr. lsî Шінкаі паџ. 264
ші 265).

Kălugărenii.

„În 13 аџџст 1795, де диминеаџ, Міхаі Vodъ,
sfэршіндэ-ші прегџітіріле, рџдікџ, інпрезнџ кэ ostаші
сџі, рэгрџчні кџтре Дэмнезеş апоі індрентџндэсе кџ-
тре діншіі: le zise: „сџ ші адџкџ а мінте де векеа
lor vitejie; кџ okaziea era фэмоасџ, ші кџ де о vor
perde, anevoe о vor маі кџstiga. Тэргџіі, адџога ел,
sînt снеріаџі де атітеа пердері; орашеle lor sînt ко-
пріусе; мэлџімеа врџјмашіlor нэ требџе сџ-і снеріе,
де време че Sinan а lэsat chele маі бэне ale sale os-

tirî în garnizoane... afară de aceasta, le mai zice sã
 mi adăckã aminte de krăzimea vrăjmașilor care nã
 iartă nici o dată ne birșii, kã atăt mai mult ne aței
 țe s'aș reskălat; kã nã este destul kã aș skățrat jã-
 găl robiei, kã aș înoit vekile legătări kã Transilvania
 mi kã îmbrătsl, daka, printr'o fantă strășciti, nã
 vor kăta sã întemeieze ațeastă țineroasă hotărîre;
 kã a venit timpul sã se lănte năternik nătră liberta-
 tea mi ținstea reliției lor, mi sã dovedeasckă Tărcilor
 kã d'aș sșrnat înainte đara lor, a fost nămai din pri-
 vina neșnrei." Mixai țrețe podul în kănsul a out mi
 de ostamî mi se arănkă kã fărîe asșra Osmanliilor
 (Valter). Patră năș, Sătrăni Moxamet; Xeider, Xș-
 sein mi Măstafa snrijinesk kã vitejie năvala Romăni-
 lor (Xamer). Dar isbirea Romănilor fș atăt de fărî-
 oasă, în kăt kã toată înpotrivirea avantajioasă a Tărci-
 lor, năvzândăi, ajănsertă, la țele întăi kortări ale or-
 diei. Tărcii, ajătađi de poziție, de nămăr mi de ma-
 kinele de resboiș, imi vin kărînd în sine mi înțen a
 se lănta kã năterile; bătăea se întinde năste tot fron-
 țul armatelor mi đine mai mult oare, nănz țe Tărcii,
 făkănd o isbire mai năternikă, isbătesk a înpințe ne
 ai nostri ka șn nătrar de miliar în apoî mi ale lăa
 toată artileria. (Valter). Mixai nã se deskărajăzș;.. El
 năvzăleste din noș asșra Tărcilor, făkăndăle mare o-
 mor. Albert Kirali, țineralul săș, ea înapoî doț țșnăi
 (Engel'); dar vrăjmașii se apăragă vitejeste; înpros-
 pătăgă ostile, lăkră țe nã pot face Romăni; mi-i re-
 înpingă înderăt, asfel a șmat lănta de dimineadă, uină
 la skăpătătul soarelăi...

„Mika oaste romănz, înpovărată de nămărzul vrăj-
 mașilor... se trađe în apoî.. retrăđerea ei este făr-

moaş mi metodikъ... Soarele era aproape de skъpъtat.. Mixai mai are însъ o speranțъ: trimisese de dimineadъ sъ keme o cheatz de pedestrime че se afla de parte de tabъrъ... sosi-va оrъ la timu? De la асeasta spъnzъra soarta bъtъeі. În skъrt, nela skъpъtatъl soarelъi, асest korn sosese, mi Mixai katъ a se folosi de dînsъl.. el îmî plimbъ privirea pe kъmpъl bъtъi; vede întokmirile Tъrçilor, mi dъpъ dînsеле îmî întokmesче pe ale sale. Sinan, vеzînd retragerea Romъnilor, lъat'a inimъ, mi în kanъl rъzъrveі, kъsta a treче podъ spre a-і isbi în front, în vreme че Xasan Pasha kъ Mixnea Vodъ, dia ordinъl lъi, alerga prin pъdъre, ka sъ-і loveaskъ la spate. Mixai se ашеzъ kъ чеата de kъrînd sositъ în fațа Tъrçilor. spre a întîmpina pre Sinan, trimite pe kъpitanъl Korea... ka sъ isbeaskъ пъ vгъjmanii, pe la spate.. mi Albert Kirali ашеzъ doz tъnrî... într'o bъnъ poziție... Mixai хотъraste a se jerfi ka mi altъ datъ mi a kъmpъra birșingа kъ perikolъl viedеі sale. rъdikъnd okiі kъtre чер, çenerosъl prinç kiamъ protekçia... Dъmnezezъlъi armelor, smъlçe o sekъrъ ostъsheaskъ de la çn soldat, se arçn-kъ în koloana че-і ameniңđъ mai d'aproape, doboarъ pe toçi чеі че isnitesk a se înpotrivi, аjънçe pe Karaiman-Pasha, îi sboarъ kanъl, îi ea steagъl çel sъnt, isbesче mi pe alte kanete vгъjmanше, mi lъntъndъse voiniçeste, se întoarçe la аі sъi plin de trofee mi fъr' a fi rъnit (Valter)... Sinan ea atънçi ofensiva mi treче podъl; dar d'odatъ se vede isbit în fațъ de Mixai, în dos de kъpitanъl Korea, iar în koastъ trъsnit de tъnrile lъi Kirali kare, bъtînd în mъlçimea deasъ a Tъrçilor, le gъrresче rîndъrile mi le strikъ toatz арina dreantъ. În demert İeniçeriі se înpotrivesk kъ semeçie.. kъçi чеle alte

чете.. спѣимѣтате, се рѣсхирѣ ми ѡ тѣрѣск ми не дѣн-
 миѣ вѣ апоѣ. Мѣлѣдѣмеа се грѣмѣдѣсе кѣ нерѣндѣалѣ
 ла под, кѣрѣтѣнд сѣ-л тreakѣ, ка сѣ skane; dar nenѣ-
 тѣнд ѣнкѣнеа не дѣнсел, мѣлѣдѣ s'arѣnkarѣ вѣ balтѣ ѣн-
 де афларѣ моартеа, вѣнтре ачестѣ ереаѣ ми нашиѣ Хаѣдер,
 Хѣсеѣн шѣ Мѣstafa кѣ alte канете (Valter; Engel; Fes-
 ler; Xamer.) Вѣтрѣнѣл Sinan el вѣнсѣшѣ тѣрѣт вѣ graba
 фѣеѣ, фѣ кѣлkat вѣ нѣчоареле кailor ми нѣкѣ дѣпѣ под
 вѣ апа Neajlovѣлѣ кѣ атѣта ренеѣсне, вѣ кѣт ѣsbѣndѣse
 де под, пердѣ доѣ дѣндѣ... Ѣн суахѣѣ анѣме Xasan..
 ѣл skѣпѣ... Тѣрѣчѣѣ че се маѣ вѣnpotrѣveаѣ, о еаѣ де фѣ-
 грѣ (Stavrinos, de Thon)... Inтr'ачеа vreme Mѣxaѣ, вѣ
 tokmaѣ ка semi-zeѣѣ кѣнтaдѣ de Omer, алерга пѣрѣн та-
 бѣра Тѣрѣчeаскѣ... вѣзѣнд не Xasan Паша, ѣ striga сѣ
 stea де еstre viteaz, сѣ се batѣ кѣ el, dar ачеста фѣ-
 ѣеа спѣимѣнтат, ми нѣ се пѣstea дѣне не нѣчоаре де groa-
 зѣ... Noantea опѣ мѣчелѣрѣа armateѣ мѣssѣlmane...
 Zече ми де Тѣрѣчѣ (Sieur d'Ambey, de Thon) зѣчeаѣ
 вѣ кѣмпѣл бѣтѣѣѣ... апа Neajlovѣлѣ се ромѣсе де сѣн-
 ѣеле вѣrsat... Valter не спѣне о анеkdотѣ.. не спѣ-
 не кѣ вѣ tot тѣмпѣл еспedѣѣѣѣ ачестеѣа доѣ чербѣ вѣ со-
 дѣрѣ не Mѣxaѣ, шeдеаѣ neklintѣдѣ лѣngѣ kortѣл лѣѣ; dar,
 omorѣндѣse ѣнѣл дѣн еѣ, чel alt де дѣrere, merse де се
 askѣнse вѣ пѣdѣre.... "N. Вѣлчeскѣ, megaz, istorik. том
 IV. pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.

Cetatea Albă.

„Akolo ѣнде Moldovenѣѣ се ѣнкѣнѣнарѣ маѣ
 мѣлт, фѣ, вѣ аѣргарeа Чeтѣдѣѣ Albe.. ачeастѣ четате ера
 сѣngѣрѣл lor порт не марeа Neagrѣ... ачeастѣ марe

era odinoarъ yn lak Moldovenesk, mi domniî Moldovenî pârtaş titlş de stăpînitorîi mărei negre (arhiva Româneaskă tom. I, foaea. 103.) Търчиî причепъзъ импортинга ачестîй четъдîи ми нъ преџетаръ ниџи о јерфъ сире а о добîнди. Мохамед I, дъпъ о аседие де о лънъ, фъ сilit а се траџе îндърът. (Discorso di Theodoro Spandugino Cantacuzino gentil homo Constantinopolitano. Delle de principi turchi.) Ърмъторъл сьъ, Săltan Baiazid, фъ маî fericit. La 1483 el veni къ ostire mi flotъ нъмероасъ сьъ аседие џетатеа. Ън skriitor vekiş ne а пъстрат амърънтеle ачестîй асedei...

„Петатеа Monkastrъ (Akerman; Петатеа Albъ) се афъ пе малъл мъреî Negre, апроане де гъра Nistrъ-лăî. Lokăl e foarte bine întърit mi prin pozigişnea sa natşralъ mi prin мъниџиşnea sa artificialъ, mi де foarte mare îмпортинџъ пентръ îнлеснирile џъреî, ale rîş-лăî, ale мъреî, mi де foarte mare прег ми нъме пентръ тоатъ провинџиеа din прејър, kare нъме ми-л къстигасе маî ales пе тîмъсрile кънд Săltan Maxomet, îl бъръ yn тîмп d'о лънъ mi непътîндъ-л lăa, фъ gonit де rigoarea frigălăî mi silit сь-л lase. Baiazid, dînd voie la аî сьî сьъ праде џара, mi вьзîнд къ џеî din знтръ нъ се мишкъ, хотърî а апропа armata дъне mare ми-л îнконјъръ d'odatъ дъпъ апъ mi дъпъ џskat, mi-л стрънсе асfel îн кърт нъ се пътеа адъџе саъ skoate nimika. Вьзîнд пе lokşitorî џerbikoşî îн воинга lor а-л апъра, прегъти артилерииле, îнџепъ а bate zidşrile де маî мълте пърџî, mi бърътîндъ-л маî мълте zile, дъръмасе din zidşrî атîта кърт sokotea къ оаменîи сьî vor пътеа îнtra destăl де lesne. Къ toate ачестеа порънџи koloanelor sale ka îн лънтъ сьъ џрмезе, зна дъпъ alta, mi îн dimineага вîнтоаре, към се фъкъ де зioş, се пъсеръ îн

prejersl zidšilor, oamenii ȳei din ųntrš ųmų fųkšserš
 ųn ršinele zidšlšų apųrųtšrų foarte ųnsemnate kš valšrų
 ųi kš ųanųšrų adųnųų, astfel ųn kųt, kųnd s'aš arųtat
 Tųrųųi, la ųntrarea lor prin rųntšrš, ųndatš se ųnkųr-
 karš kš dųnųių ųi ųnningųndšų ųn apoų kš mare ųm-
 netšositate, ųntrebšingųnd spre apųrare sųpųųų, fokšrų,
 darde ųi petre, se pųrtarš kš atųta inųmš ųn kųt, rš-
 nind ųi omorųnd, foarte mare nšmųr din ȳei din a-
 farš, ųi reųnųnserš mai de mšlte ori. Dar Tųrųųi, a-
 vųnd oameni prea mšlųų, lesne se reųnviaš, ųi venųn-
 dšle soldaųų noi ųn bųtae, nš daš lok de ršnaos la ųn-
 konjšraųų. Omorųndšse ųi ršnindšse oameni dųntr'aųes-
 tia, ųi neavųnd pe ȳine nšne ųn lokšl ȳelor ȳe linšeaš,
 se mikšora mereš nšmųršl apųrųtorųlor ųi apa sšfe-
 reaš kš mšlt mai mare pagšbš prin ȳei pųųųųų kare-ų
 nerdea de kųt adšna prin ȳei mšlųųų karųų omoraš din
 vršjmaųų. Baizid dšne ȳe ųųųų ųn bųtaie pe aų sųų
 o mare parte de zi, dete ordųn sų dea semn sų se a-
 dšne ųi ųnųenųnd bųtaia, ųi rekondšse ųn lagųr, kš
 gųnd ka ųn dimineada viųtoare sų se ašeze armata as-
 fel, ka ųmpųrgųndšse ųn mšlte koloane kare sų ųrmeze
 ųn bųtaie ųna dšpš alta, sų poatš ųnoi neųnųetat ko-
 loanele ųi sų ųie fųrš ųntreųšnere bųtaie zioa ųi noap-
 tea pųnš kųnd vor dųrųma valšrile ųi vor mišųųų pe
 apųrųtorų... Moldovenųų dreserš lokšrile de kare a-
 veaš trebšųųų.. Adoš zi Baizid rekondšse ostile toate
 la lokšl de atak kš mare șgomot de sšnete... Dar
 dorind sų skaųe kųt va pųtea ųi oameni ųi lokšl, se
 xotųrų sų ųnųerųe daka, kšnoskųnd eų primejdia va
 pųtea sų-ų adškš a se ųnkina.. Le trimise ųn sol al
 sųš ka sų le sųse kš Tųrųųi vin kš xotųrųre statornikš
 d'a nš ųnųeta bųtaia zioa ųi noaptea pųnš ȳe nš vor

Îsa loksl, mi kь daka asteantь sь fie siliđi, le veste kь va da loksl în pradь mi nь va kьrđa ne nimnї; iar daka vor voi a se sьpьne, va resneкта avere a mi persoanele mi vor fi liberї a se retrađe sađ a medea... Strъngїndьse atьnчї kьpeteniile Moldovenilor, se хотьrїт sь primeaskь kondigiile sьltansьkї.. apoi trimiserь solї ka sь dea loksl... Kondigi'le пьчїї fьrь respektate de Baiazid..

Đerman mi Ion erađ kanїї четьдеї mi апьгьtorїї eї...

N. Вълческь. pag. istor. art. milit la Moldovenї pagina 64.

Lsarea aчestїї четьдїї din nođ de la Тьгчї, sь înтїmnїь maї în згмь.

„În ansl 6973 (dela zidirea Ismeї) 23 Genarie, adьnъnd Stefan Vodь mьltь oaste de đarь, vrїnd sь rьskьmpere четьдїїle karele lsase пьđїnїї de la alđї domnї, pogorїta kь toatь пsterea sa spre четatea kili-eї, mi sosїnd merkьrї spre joї la miazь-noapte, a înkonjьrat четatea; їnsь joї nь s'a апьkat de харь, iar vinerї de dimineadь a їнчепьт sь batь четatea, mi аша toatь zїoa s'a хьрьđїт nїnь їn searь; iarь sїmbьт se їnkinarь чeї din четате, mi a їнtrat Stefan Vodь їn kilia, mi akolo netrekьnd trei zile, veselїndьse mi lьzđїnd pre Dьmnezeđ, їmblїnzea oamenїї din четате. De akolo la четatea albь s'a đьs (Akerman) mi mьltь пьvalь fьkьnd, a dobїndїт mi четатеa albь, mi амїndoь четьдеle kь mьltь vьrsare de sьпьe le аđ dobїndїт kare le аđ їntьrїт kь бьkate mi kь slьjitorї. a lьsat akolo pre Isaia mi pre Вьхtea пьrkьlabї sь le їngrijeaskь; iar el s'a їntors la skaьnsl sьđ їn Sьчеava...

Kronika lьї greke. hr. mold. t. I. pag. 119.

Maї їn згмь Baiazad iar ea четатеa їn apoi.

Clejani.

„Atunci Mahomet beî se determină să prefacă țara în pašalik turcesc. El skrise sultaneli, cerînd ca să-l năe ne dînsul guvernator, ningînd că-l voeste mi țara. Pe timpul acela se afla la Konstandinonul Logofătul Stoika, acesta simțînd planurile Turcilor, făcă ze memorial către Sultanel, în care arăta privilegiile țării d'a mi ale țe domnului krestin, mi skrise tot d'odată la boerii din nrînginat să se adăne îndată mi să aleagă domn, căci independența Romînilor se află în pericol, aștia nă perdăru timpul mi aleseră pe Radă dela Afșmađi.. mi se armară kontra Turcilor. Moxamet beî înkă întră în țară că denșmirea din partea Sultaneli. La Glsbavi se întîmpinară ostile Turcesti mi Rșmînesti; Radă bate pe Moxamet beî mi acesta se retrăde că rșmine peste Dșnăre; dar la șrmă se întoarce că mai mare pștere. Se face a doa bștaie la Klejani; viktoria înkă se deklară pentră Romîni....“ Lasricanș.. istoria Rom. 40 mi 41. —

Cornul lui Sas.

„Venea Potoski semeđ că izbînzile ce făcșeră frađii lui într'aceste țări.... Ce prekșm zice Moldoveanul:“ nă sînt în toate zilile Pasti „merșea fără niči o tokmcală.. La așel lok Kornul lui Sas.. este kotit Prștă; însă kotă se nrînde în partea despre rșșrit; iar de-

spre aceea parte unde este tabăra Lemaskъ, este emită
 ana Prstslsi nînz la kъmp... Într'achel lok a fьkьt o-
 stile lsi Stefan Vodъ pьvalъ asъpra Lemilor mi n'aș đi-
 nъt resboisl nimika Lemii, kьt într'achel resboiș, ei ama
 de sîrg saș spъimîntat mi saș amestekat (Lemii,) de
 ničî tьnrile n'aș anьkat odatъ sь le sloboazъ. singьr
 Potoski, pentrъ sь i se tьnъeaskъ nъmele, a dat între
 karele xaidьчилor mi apoі l'a vьdit... Iar ne Natoski..
 l'a đs osteniі de đarъ la Stefan Vodъ... Miron Kostin
 Let. Moldovei.

„Ceі altъ oaste Lemеaskъ toatъ a kьzьt în robie mi
 mai mьlđi s'aș înekat în Prst, kьt abia a skьpat či-
 neva ka de poveste...” pag. 230.

S'a întîmplat în domniea lsi *Tomșa Vodă*.

Siretul,

„Aș intrat în đarъ la Moldova de a pьdat mi a ars
 Чернъдъл... Neavînd Moldavii ničî o grijъ, fiind pa-
 че legatъ. Vьzînd Moldovenii aчeastъ kьlkare de le-
 țe mi amьpitsrъ, nъ sьterirъ, či kь tođi se gьtirъ sь
 între la Podolia sь prade... Iar daka aș mers, aș ars
 Chernavoda mi Iagelniđa mi s'aș anьkat de Чарmonajin-
 ski... Prinzînd de veste Lemii kь Moldavii aș intrat
 la dînșii s'aș gьtit đe resboiș, s'aș bьlьčit mi aș emit
 înnaintea Moldovenilor la ana Siretslsi mi dînd resboiș
 vitejeste, ama aș strъns pre Lemі, kь nimika de arme
 nъ gîndea, či de fьgъ sь skane, mi dînd în Siret. mьl-
 đi s'aș înekat; pre mьlđi iaș tьeat mi iaș înnъns de aș
 perit mai mьlt de 2000 în resboiș, fьrъ rьniđi mi robі.

Перит'ащ боері аleshі: dintre Леші Benglinski, Пилетки; iar pe Blides l'aş prins viş..“

Cron. Urche, pag. 160. —

Mihaiu în Transilvania.

Maî tôte kronivife mi istorivii kare aş skris a-
cheastъ lăntъ, se znesk în chele maî mълte pântxri. Noi
trechem aici o skurtare din istoria D-lăi Lazriano: „Deçi
se determinъ bѣtaia în 28 oktomyrie 1599, între Sibii
mi Шelinberg. Kardinelul n'avea de kт 9000 de
militari din kontra Mixai avea la 30,000 mi tănxri. Bѣ-
taia çinъ de la 10 oare dimineaça pъnъ la 8 oare seara,
Viktoria rѣmase mълt timp nedăçisъ. Andrei Bъçian,
Moise Sekeli mi Petre Ťsar, înninserъ pe Romъniî çei
pъşii în desordine prin înnşkătxrile tănxrilor pînъ în-
tăşimşl Çisnădiei mi le lşarъ kъte va tănxri. Atşnçî
Mixai se renezi fçrios dъne fşçari; lovi kъ sabia pe
şniî dintre ofiçeriî şăi, îi fşkъ şъ stea de la fşçъ mi
atakъ înkъ o datъ pe Transilvaniî osteniçi. O lăntъ
şъnpçeroaşъ mi înfçriatъ se îçhinse atşnçî între chele doş
armate. Romъniî învîng. Gaspard Korniu mi Pankraç
Sençî se arşnkarъ tşrbaçi iarъşii şъpra Romъnilor,
dar îndemert: Korniu se prinde de Romъni. Poloniî
kare kombѣteaş kъ Transilvaniî, trek în partea Romъ-
nilor. Kardinalul, desperat, ea fşçă, însouit de şn mik
korn de militari plъçiçi mi osteniçi de bѣtaie... Çei
maî viteji ofiçeri Ťngçri resist înkъ; dar vѣzîndъ-se
lşaçi de aî lor, eaş mi ei de fşçă... Romъniî kornind
toatъ mşniçişnea, tabѣra mi 32 de tănxri a le armatei
Transilvane; de fie kare parte, kъzçrъ la 2000 de mi-

litarî... aचेastъ viktorie a Romъnilor fъkъ pe Mixai Viteazъl, domn peste Transilvania... Kardinalsl, vrînd sъ fъgъ, fъ omorît de seksil Blaj Eordeos.. ши kapъl lъi fъ adъs la Mixai... че nedepsi kъ moarte pe vçi-
gъtor..“

Сорăсеніі.

„Săltanъl nъse în miskare o armatъ de 30,000 Тъгчї. Alesandrъ din Romъnia kъ fratesъщ Petrъ, înarmarъ o пәtere asemenea de mare. Stefan Batori.. esnedsi pe Mixail Ratzъ.. kъ doъ miі de Seksi, Alesandrъ, apromiindъse snre Fokmanі, skrise vornikъlъi Dъmbravъ la Iamі sъ vie kъ tođї boeriі ши sъ primeaskъ pe nođl domn Petrъ. Aјngînd pînъ la satъl Kopъcheniі dete, akolo зп ospъđ mare fratesъщ Petrъ. Dъmbravъ, kъ boeriі din Moldova venirъ, în adevъr; însъ kъnd se apromiarъ, atakarъ pe neastentate pe domnї la ospъđ, kъ atіta isъime, în kъt tъrbъrarъ kastrele ши impъstiarъ miliцїa. Aleksanerъ d'abia skъnъ la четatea de Floчї, iarъ Petrъ la Bъila. Între ачестea Ionaskъ impresъrъ пъ Тъгчї de trei пъгђї ши-ї mъchelъri fъrъ miserikordie, dъnъ ачeia întъrnъ armele în kontra Őngъrilor ши-ї fъgъri пъnъ la Брашов. Пре Vintilъ îl trimise la Bъkъrestї ka sъ okъne tronъl. Vintilъ domni patrъ zile ши fъ vчis kъ tođї аї sъї de Kъnitанsl lъi Alesandrъ...“ Lazrianъ.

Доа lupte.

Ionaskъ азъînd de ачeastъ întъmulare, se întъrnъ din пъгђїle Transilvaniei kъtre Bъila зnde era în-

kis Petrъ. Îpredъ mi arse cetatea; însъ kând era sъ ea kastelul kъ asalt, azîi kъ yine sn korn de 15,000 de Tъrçî în ajstorul împresъraçilor. Lъsъ Brъila, eşi în aîntea aчestora mi îi bъts aша de tare, în kът abia skъпаръ la o mie de kълъrî, (din 15 miî.) Dar азînd kъ la Tigina se strъnye alt korn de Tъrçî mi de Tъtarî mai mare... frînse mi ne aчestia.. Tot într'aчest timp 3600 Romъnî bъtsъ pгemedul Tъrçesk kare e-mise din Çetatea-Albъ în ajstor celor de la Tiglina...“ Lasrians.

Apa Birsei,

Akъm Шербан (çinerele lъi Miахаî Viteazul) de-terminъ sъ plece el însъmi în Transilvania mi sъ kontinçe plansul lъi Miахаî Viteazul. În lъna lъi îslî 1603, trekъ mъnyî kъ 4000 de kълъrî, 6000 de pedestri mi kъ patrъ tsъsrî. Ajsngъnd în çara Bърsei, çnde-l as-tenta Sekeli kъ Tъrçîi mi kъ Tъtarîi, atakъ în datъ ar-mata aчestsia mi o пне în çea mai mare inkъrkъtsъrъ. Tъrçîi lъarъ fъga. Sekeli se çinъ inkъ kъ aî sъ; dar kъzъ în bъtaie împreçnъ kъ 4000 de inшî în 17 îslie, Шербан trimise lъi Rodolf 32 de steagrî lъate de al Çngъrî, Tъtarî mi Tъrçî..“ Lasrians.

Sân-Petru.

În 12 îslie întrъ Шербан kъ 7000 de kълъrî mi kъ 1500 de pedestri în Transilvania ne la Брашов. Ва-tori se пне la Петrestî kъ 13,000 de kълъrî mi kъ 3000

de pedestri, Gabriil Bekliam komanda arina dreantz; sãksisl Traxtat cea stãngã. Kãtre searã oastea romãnã impãrãitã în trei diviziuni sosi mi îndatã se încens o bãtaie asprã între amândouã ostile. Întã se pãrea cã sã pleacã romãni; pedestriimea încensã se retrãce; dar kãnd Șerban observã cã kãlãrimea Ţingreaskã a lãat fãga, strãnce ne aĩ sã pedestri mi kãlãrĩ mi atakã cã toatã pãterea centrãl lã Batori, il frãnce mi akoperi zn miliar de pãmãnt cã kadavere. Akolo kãzãrã la 6000 de Ţingãrĩ, ceĩ alũĩ se prinsãrã; pãrãni skãparã cã fãga. Șerban lã 120 de steagãrĩ; dar nerã mi el 4000 de oameni. Batori fãrã la Sibĩã..“

Lașriã.

Vezi mi istoria lã Kogãlniceã, cã mai mãlte detalãrĩ în acest sãjet!

Braha Cãpitanul.

Atãrãĩ emãã Tãtãrĩ dãrãin pãdãrĩ bãlãkãrĩ, cã vite, cã robĩ. Decĩ Moldovenĩ se renezeã la Tãtãrĩ cã sã mi skoãrã robĩ; iar Tãtãrĩ il lãã în goãrã de-ĩ goneã pãrã il tããã, cã eraã kaiĩ Moldovenilor leșinãrã de-mĩ daã în cap. Atãrãĩ Șeremet (general Rãs) aã porãrãit Moldovenilor sã deã pãce Tãtãrãlor sã nã sã batã cã dãnșĩ kãrã aã fãkãt pãce mi nã le or da ajstor mi or netreche rãã çine se va mã bate cã Tãtãrã. Decĩ Moldovenĩ aã încensã a strãgare mi al blestemare mi a zãcere kãm n'or merçe eĩ sã se batã kãnd imĩ vãd pãrãrãrã mi femeile mi feciorĩ lor robĩ la Tãtãrã de-ĩ azãea cã sãreke kãm il blestema. Iar el le zãcea sã nã baçe seãrã kã-ĩ va

skoate împărătsel mi kare va merge kă dînmîi, le va da împărătsel momîi la Mosk, mi ns sî era mi rșmine a grîi ce ns i se kîdea, șn om mare ka ațela. A-tșncea mergînd kîrîi va Moldovenî denșrtiuor în a-intea_obszșlșî saș tîlnit kș vre o sștș de Tștari viind kș kîrîi va robî desnre Iamî.. Decî lovindș-î Moldoveniî fîrș veste la gsra Jijiei, i aș tșiat ne tođî mi i aș dat mi în Prst de i aș înekat mi i aș skos ne robî...

Kro. Șreke.

Luarea Xotinului

În Isna lsî mai 1673 plekș Sșltanșl a doa orî în kontra Polonieî, Domniî romșni merserș ajstor kș 8000 de oameni. Seraskerșl Xșsein-Паша, vșzînd șn nș-mșr atșt de mik, se înfșriș asșnra Domnilor mi se renezi kș xanșerșl asșnra lsî Petriței Vodș. Aseme-nea mșnie arștș Xșsein Паша kștre Grigorie Gika kșnd đinșrș konsiliș de resbel. Prin aveste pșrtșrî kșrșde a le Tșrkșlșî, se întșrîtarș Domniî mi militariî Romșni mi determinarș șș treakș la Polonî, în 11 no-emyrie kșnd Sobieski atakș Xotinșl, Petriței întoarse armele kontra Tșrșnilor. Apșins de mșnie pș Xșsein Паша, se renezi asșnra lsî mi-l rșni kș însșmî mșna sa... Romșniî kontribvîrș parte mare la decidarea vș-tșlieî, în șrma kșria Sobieski, lșș Xotinșl.

Lasrians.

Coroba.

În 7026 asgșst a întrat Albș Sșltan kș Tștariî de la Perekon mi a trekșt Nistrș fîrș veste mi a tras

spre Prst de s'a sxit p̄n la Șerbanka din s̄s de Ștef̄nesti mi s'aș anșkat a p̄rdare ȳara. K̄s norok̄sl ȳel b̄sn al l̄si Ștefan Vod̄s s'aș nrilejit k̄s oaste gata în ḡsra Korobei din jos de Ștef̄nesti mi aș dat veste mi ȳreii de s̄rg s̄s se str̄nḡs, mi daka saș b̄sl̄ȳit, s'a sxit în s̄s mi a trimis Ștefan p̄re Petre K̄r̄b̄b̄ȳ vornik̄sl k̄s toȳi josenii. Daka aș trek̄st Prst̄sl, l̄sn̄i dimineaȳa în r̄v̄rsats̄l zovilor, f̄r̄s veste a lovit p̄re T̄tari mi i aș r̄sbit mi m̄lȳi T̄tari aș perit mi m̄lȳi s'aș înekat în Prst mi în ȳsra s'aș înglodit, p̄re m̄lȳi aș prins̄ș vii, mi p̄re doii m̄r̄zȳi mari anșme Tamiz mi Binaz... Prek̄ȳi aș r̄mas i aș gonit p̄rește k̄m̄p, t̄bind̄s-i mi s̄ȳet̄ind̄si p̄n la Nistr̄s șnde m̄lȳi saș înekat înk̄s. N̄smai Șaltan̄l k̄s p̄ȳini a sk̄pat; înșs mi el r̄nit la kap... mi d̄np̄s aȳeia mi a l̄sat siemi Doamn̄s...“

Șreke ch. n. 153.

Petru și Asan.

Iat̄ ȳe skrie Niceta Honiat libre. I de Isaacio Angelo Cap. 4. „M̄rind femeia l̄si Isaac Angelo, aȳes-ta mi-a p̄s în kap s̄s-mi ea femeie strein̄s mi prin soli neȳind pe fata Beleii III reȳele Șngariei, kare n̄s era înk̄s în v̄rst̄s de 10 ani.. a norșȳit ka kelt̄selile n̄șȳei, s̄s se adșne dela ȳet̄ȳeni mi dela ȳar̄s, l̄kr̄s kare a nem̄lȳșmit ne toȳi; iar mai ales pe barbarii lokșitori ai Em̄l̄si kare mai n'aainte se n̄smeaș Mizii, iar ak̄șm Vlaxii... pent̄s l̄sarea venițșrilor mi alte stoarȳeri, s'aș sk̄lat la arme. K̄șneteniile r̄s-kolei aș fost doii fraȳi din neam̄l aȳela (adik̄s din

*

Români) Petru și Asan. kare, ka sã nu se vazã vre un perikol a se skãla la arme, a mers la împãratul în Kinsela și aã cerut sã se prãimeaskã în nãtãrãl ostãshilor și sã li se dea lokul din mãntele. Em ce nu mãlt venit adãcea. Ne kãpãtãnd chele dorite, mormãiaã ka niste nebãgaã în seamã și nefolosidã și aã fãkãt vorbe mãi kã îndrãsnealã kã kare deskoperea ce vor sã fakã daka se vor întãrna akasã, mãi vãrtos Asan ce era mãi îndrãsneã și kãrã, dãne ordinãl Împãratãlã, i s'a dat o palmã.. Iarã Petru zãnl din fraãã și a nu koroanã de aur și s'aã încãlãat kã kãlãrãni moxorãã.. Decã a încõjãrat Prãslava și vãzãnd kã nu o vor pãtea bate, o aã lãsat, și pogorãndã-se din Em aã bãtãt mãlte orame de ale Greãilor..“ Aãestã fraãã kã Romãniã și kã Bãlgariã zãmarã resbelãl u bãtãrã în mãi mãlte rãndãrã ostile Împãratãlã. Pãnu în sfãrãsit eã proklamãrã din noã, rigãtãl Bãlgaro-Romãnu, zãnia din aãestã doã fraãã etc.

Movila lui Rãsvan.

Iarã Bator Sigmon aleãe ure Rãsvan domn în Moldova și i orãndãeste 12 miã de oaste Õngãreaskã sã mcargã asãnã Ieremiã Vodã. Lããnd veste Ieremiã Vodã de pogorãrea Õngãrilor, urcãm a pãtãt a strãns oastea dãrãi și s'a gãtit a stare kã resboiã. Era într'o dãminikã kãnd s'aã anroiat ostile Õngãrestã de Sãciava.. Și a tokmit ostile Ieremiã Vodã la sat la Arenã... Singãr Ieremiã Vodã fiind în bisericã i-a dat sãire kãm ostile vin și se anronie de ostile dãrãi.. Kãnd Ieremiã a eãit la ostã, tãmpinatãs'aã ostile de

toate pîrgurile mi dăpă kîtă-va lăntă între osti, îndată înbrărbîndă-se fruntea ostilor Moldovenestî, aș frînt pe Ţîngări... Osteniî lăi Ieremia Vodă aș prins mi pre Răsvan Vodă în făgă... Stă movilă mi akəm pre drămăl bŕei dela Săciava kare se nemeneste *Movila lăi Răsvan*... Iar pre Ţîngări î-aș gonit ostile pîntă la mîndi kă mare vŕsare de sînje.“ Kronika lăi Miron Kostin пар. 218 Леаоп. Молдов.

Kahulul.

Împăratul Țîrciei azind de semeția lăi Ion Vodă (Ionaskă) mi kîtă pagăbă î a făkăt, a sokotit să stropăskă para Moldovei kă totsl... Ion Vodă mi aș împărgit oastea în trei-zeyi de pîlkări mi la tot nîlkăl a nă kăte o năskă (tăn) mi avea mi ont-zeyi de nășchî (tășări); iar toată oatea lăi Ion Vodă era de trei-zeyi mi, făgă prosti mi adăpășă... La închenătl răsboișlăi zik kă o seamă de Moldoveni să fi înkinat la Țîrci, mi Țîrci să-î fi nă în fruntea răsboișlăi de s'a onrit fokăl în trănșii mi aș merit kă totsl. Deyi Kazachi lăi Ion Vodă kă fokăl mi Moldoveni kă făștășrile arănkăș kăt nă se sčiaș Țîrci că vor face, mi văzînd Țîrci ne Moldoveni kă vor să moară de kăt să nă birăskă, kă mălte mestemășări s'aș nevoit să amășeaskă pre Moldoveni să-î dăkă asăna nășchelor, çi văzînd Moldoveni mestemășășrile lor, nă î gonea mălt çi nămaî pîntă daș dășl... Deyi lășînd Țîrci partea despre Kazachi, kă toată pătarea s'aș întors spre Moldoveni; iar çe eî staș ama kəm ar fi çotărdi să moară.. Mi măltă moarte s'a făkăt în ambe-părgule,

кѣ нѣ ера а кѣлкаре пре пѣмѣнт, че тот пре трѣснѣгѣ
 де ом, ми маѣ апоѣ, аша агроане се бѣтеаѣ, кѣ ми
 мѣнѣле ле обосѣсе ми армеле ѣшѣ скѣпаѣ; ка ачела
 прах сѣ фѣкѣсе кѣт нѣ се маѣ кѣносчѣа чѣне де а кѣѣ
 есте, нѣчѣ де сѣнеѣе се асѣа, ми де трѣснетѣл пѣшчѣ-
 лор де амбе-пѣргѣле, кѣт нѣчѣ пѣшканиѣ, нѣ счѣаѣ зп-
 де маѣ даѣ. Деѣѣ Ion Vodѣ а ѣдрѣнтат пре аѣ сѣѣ
 дѣн апоѣа пѣшчѣлор (тѣснѣрилор) сѣ се маѣ одѣхнеаскѣ
 пѣдѣнтел ми Тѣргѣѣ амѣндѣреа... Аѣ дат о ploae mare
 де аѣ мѣѣат пратѣл де пѣшкѣ. Де ачѣ н'аѣ fost Mol-
 dovenѣлор де нѣчѣ зп folos кѣ ли саѣ мѣѣат пѣшчѣле...
 чѣ нѣмаѣ дѣн мѣнѣ аѣ кѣѣтат а се батѣре ми нѣ се
 пѣтеа снѣѣѣѣнѣ де мѣлѣѣмеа Тѣргѣлор... Маѣ апоѣ оастѣ
 Тѣтѣраскѣ ѣ-аѣ ловѣт де ле аѣ кѣѣтат а dare dos ка сѣ
 сканѣ ми Тѣтариѣ ѣ gonѣрѣ ми ѣ арѣнкѣрѣ jos.. Нѣмаѣ
 пѣдѣстрѣмеа ми оастѣа де стрѣнсѣгѣ аѣ рѣмас, ми 300
 де казачѣ. Чѣ ѣѣнд ми Тѣргѣѣ обосѣѣѣ нѣ пѣвѣлеаѣ а-
 ша. Ion Vodѣ, скѣпѣндѣсе де оастѣа кѣлѣгеаѣѣ, ми
 а дат glas ка сѣ пѣдѣстреаскѣ тоѣѣ.. ми пѣвѣлѣнд кѣ
 дѣншѣѣ, ѣнсѣми Ion Vodѣ, аѣ лѣат пѣшчѣ кѣ ѣзѣшѣ де-
 ла Тѣргѣѣ, ми лѣгѣнд табѣра, с'а дат ѣнапоѣ ми с'аѣ tras
 лѣнгѣ sat la Rѣскани де саѣ ѣнгрѣнат (дѣпѣ шанѣзѣѣ)
 ѣар Тѣргѣѣ, дака саѣ стрѣнс тоѣѣ, ѣаѣ ѣнконѣсрат... Кѣ
 тоатѣ тѣснѣрѣле аѣ ѣнчѣпѣт а батѣре ѣнтрѣншѣѣ, че нѣмѣка
 нѣ ле strika кѣ се менѣсѣсе бѣне.. знде трѣѣ zile с'аѣ
 алѣрат. Деѣѣ ѣзѣѣнд Ion Vodѣ кѣ ѣлѣмѣнзеск ми мор
 де sete, ми прахѣл де пѣшкѣ с'аѣ ѣнпѣзѣѣнат.. а soko-
 tit.. сѣ факѣ кѣ Тѣргѣѣ пѣче, ка сѣ сканѣ (не аѣ сѣѣ)
 де моарте. Тѣргѣѣ бѣкѣгromѣ се пѣѣѣмѣрѣ.. аша трѣмѣ-
 сѣгѣ Тѣргѣѣ la Ion Vodѣ де-ѣ ѣзѣратѣ, ка сѣ-л дѣкѣ ѣѣѣ
 la ѣнпѣзѣратѣл, сѣ-ѣ sloboазѣ не la kasele lor не тоѣѣ..
 Тѣргѣѣ дака ѣ'a добѣзѣндѣт ѣн табѣра lor.. ѣ'аѣ дат де

viș de l'aș legat de koadă a doș kəmīle mi le aș slobozit prin tabăra de l'aș fărmat... ai lăi aș intrat în tabăra Tărcăaskă, mi akolo, tînd mi omorînd, aș perit toți vitejeste pînă la znsI..“

Kron. Dreke. 195.

Seraskerul Tărcăesk strînsse oaste de 200.000 bătăci mi veni kă 120 de tînsrî. Černeski (Xotmanul lăi Ion Vodă) fă kəmperat kă 30 de mi de galbeni mi se retrase dela Dănrre săb ureteste falne. etc. Laurianu.

Avea Ion Vodă puioare Săsoaikă.. sta deosebi.. kare pentră mslă drăgoste țe avea spre Ion Vodă, nă l'a lăsat între oastea țeă kăreare, temîndse să nă-l vînză bocrii dăreî etc.. III kəmnd Ion Vodă pe Ieremia pîrkălabul la sine, ačesta s'a apărat ziknd kă el n'a pătst pîčene să kănoaskă mslăimeă Tărcilor; iar kredința lăi se va vedea kă întăiș el va da răsboiș Tărcilor, mi îndată kă polkă lăi a păreș asșnra Tărcilor; iar auronîndse, a porșnit stegărlăi d'a slobozit steagul în jos mi mi aș plekat toți kanetele la Tărci...“ Ačelamî Kronikar, vezi leaton. Moldovei.

Năvala lui Tăreși.

Vlad avea kăregei măi puini de zere mi: sînt kari zik kă nămăi șante mi a avst. Kă ačestia într'o noante aș pūvilit în oastea împărcăteaskă mi mare frikă aș bęgat în Tărci kare kredea kă nă stiș țe oaste mare streină a venit asșnăle. Kînd a intrat Vlad în tabăra Tărcăaskă, întăiamî dată l'a întămpii-

nat oastea din Asia; darъ bѣtaea n'a ȓinst în delșng, kѣci fșgșrîndșse Asianiî, s'aș tras în apoî. Iar Vlad avșnd kș sine lampade mi fșkklî în rînd merșea kș-tre kortșl împșratslșî; çî ostamiî lșî aș gremît mi aș mers lă kortșrile novșșșitorilorș lșî Maxomet mi Isak, șnde vitejeste s'aș nșrtat, omorînd kșmilele mi dobitoacele, mi stînd în rșnd la bștaie, foarte nșđini aș perit, darъ kare s'aș desnșđit dela rșnd, îndatș s'aș tșiat prin Tșrçî. Pedestramiî kare era lșngș Maxomet Паша, fiind tarî, voîniçî, vitejeste saș bștșt. Mai ne șrmș tođî Tșrçîi saș șșit ne kai mi bștaia îndelșng aș ȓinst akolo. Deçî întșrîndșse mșnteniî, se gșr-beaș kștre kortșl Împșratslșî, çî gșsînd gata pre nș-zitori, nș îndelșng s'aș ostît. Dșnz açeia s'a întșrnat snre niapșl tabereî, mi predșndșse, aș șçis pre kșđî aș aflat akolo mi în rșvșrsatșl zorilor aș emit din tabșrș, tokmaî nșđini perzînd în noantea açeia..."

Kronika Шинкаî. Паф. 39. п. 2. Дъне Халко-кondila.

Çî Valaxșl de kș noante aș nșvșlit în kortșl çel drent al tabereî fșrș veste, mi nșnz çe s'aș lșmi-nat, prea mare șçidere de Tșrçî aș fșkșt, tșînd ne-nșmșrađî. Tșrçîi prin tșnerek, ne kșnoskînd pre nemîçî, pre sine șș tșiaș. Dșne çe s'a fșkșt zioș, Romșniî s'aș întșrnat în tabșrș; iarș tșrkșl kș rșșine s'aș întșrnat în Odriș."

Dșka în list. 139 Zantina cap. 45 Sive ultimo.—

Gergița.

Anșl 1511 Dșnz çe a domnit Vlșđșđș karele șrmase lșî Mixnea saș Mixail III, șn an; zîçe Filstix,

a venit Mircea III Vodă feciorul lui Mixnea Vodă din Ardeal că mare mândime de Ţugrî între care mi între Vlădăre Vodă mare răsboiș s'a fâcut în zioa turgăslă din Gergița; că Părvălestii aș arătat în zioa aceea atăta inimă căt s'a birsit Mircea Vodă mi mândi Ţugrî aș perit.. Iară Mircea Vodă a scăpat peste Dăne.. Vlădăre Vodă a domnit doi ani. Kron. Pinca. p. 128. n. 2.

Bătălia dela Varna.

Anul 1444. Iulian Kardinalul n'a închetat a stră-mura pe Craiul Vladislav I pătră cănd l'a adus să răpă pacea că Amărat II fâcut. Căci zicea că nă s'a nătat, ni că kăvenit, a face pace că Tărcii făr de scirea Păni, trebsind a se face pacea nentă folosă tătlor krestinilor, mi desmăntind Vladislav III Domnă Valaxiei nre Craiul dela merșerea mă în kolo de Nikopoia Bălgăriei, il amărea achem Iulian, că korbile Venegienilor, ale Bălgărilor mi ale Păni, nă vor lăsa pe Amărat II să treacă din Asia în Europa mi să vină între ajător la ai săi. Că kăvinte mi făr dăinde ka ačestea, amărit fiind Craiul, mi a adănat ostile, mi mergănd pătră la Nikopoia Bălgăriei, akolo l'aș întăpninat Drakula săș Vladislav III Domnă Valaxiei, desne care zice Bonfiniș; „Mă n'ainte de a „porni tăbăra de la Nikopoli, aș întăpninat pe Drakula bărbătlă drent mi obă, karele în ori că bătaie „el a fost cel mă tare mi cel mă viteaz povăzitor, „nentă că kă pădine osti; dară kă mă mare inimă „mi îndelenăne mi kă nre mare vîrtătea ostănilor

„сѣї, preste n̄dejdea t̄st̄lor, f̄r̄z̄ de vr̄'sn ajstor strein,
 „īndel̄ng a ġinst resboīš k̄z T̄z̄r̄c̄iī mare r̄sboīš toġi
 „krestinīī, la o lalt̄z̄ l̄zaḡi, de abia l'ar fi ġinst, k̄z r̄s-
 „boisl̄ ačesta ama de tare mī a īnp̄ġinat l̄k̄sitorīī
 „ġr̄iī sale, k̄t̄ maī n̄z̄ r̄m̄z̄ese čine s̄z̄ l̄kre p̄z̄-
 „mīnt̄sl̄. Drak̄sla ačesta, ka s̄z̄ n̄z̄ kaz̄z̄ s̄z̄b̄ ġġsl̄ T̄z̄r-
 „čilor, fiind k̄z̄ ak̄sm, foarte sl̄bise, la pornirea a-
 „čeasta ka la z̄n liman aš̄ alergat; či v̄z̄z̄ind oastea
 „Kraisl̄s̄i mī sn̄t̄mīnt̄ind̄z̄se de nimīčia ei, ka čel če
 „svia p̄sterea īmp̄rats̄l̄s̄i T̄z̄r̄česk, karele la v̄z̄nat,
 „īnk̄z̄ k̄z̄ maī m̄sl̄ġī ešea, de k̄z̄ġi se afla īn oastea
 „Z̄nḡz̄reask̄z̄, a doġenit mī r̄z̄gat ne Kraīš mī ne ġe-
 „neraliī l̄s̄i ka s̄z̄ n̄z̄ mearḡz̄ maī īnkolo, či s̄z̄ se īn-
 „toarne oastea ačeia s̄z̄ o ġin̄z̄ pre at̄nčī k̄z̄nd se vor
 „ad̄z̄na mī alte ostī streine, ad̄k̄z̄nd̄z̄le aminte mī as-
 „p̄rimea erneī, kare ak̄sm z̄rma, ničī se va p̄stea s̄z̄-
 „feri. Z̄niī t̄l̄ksiāš k̄z̄vintele l̄s̄i Drak̄sla īn rea ar-
 „te sokot̄ind k̄z̄ n̄ent̄z̄ ačeia n̄z̄ vorbeste din īnim̄z̄
 „n̄ent̄z̄ k̄z̄ avea leḡz̄t̄z̄z̄ k̄z̄ T̄z̄r̄c̄iī, či l̄skr̄sl̄ de sine
 „ar̄z̄ta k̄z̄ toate zisele l̄s̄i s̄int̄ adev̄z̄rat mī sn̄re m̄n-
 „tsire. Dar̄z̄ tr̄z̄ġind z̄rsitele ne Kraisl̄ mī str̄m̄z̄r̄in-
 „d̄s̄'l mī Kardinaul̄sl̄ Isl̄īn, n'a ask̄sl̄tat de Drak̄sla;
 „iar̄z̄ Drak̄sla, v̄z̄z̄ind k̄z̄ nimika īsp̄z̄veste, a dat
 „Kraisl̄s̄i ajstor ne fiisl̄ s̄z̄š̄ k̄z̄ 4000 de k̄z̄l̄z̄reġi mī
 „doī voīničī kare p̄rea bine sviāš̄ toate l̄kr̄z̄rile; anoi
 „k̄z̄nd aš̄ p̄lekat Kraisl̄ de akolo, ī-aš̄ d̄z̄z̄it doī kaī
 „de nezn̄sz̄ īz̄ġime, ka de i se va īnt̄m̄nla vre o
 „p̄rimejdie de kare D̄z̄m̄zezeš̄ s̄z̄-l̄ fereask̄z̄, s̄z̄ se
 „foloseask̄z̄ k̄z̄ d̄inmīī. Maī tare sn̄t̄mīnt̄ase ne Dra-
 „k̄sla r̄z̄sn̄sz̄l̄ z̄nsī strigoi bolgare karea, la sat̄l
 „S̄slon, īnt̄rebat̄z̄ fiind de d̄inss̄l̄ desn̄re k̄z̄r̄p̄erea r̄s-
 „boisl̄s̄i ačelsia, ī-a r̄z̄sn̄sz̄: k̄z̄ Kraisl̄ Vladislav k̄z̄

„bine va petrece; darъ гѣмѣшицеle ostilor celor бѣ-
„tste mai norokoase vor fi дѣлѣ ачеia аспра Тѣгчилор.“

Ашиндerea скрие Кромер ши алѣи мѣлѣ, кѣ
Drakъla a dat 10,000 de кѣлѣгеѣи ѣнтрѣ аѣstorъl Кра-
ѣлѣi Vedislav, iarъ паралипомена пѣне 20,000 de кѣ-
лѣгеѣи; чи еѣ kred кѣ пѣмаѣ 4000 de кѣлѣгеѣи ѣ-аѣ dat,
despre kare Хalkokondila зиче: „Ѣн бѣтае Ромѣниѣ
вѣзѣнд кѣ фѣг Albeniѣ, s'аѣ ѣнтors la visteriile ѣмпѣ-
рѣtestѣи ши le-аѣ прѣдат, ѣнпрезнѣ кѣ kortъl ѣмпѣratsѣlѣ,
omorѣнд кѣmilile ши ѣndemnѣнд ѣнъл ne altъl, сѣтѣ-
rѣндѣse de прадѣ, нѣ s'аѣ ѣнтors ѣн бѣтаie, чи ѣн табѣ-
ra lor. Mergѣнд Краѣл Vedislav mai ѣн kolo de Ni-
konoѣia, la Varna, s'a ѣнтълnit кѣ Амѣрат II ши lovin-
дѣse ostile, a perdъt бѣтаia Vladislav, ши s'a тѣiat el
ѣнssъи ѣн 10 zile a le lъi noemvrie дѣн anъл 1444 ѣн
vѣrstѣ de 20 de anѣ, 10 zile. Perit'аѣ кѣ el ѣнпрезнѣ,
afarъ de floarea tinerilor, ши voѣnicilor de sѣb koroana
Ѣngarieѣ, ши Kardinelъl ѣlѣian, прѣчина гѣтѣѣеѣ... Ioan
Хѣniad a скѣнат de perirea dela Varna. —“ Albin зиче:
„Din гѣsboѣl de la Varna ѣн kare a кѣзъt Краѣл Vla-
dislav, Ion Korvinъl чел tin tatъ romъn нѣskъt, lъѣnd
кѣ sine pre Ромѣнѣ. кѣ чѣнste аѣ фѣѣit, ши trekѣнд
Дѣнѣrea tare se грѣbea ѣн Ѣngaria, prin Valaxia... Чи
s'a prins de Drakъla din ѣара Ромѣneaskъ... Mai a-
noѣ s'a ѣнпrietенit амѣndoѣи ши кѣ чѣнste l'a slobozit la
ale sale...“ Kron. Шinkaѣ. part. II паѣ. 7 ши 8.

Rovina.

Anъл 1398. Мирѣа Vodъ стрѣнгѣнд нѣ пѣѣинѣ
oaste, se sfѣтѣsia кѣм ar пѣtea ѣнтѣмпина ne Тѣгчи ши

kəm s'ar nstea bate kə eī. Ši amezînd femeile mi prənyī, în muntele Prasov, ʒma oastea lăi Baiazid prin nădʒrile ʒele kə gîndʒ din kare maī mǎlte sînt în ɟara aʒeia mi o fak ne strəbətstʒ. ʒr̄mînd Mirʒea oastea lăi Baiazid, mǎlte vitejii fʒʒea, bʒtîndse kə ʒei ʒe r̄m̄neăş saş se dʒʒeaş sʒ prade bskate mi dobitoaʒe. Аша, ʒr̄mînd oastea protîvnikʒ, kə mare îndrəsnire s-aş bʒtst kə dînsa. Zik ʒniī kə Mirʒea, kʒnd treʒea oastea lăi Baiazid prin oare kare strîmtoare, n'a încetat a tʒia ne nemiy. pl̄nʒ kʒnd nʒ s'a tʒbʒrît a-kolo Baiazid din sfat̄l lăi Brenez mi o zi a odixnit oastea; iarʒ adoz̄zi, trek̄ndşmi oastea peste Dənr̄e, s'a întərnat în ɟara sa." Шинкаї. кр. паґ. 370.

Stefan la Moarte.

Kəvînt̄l lăi Stefan zis în ainte de moar̄te fîlsī sʒş mi boeriol, la sʒʒeava este nomenit de Kantimir în Kroniʒele Moldovenesʒi. (Vezi kartea lăi Kantemir a-sşura Tərciei, kar. 3. kan. 4. n. 17.)

Mihaī la Vidin.

1594. Dənr̄ aʒeia s'a dəs aşşura oramelor ʒer-navodʒ, Tərtskaia mi Nikonol, kare orame kə altele maī mǎlte kʒt le aş ars, strikat mi robî, apoī kə nrea mare dobʒndʒ s'aş întərnat neste Dənr̄e . . . . Vezi Šinkaī kron. паґ. 252. Vezi asemonea istoria Prinʒipatelor de M. Koḡl̄niʒeanş ʒnde se vorbeste de aʒest fant, tom. I.

Țuțora.

În anul 1586. noem. 23. aș venit iară Kazachi în țară kă zn Domnișor anșme Ivan kărăra le-a emiit în ainte Petră Vodă VII, kă oaste din șșs de Țuțora și dînd răsboiș vitejeste, de țambe părăile, aș nikat mslji, și în 26 noemvr. birsi Petră Vodă ne Kazachi și sili de i-aș dat pre ține aș avst mai mare, kare le și aș lșat plata dșpș vina sa...“ Miron logofștsl, în Kronika Rom. kșp 60. —

Petru Șciopul.

Anșl 1591... Petră Vodă vșzșnd nevoea dșreș kă Țăruș pre obișeisl rșș țel șșrkat și ne șșmșrat de lșkomie, țrimiseserș de țerea banș șș dea mai mslt de kăț erea adștișl țereș, s'aș sfștsit kă boerș țe vor fațe, kșm vor pștea rșdika și alte dșrș kare n'aș mai fost kă nș e de ațeasta, kă doarș nș va pștea plști ațeastș datș țara, ți șș este kă se fațe obișeish, karele nș va mai ewi. și lșșnd ațeasta, altele vor isvodș, kșm s'a și șntșmplat, și aș ales kă ațeastș nevoe șș nș șnșeapș de la el, ți dela altșl. Drent ațeia s'aș țștit șș se dșkș din țară preste voia boerilor, kariș toșș țițeăș șș dea ațea nevoe kăți o vor da alșș, și țara tot nș se va mșntși; ți Petră Vodă n'aș vrșt șș și ea blestem așșpșșș; ți lșșnd boerș șș-șș pșzeaskș skașnșl pșnș kșnd le va veni alt Domn dela șmpșrșșie, el dșpș șante anș și jșmștate aș domnieș sale țeș d'a doa, s'aș rșdikat kă frșntea

boerilor, între care aş fost Strois logofătşl, Ieremia Vornikşl kş fratele sşş Simeon (Mogilş) kariş mai apoi, amşndoi aş domnit; Andrei Xatmanşl mi alşii mai mşlşii kariş nş se îndşraş de dşnsşl mi aş trekşl prin Polonia în Ţermania.

Miron Logofătşl: Kron. rom. kap. 60.

Ogogeni.

În toatş pache che avea Matei Vodş iarş nş Ţa lşsat Dşmnezeş în odixnş; çl i-aş rşdikat nemik mare pre Vasile Lşnşl Domnşl Moldovei... Acheasta fşrş niçl o priçinş s'a rşdikat kş oaste asşnra lşi Matei Vodş mi a venit pşnş la Bşzşş.. Matei a trimis dşnş ajştor la Rakoci Kraisl Ardealşlşi.. Strşnsa mi oastea sa mi înşşşl a pornit kş ostile snre Bşzeş... Skrie Kemeni Ionan, despre acheasta zikşnd: „În anşl 1637, toamna tşrziş Lşnşl Domnşl Moldovei, din îngşdşinşda Porçei Tşrçesçl, s'a rşdikat kş oaste asşnra lşi Matei, Domnşl mşntenesk, kş karele fşkşsem legştşrş pre-kşm am skris la anşl 1636, mi atribşit lş'l ajştşm.

Eş am fost rşndşit sş merg kş oastea de ajştor lşi Matei Vodş... Lşni mi s'a fşkşt zioş în Valazia trekşnd mşnşii pre plaişl Bşzşşlşi kş vre o kşte-va mi de sşkşl kşlşreçl. Kşnd am sosit eş nş bine îi merçeaş lşkrşşile, pentrş kş pedestri lenşdşnd ne aga lor, m'aş ales altşl nşmai de kanşl lor; Kşlşreçii în-kş prea mormşieaş, pentrş kş Lşnşl Vodş întrase în

- Valaxiea kale de natrş zile. Darş asşnd de venirea
- ostilor Ardelenesçl, sş onşise dela pşşirea în ainte.. Dar Lşnşl Vodş s'a fost retras, trimiçşnd ne kşmna-

tăseș Țoldon kă vr'o kăte-va miî de ostaiș, am pornit într'akolo, măkar kă porșnkă cea noș era ka sê împăcăm ne Lăpșl kă Matei Vodă...“

Pe la 1638 Lăpșl Vădă iară a strâns oaste mi iară a venit în țara Mănteneaskă, kare lăkră, așzind Matei Vodă, aș strâns mi el ostile sale mi a enit întră întămpinarea lăi la sat la Nenimorî pre ana Ialomidei, unde dînd vitejeste bătăie, birșingă a fost a lăi Matei Vodă, kăt abia a skăpat kă pșuinî oamenî Vasilie Vodă la Brăila.

Mustafa Pașă.

La Izarea Rășchikălăi de kătre Mihaî Viteazl, în resbelă kă Măstafa Pașă, iată ce zice visteră Stavrinos:

„Măltă jale se făkăse în zioa așeia mi plănțe-
 „gile se înălțăș pănă la țer, totî ostaișii Romăni saș
 „înkărkăt în destăl kă avere; robî mi roabe mi aș lăat
 „kă prisos, niminea n'a skăpat din măna lor. Fămoa-
 „sele țărkoaițe, mălt răsădăte, ce staș anșrărea înkise,
 „să le fi vâzst atșnăi jămătate goale, deskălde, tăn-
 „lîndăse în zăpadă; znele țărîte de păr, altele de m-
 „nă; nă era ostaiț kare să nă dăkă kăte o țărkoai-
 „kă...“ (Vezi kritika lăi Eșș. Predeskă așșura kărșei
 lăi Stavrinos, în magaz. istori.)

Mărirea lui Mihaî.

Tot așest vister Stavrinos zice în Poema sa;
 „Atșnăi s'a skălat mi s'a dăș la Belgrad (în Tran-

silvania) unde se așeză ka șa reșe... III era sokotit de reșe în tot Ardealul. Iar fiul său domnea ne toată țara.. Boerii Transilvanii i se înkinară ka șa șni reșe.

Glubaviî.

Radul Vodă leat 1521. nre așest Domn rădikându-l boerii dela Bszsă, a venit kă resboi la Tărgoviste mi a omorit nre Preda, fratela lui Basarab Vodă Neagoe; iară Teodosie fiul lui Neagoe Vodă, șpind la Țarigrad, akolo a mșrit. Deș șa Mexbet beg dela Nikonoi, prietensul lui preda mi al lui Teodosie Vodă, așzind de întămplarea lor, a venit kă răsboiș mi birșind nre Radul VII, i-aș țiat kapul; apoi a skris Mexbet begul împărdiei kăm kă cere țara nre el Domn, kărsia împărdia i-a mi trimis Domnia. Dar întră așeiamă vreme fiind în țarigrad șa logofătul așme Stoika mi prinșind de veste a skris boerilor să rădice Domn nre Radul VII din Afșmađi. Așesta a fost ținere lui Neagoe Basarab Vodă, îndatș kăt a domnit, s'a rădikat kă resboiș așșura Beisli Mexmet, mi omorindșii tođi șșșșșii nre kare'i nșșșșș prin orașe, a birșit mi nre Mexbet Beg (saș beis) în doș rindșii întăiș la satul Glubaviî, apoi la satul Klejani Tărgjesti, (vezî poema Klejani.) Iară întră al treilea răsboiș, fș birșit de Mexmet beg, mi aș șșpit în Ardeal, mi de akolo, venind kă Șngșrii de la Ionăș Kraiș, (adikă dela Ion Zanolia) aș birșit iară nre Mexmet beg mi l'a gonit din țară..." Kr. Șinkaî nau. 145 mi 146.

Lupta între Români.

Darъ stefan VI, Domnul Moldovei, ka un vârsător de sârpe che erea, nъ mslit a gъndit kъ primejdie Ţugrilor mi a toatъ krestinătatea, çi el înkъ s'a apskat de Mъntenî, kъçi skrie Miron Logofătul în anul 7034, predataş Stefan Vodъ çara Mъnteneaskъ pъnъ la Tъrșor (nъ kșm skrie Engel) pъnъ la Tъrgoviste); çi nikъirea i-aş kștezat Radul Vodъ sъ-i stea asșurъ, çi kъ bine mi kș pace a nevoit Radul Vodъ de a potolit pre Stefan Vodъ.“

Milița.

La anul 1420 Achelam Engel skrie zikъnd: „ Dșpъ moartea lui Mircea Vodъ, a apskat skasnul Domnesk feçiorul lui çel din çiitoare Mirxe (saş Mircea iargșii); çi nъ îndelng l'aş çinșt. Dan nepotul çel din frate al lui Mircea Vodъ, çeneralul çel vestit al Romșnilor, aș aszit de moartea șnkisli sș în tabșra Tșrçeaskъde lîngș Çarigrad, mi s'aș fșrișat din tabșrș în çetate sșb kșvint kъ va sș fakъ o probъ iskșsitș, mi a slșjit dșpъ açeia împșratșli Çarigradșli în mslte întșmplșri. Soliman (Mahomet I saş Amșrat II) a tribșit sș lase baterea Çarigradșli în skșrt, mi Dan s'a rșgat de împșratșl greçesk sș-l aște sș se întoarkъ în patria sa, împșratșl i-a mi dat o frșmoasș mi mare korabie kș kare Dan, pre marea Neagrș a venit la Dșnșre. De abia a sosit în Valaxia, mi i s'aș plekat o seamș de boeri: totșși a învins Mircea în-

тѣиаші датѣ. Дан а кѣмат пре тѣрчі њн ајѣтор, Мирчеа а кѣзѣт ла Сигисмѣнд Краиѣл Ынгариѣі каре ле а порѣнчит лѣі Стефан де Ломонѣ (саѣ Ловенѣ) ка сѣ дѣктѣ по Мирчеа ші сѣ-л ашезе њн Valaxia. Стефан де Ломонѣ а ші мѣрс кѣ Мирчеа њн анал 1420 пре кѣм аратѣ Хрисовѣл дѣла Катона, чѣл дат: њн descensk Campester pro seles, њн по рнѣреа ла Табѣлѣ лѣнгѣ Себеш, њн зѣоа Сѣн-тѣлѣі Апостол Іакон дѣн 1420.. Чі сосѣнд њн valaxia ші бѣтѣндсе, а бѣрсѣт Дан Водѣ, оморѣнд ші пре Стефан де Ломонѣ ші пре Мирчеа II..“

FINE.

Tablă de Materii.

1. Ana Doamna	пац. 3
2. Kozia	13
3. Върладзі	19
4. Baia	23
5. Kodre Kosminskі.	29
6. Cetatea Albă	37
7. Miliga	43
8. Rovina	47
9. Bogdan în Polonia	51
10. Сѣн-Петрѣ	57
11. Moldaviі la Marienberg	61
12. Kaxzi	65
13. Solii lsi Ценеш	71
14. Fezioara dela Ирѣт	75
15. Batalia dela Varna	77
16. Ogoşeniі	81
17. Doz Lăpte	85
18. Năvala lsi Ценеш	89
19. Mixaiş în Transilvania	91

20.	Апа Върсеї	97
21.	Grozea Vornikxl	101
22.	Domnsl Ionaskx	103
23.	Копъчениї	105
24.	Лзarea Хотинскї	109
25.	Vornikxl Dxmtrx	113
26.	Mixaї la Vidin	115
27.	Stefan la moarte	117
28.	Koroba	119
29.	Лsnta între Romъnї	121
30.	Siretsl	123
31.	Glъbaviї	127
32.	Klejaniї	129
33.	Цздора	131
34.	Kornxl lъї Sas	133
35.	Petrъ Skionxl	135
36.	Gergїда	137
37.	Konsilisl Sekret	139
38.	Шербъnesti (Шерпъtesчї)	143
39.	Mъstafa Паша	145
40.	Кълъгъrenїї	147
41.	Mixaїř revenind dela Dъnъre	153
42.	Вълъlia ne Giадъ	155
43.	Movila lъї Rъsvan	157
44.	Враха Кълпitanxl	159
45.	Mълrigea lъї Mixaiř	161
46.	Petrъ mi Xasan	165
47.	Dъmbrava Ромъ	167

GREȘELI DE TIPAR.

Kozia.

Пац.	13	rîndsl	2	în lok de	<i>are</i>	çitesçe	<i>aer.</i>
—	—	—	8	în lok de	<i>sulletul</i>	çitesçe	<i>sufletul.</i>
—	21	—	27	în lok de	<i>marî</i>	çitesçe	<i>mahurî.</i>
—	26	—	12	în lok de	<i>vaxl</i>	çitesçe	<i>vъlxl.</i>
—	33	—	3	în lok de	<i>p'oasele,</i>	çitesçe	<i>p'oasele-цї.</i>
—	37	—	11	în lok de	<i>Панçirî,</i>	çitesçe	<i>Панçirî.</i>
—	39	—	10	în lok de	<i>flakъre-ї,</i>	çit.	<i>flakъra-ї.</i>
—	46	—	6	în lok de	<i>printr'a,</i>	çitesçe	<i>printr'al.</i>
—	48	—	2	în lok de	<i>amorxl,</i>	çit.	<i>amorx'ї.</i>
—	58	—	5	în lok de	<i>soya</i>	çitesçe	<i>soaga,</i>
—	65	—	1	în lok de	<i>Kaxexl,</i>	çitesçe	<i>Kaxxl.</i>
—	68	—	15	în lok de	<i>s'arъtam.</i>	çitesçe	<i>s'arъtъm.</i>
—	69	—	12	în lok de	<i>sklave,</i>	çitesçe	<i>brave.</i>
—	—	—	20	çitesçe	<i>innii</i>	гъпitorî.	
—	73	—	15	în lok de	<i>repektъm</i>	çitesçe	<i>respektъm.</i>
—	76	—	—	în lok de	<i>samănă</i>	çitesçe	<i>seamănă.</i>
—	83	—	—	în lok de	<i>гъспîndiçї,</i>	çitesçe,	<i>гъспъndiçї.</i>
—	86	—	—	în lok de	<i>kъçie</i>	çitesçe	<i>k'ъçie.</i>
—	87	—	—	în lok de	<i>mi,</i>	çitesçe	<i>çe.</i>
—	102	—	16	în lok de	<i>ofserъ,</i>	çitesçe	<i>oferъ.</i>
—	--	—	17	în lok de	<i>Groazea</i>	çitesçe	<i>Grozea.</i>
—	106	—	—	în lok de	<i>seninî,</i>	çitesçe	<i>senin.</i>

- 130 — 4 în lok de romtesचे, zi romesचे.
— 132 — 18 în lok de tae, चितेचे ताie.
— 138 — 16 în lok de va चितेचे la.
— 144 — 2 în lok de अर्पिंतोase, चितेचे अर्पिंतोase.
— 147 — 4 în lok de स्रंतं चितेचे स्रंतं
— 150 — 19 în lok de पाम्, चितेचे पाम्.
— 150 — 24 în lok de स्कंतेie, चितेचे स्कंतेi.
— 166 — 10 în lok de नेन्तं, चितेचे: नेन्तं.
— 170 — 16 în lok de क्खंरिe-ण्णि चित. क्खंरिe-ण्णि.

LISTA.
D^{LOR} ABONAȚI.
 DIN
 BUCUREȘTI.

LA

MAREA BIBLIOTECA CLASICA-UNIVERSALA.

CLERU.

	9. „	Stefan Nikolesko.	1
	10. „	D. I. Eșstatie.	1
Sfingia sa pîrinte Gri-	11. „	George A. Boroșii.	1
gorie, ureot la Radu-vodă.	12. „	Dimitrie Popniș.	1
	13. „	Vasile Brezianu.	1
	14. „	Niku Georgescu.	1
ABONAȚI fîcării prin D. I.	15. „	Zamfir Slăvescu.	1
Christescu.	16. „	Sk. Șlescu.	1
	17. „	Alexandru Șziciuanu.	1
1. D. Emanuil Angelescu,	18. „	Petre Mănișu.	1
2 „ Ioan George Florescu.	19. „	A. Șlescu.	1
3 „ Grigorie Filite.	20. „	P. Dimanchea.	1
4 „ I. Christescu.	21. „	Al. Porumbaru.	1
	22. „	Geor. D. Florescu.	1
Prin. D. K. Otnescu.	23. „	K. Katina.	1
5. D. K. Otnescu.	1	Prin D. N. I. Roatu.	
6. „ N. Froniș.	1		
7 „ K. Kojescu.	1	24. D. Nikolae I. Roatu.	1
8. „ Z. Bekar.	1	25. „ Toma I. Tîrbulescu.	1

26. „ K. Panadonols.	1	60. „ N. Bilvireskx.	1
27. „ Al Andoneskx.	1	61. „ Simeon Markovič.	1
28. „ G. Stefъneskx.	1	62. „ N. T. Orъmans.	1
29. „ Al. Poenars.	1	63. „ Dimitrie Kslogls	1
30. „ M. Baronzi.	1	64. „ George Koonъionols.	1
31. „ Iorgx Mixsleyš.	1	65. „ Nikolae Sakoleans.	1
32. „ D. Poenars.	1	66. „ Ioan Naks.	1
33. „ T. Bъreli.	1	67. „ Ioan K. Fъndeskx.	1
34. „ Ioan Kamua.	1	68. „ D. Marineskx.	1
35. „ Stefan Ioan.	1	69. „ Шtefan Rasideskx.	1
36. „ Nikolae Georgis.	1	70. „ Take Sleanx.	1
37. „ St. Stoika.	1	71. „ A. Psalida.	1
38. „ K. A. Androneskx.	1	72. „ Meltiad Koteskx.	1
39. „ A. N. Veriъeans.	1	73. „ Krist Ekonomx.	1
40. „ T. Ioneskx.	1	74. „ Madam Argira Ralet.	1
		75. „ Ioan Dъlmitreskx.	1
Prin Librъria Xrist. Ionninš		76. „ Ioan Zallomit.	1
K-niъ Pomanov.		77. „ G. Mslъieskx.	1
		78. „ П. Чisflea.	1
41. „ D. K. Bosians.	1	79. „ D. Petrolians.	1
42. „ Iorgx Georgeskx, in		80. „ Tejen Radsleaux.	1
serviъiš komerъial.	1	81. „ Stef. Rauians.	1
43. „ Nikolaie Nenovič.	2	82. „ State Xristeskx.	1
44. „ Niđъ Grigoriš.	1	83. „ R. Dъmitreskx.	1
45. „ M. S. Tъrneans.	1	84. „ Grig. K. Kiriъinov.	1
46. „ M. Zamfireskx, stsd.	1	85. „ Stef. Rimiъeans.	1
47. „ R. Sъvъleskx.	1		
48. „ G. A. Stoianovič.	1	Prin D. Kъrneniъeans.	
49. „ Sp. Stъneskx pr. priv.	1		
50. „ Panait Alesandra.	1	86. „ D. Al. Kъrneniъeans.	1
51. „ Nikolae I. Petrovič.	1	87. „ Ssb lokoten. Baroz.	1
52. „ Anton Kostandineskx	1	88. „ D. Iorgъleskx.	1
53. „ Diamandi Manole.	1	89. „ I. Raliанъ.	1
54. „ Markx Koviš.	1	90. „ V. Gъneskx.	1
55. „ Iankx D, Bosiano.	1	91. „ Mit. Kъrneniъeans.	1
56. „ Kamitan D. Попovič	1		
57. „ A. Otneskx.	1	Prin D. Шtefan Bolintineans.	
58. „ T. П. Diseskx.	1		
59. „ B. Petroni.	1	92. „ D. St. Bolintineaus.	1

93. „ D. Boloṽneans.	1	Prin magazinl Xrist Ionin
94. „ Dokt. Polizs.	1	et. Komn. Rom. 1
95. „ Ioan Zots.	1	126. „ Ioan K. Lereskḗ. 1
96. „ George K. Tḗtḗrans.	1	127. „ Nḗmele ačestor a- 1
97. „ George Krḗdeskḗ.	1	128. „ bonaṽi nepstṽndsse 1
98. „ Dinkḗ Gṽrleans.	1	129. „ desčifra rḗmṽne a se 1
99. „ K. Krḗdeskḗ.	1	130. „ întreba ačeea prin 1
100. „ K. Balsama.	1	231. „ kare s'aš abonatḗ. 1
101. „ Str. Manoleskḗ.	1	132. „ Zaharia Boereskḗ. 1
102. „ Vasile Iordanovičī.	1	133. „ D. Grigorie Serḗrie. 1
103. „ N. Xerimeskḗ.	1	134. „ Lazḗr Vḗlḗpčeanḗ. 1
104. „ N. Bḗlḗgreans.	1	135. „ Nikolle Marineskḗ. 1
105. „ M. K. Mḗnčṽleskḗ.	1	136. „ Tḗdor Dḗmitrake. 1

Prin D. Tḗnase Olčeskḗ.

Prin D. Argironlls.

106. „ D. K. Delesḗ.	1	137. „ N. Roseti. 1
107. „ A. Stḗnčeskḗ.	1	138. „ G. Kostafors. 1
108. „ G. Gḗrečeanḗ.	1	139. „ Skarlat Fḗlkoians. 1
109. „ K. Gḗlešeskḗ.	1	140. „ — Germani. 1
110. „ T. Olcescu.	1	141. „ M. Laxovari. 1
111. „ Grigorie Gṽrgiḗ.	1	142. „ N. Laxovari. 1
112. „ П. Sḗveskḗ.	1	143. „ — Argiropolu Gr. 1
113. „ Iosif Doda.	1	144. „ N. Manoleskḗ. 1
114. „ N. Bobeskḗ Bḗk.	1	145. „ N. Kḗmḗrḗšeskḗ. 1
115. „ K. Beneskḗ.	1	146. „ George Georgiḗ. 1
116. „ N. S. Bḗlḗteans.	1	117. „ M. Lanate. 1
117. „ K. Zinteskḗ.	1	148. „ D. Floreskḗ. 1

Prin D. Sergiad.

118. „ D. S. Piiskḗneskḗ.	1	149. „ Emanoil Kinezḗ. 1
119. „ K. Mḗnčṽleskḗ.	1	150. „ I. Rasti. 1
120. „ K. Sergiad.	1	151. „ . . . (ačest nḗme nḗ s'a nḗstṽ desčifra.)
121. „ N. Androneskḗ.	1	152. „ Ioan German. 1
122. „ Eftim. Bestelei.	1	153. „ K. Černovodeans. 1
123. „ T. Drḗgḗlineskḗ.	1	154. „ V. Пanna. 1
124. „ Ioan Gṽrkovičī.	1	155. „ Antonie Gḗgṽ. 1
125. „ D. Šerbḗneskḗ.	1	156. „ Ilie Vojeans. 1
		157. „ Triand. Pḗneskḗ. 1
		148. „ Nikolae Petreskḗ. 1

159. „ Sterie Dimbleskx. 1
 160. „ Simeon Sacelariș. 1
 161. „ Iankx Poneskx. 1
 162. „ Grg. Nestor. 1
 163. „ Toma Poneskx. 1
 164. „ Saipiș — 3-lea. 1
 165. „ Vasile Vasiliș. 1

**Prin D. Kristake Polixroni-
ade.**

166. „ Mixail Stoianovič. 1
 167. „ Mix. K. Monasis. 1
 168. „ Xrist. Polixroniad. 1
 169. „ Пър. Kesarie Iorod. 1
 170. „ N. G. Polixroniad. 1
 171. „ State Anton. 1
 172. „ Mixale Xalla. 1
 173. „ George Moraits. 1
 174. „ George Petrino.. 1
 175. „ Teodor Demitriș. 1
 176. „ Dem. Profereskx. 1
 177. „ Nikolaš S. Gerasim. 1
 178. „ Ianake Aleksiš. 1
 179. „ Ilie Konstantin. 1
 180. „ Šabeka. 1
 181. „ George Pankx. 1
 182. „ D. Teoxaridis. 1
 183. „ N. Поповиči. 1
 184. „ I. N. Rîmniceanx. 1

Prin magazia Edit.

- 185 „ D. T. Basarъbeskx. 1
 186. „ G. Mavrodolș. 1
 187. „ Kolonel K. Ieronim. 1

ABONAȚII.

DIN.

DISTRIKTE.

Orașul Pitesti.

Prin D. Grigorie Atanaseskx.

188. „ Maior A. Solomon. 1
 189. „ Ioan Rъteskx. 1
 190. „ Nik Apostoleskx 1
 191. „ Dimitrie Antoneskx. 1
 192. „ Dimitrie Bozoianx. 1
 193 „ Nikolae German. 1

Prin D. Toma Fърdșeskx.

194. „ George Zisidis. 1
 195. „ Mixail Predeskx. 1
 196. „ A. T. Filiinidis. 1

Prin D. M. II. Petreskx.

197. „ M. II. Petreskx. 1
 198. „ George Bърboeskx. 1
 199. „ Aчik Karabet X. As-
lan. 1

Жъдецл Romanai.

D. II. Mъneskx.

200. „ Pitar Шer. Jianx. 1
 201 „ Eliodor Bърșzeskx. 1
 202. „ Търъс. Dimitreskx. 1
 203. „ G. I. Komъneanx. 1
 204. „ Vasile Voikъleskx. 1

205. „ I. Toma Bрътѣшанѣ. 1
 206. „ Petrake Kostandin. 1
 207. „ Ioan Rъdъleskъ. 1
 208. „ Vasilie sъditъ. 1

**Dist. Vilcea în Vilciul Rî-
 - sreni.**

209. „ M. Vlademireskъ. 1
 210. „ Ioan G. Kaneleanъ. 1
 211. „ N. Iakoveskъ Orezъ. 1
 212. „ V. Jorjъ. 1
 213. „ Dimitrie Merimeskъ. 1
 214. „ Badea Slъteskъ. 1
 215. „ G. Marineskъ. 1
 216. „ N. G. Temele. 1
 217. „ Iosif Naigeboreanъ. 1
 218. „ I. Potnoki. 1
 219. „ Хар. Zъgrъveskъ. 1
 220. „ *Kapitan Kalotescu.* 1
 221. „ G. K. Bрътѣшанѣ. 1
 222. „ Stefan Stamateskъ
 slъvikъ. 1
 223. „ George Bъdeanъ. 1
 224. „ R. Broskъreskъ M.
 Orez. 1

Distr. Ialomija.

225. „ I. Ioneskъ. 1
 226. „ Фрагii Цисвара, S.
 Manasia. 1
 227. „ A. Ianovичi. S. Bъr-
 bslemti. 1
 228. „ T. Berra — S. Dъ-
 deaska. 1
 729. „ G. Ioan — S. Jilava
 de jos. 1

Distriktul Mъmchel.

230. „ Toma Kougeskъ. 1
 231. „ Petre K. Ifiriianъ. 1
 232. „ G. N. Stefъnesk. 1
 233. „ I. Bъneskъ. 1

Prin D. I. G. Valentinanъ

234. „ G. Kalineskъ, profe-
 sor în Kraiova. 1
 235. „ Sf. sa Egъmensl Ni-
 chefor. 1
 236. „ Komъneanъ. 1
 237. „ I. G. Rъntsreanъ. 1
 238. „ Sf. sa Arhimandritъl
efrosin Poteca egъm.
 Motreanъ. 1
 239. „ Serd. Grigorie. Sîm-
 boleanъ la Severin. 1
 240. „ Grigorie Mikъleskъ. 1
 241. „ Sf. sa Nichеfor Tismъ-
 neanъ. 1
 242. „ D. K. Frъmъшанѣ.
 Tîrgъl Jislsi. 1
 243. „ G. G. Magerъ idem. 1
 244. „ N. Ouran Kraiova. 1
 245. „ K. M. Moskъ. Tîrgъl
 Jislsi. 1
 246. „ Leontie Polvriъeanъ
 Mon. Polvripeni. 1
 247. „ Sf. sa Ioanikie Xo-
 rezeanъ, la monasti-
 rea Orez. 1
 248. „ Sf. sa Ieronim Bis-
 triъeanъ, Monastirea
 Bistriъa. 1

Moldova și Bărlad.

Prin D. A. V. Ionescu.

249. „ Iakov Fьтѣ Bьrlad. 1
250. „ K. Ŕaklis. Bьrlad. 1

ABONAȚII.

DIN.

MOLDOVA.

Prin D. A. V. Ionescu.

Bărlad.

251. „ Eman. Kostin Dok. 1
252. „ Jean Poneskь prof. 1
253. „ Nikь Filinidi. 1
254. „ Ioan Bьanilь. 1
255. „ Toma Gikskь. 1
256. „ Teodor Vьlkoviči. 1
257. „ George Zmeš. 1
258. „ Adamake K. Kama-
bьr. 1
259. „ George Pьznь. 1
260. „ Vasile Mitrea. 1
261. „ Stefan Gьrgeskь. 1
262. „ Ioane Zmeš. 1
263. „ Kostake Mikleskь. 1
264. „ Grigore Dьnsleuь. 1
265. „ Ŗlisis Filalitis. 1
266. „ Doamna *katerina Ra-*
ds. 1
267. „ George Paladi. 1
268. „ Kostake M. Menčiš 1
269. „ Andrei V. Ioneskь. 1

Tekuciū.

270. „ Skarlatš Motьmš. 1
272. „ Kostake Iakovake. 1
272. „ George Stanislaš. 1
273. „ Iorgь Nikolaš. 1
274. „ Konstandin Lena-
dats. 1

Prin D. G. Xristofor.
Iași.

275. Prea Sfinę. Sa Ar-
xierьs Filaret Skri-
ban. 1
276. Prea Sf. sa Arxie-
reul Genadie Șan-
drea 1
277. Sfinę. sa Iprotosin-
gel Iosif Bobьleskь. 1
178. Sf. sa Ierodiakonul
Ienokentie 1
279. Sf. sa Ierodiakonul
Ieronim. 1
280. „ Ioan Mandineskь. 1
281. „ Nekьli Roiь. 1
282. „ Nekьlai Tьrkьleuđi. 1
283. „ Nekьlai Lьnь. 1
284. „ Simion Palade. 1
285. „ Kaniian K. Lanna. 1
286. „ G. Platon. 1
287. „ Ioan Karlul. 1
288. „ D. Filostrat. 1
289. „ Dimitrie Mardariš. 1
290. „ G. Stixi. 1
291. „ Skarlat Romano. 1
292. „ Stefan Haltineskь. 1
293. „ Ioan tьtь. 1

294. „ Kostake Kostandi- 1
niš 1
295. „ A. Rъmkанс. 1
296. „ Partene Antoni. 1
297. „ Ioan Bogdan. 1
398. „ George Frъtiца. 1
299. „ Angel Dъka. 1
300. „ Nekъlae Nekъlчea. 1
301. „ Iorgъ Xolbanъ. 1
302. „ Mixalake Xarrets. 1
303. „ Iorgъ Voinesкs. 1
304. „ Dimitrie Melegi. 1
305. „ III. Vasilis. 1
306. „ Kostake Talaiш. 1
307. „ Xaramбъ Черnea. 1
308. „ Iordake Dragomires- 1
кs. 1
309. „ Panaite Manpirof. 1
310. „ Toma Андъniadi. 1
311. „ N. Чъкъ. 1
312. „ Ioan Sirgiliчи. 1
313. „ Ioan Шандрс. 1
314. „ Nikъlae Delimarkъ. 1
315. „ Iankъ Boian. 1
316. „ Vasile Bъxnea. 1
317. „ Шtefan Павliskъ. 1
318. „ Skarlat Tъxtъl. 1
319. „ Kostandin Dimaki. 1
320. „ Teodor Bosie. 1
321. „ Basile Maksimoviчи. 1
322. „ Dimitrie Zamfires- 1
кs. 1
323. „ Soltana Kostandines- 1
кs. 1
324. „ Toma Vartik. 1
325. „ A. N. Snirъ. 1
326. „ Ilie Ikonomъ. 1
327. „ George Fokшa. 1
328. „ Iankъ Drъgичи. 1
329. „ Panaiote Kristea. 1
330. „ D. Черkez. 1
331. „ Aleksъ Kъliчи. 1
332. „ Floresкs Stefan. 1
333. „ Iordake Xarnov. 1
334. „ Nikъ Lъns. 1
335. „ Kostake Пone. 1
336. „ K. Georgis. 1
337. „ D. K. Lъns. 1
338. „ Emanoil Lъnoni. 1
339. „ S Drъbичи. 1
340. „ Tnirъ Dirisъkъ. 1
341. „ III. Albiniги. 1
- Hrin D. Tъnase Bolinti-
neanъ din Bъkъremтi.**
342. „ Dimitrie Kostandi- 1
nesкs. 1
343. „ Snirake Дъziчeaнs. 1
344. „ George Aleksandrъ. 1
345. „ Aleksъгъ Jъlian. 1
347. „ Kostandin Goga. 1
347. „ Kostand. Sъvъlesкs 1
308. „ Aleksandrъ Elefte- 1
riш. 1
349. „ Take Anastasesкs. 1
350. „ Tъnase. Bolintinea- 1
nъl. 1
351. „ Stefan Tъnase Bolin- 1
tineaнs. 1
- Hrin Fraги Sekerчиш Mo-
emтi.**
352. „ George V. Petresкs. 1
353. „ Demetriш Stъnesкs 1
354. „ Giгъ Ionesкs. 1
355. „ Diakonъ Roset non. 1

356. ,, Kristodor Dimitri- 1
adis. 1
357. ,, Solomon Korstain. 1
358. ,, Dimitrie Sfeteskь. 1
359. ,, Kristodor Petreskь. 1
360. ,, Doamna Domnika An- 1
tineaska. 1
361. ,, M. I. Georgeskь. 1
362. ,, Petre Tomeskь. 1
363. ,, D-na Mariга Stьros- 1
teaska. 1
364. ,, Aleksandrs Sirь. 1

Hrin D. Bolintineanь.

- 365 ,, George T. Stьteskь. 1
366. ,, Eftixia Fьrdьseskь. 1
267. ,, V. A. Bazaka. 1
368. ,, Паъ Mixail mi Ioan. 1
369. ,, Kost. Grig. Poenarь. 1
370. ,, Kost. ef. Greчesкь. 1
371. ,, Kostake Borьnesкь. 1
372. ,, Iankь Aleksandre- 1
skь. 1
373. ,, Nikolae Golesкь. 1

Hrin Administragia de Bьzьbь.

374. ,, K. Verlesкь. 1
375. ,, Ioan Gьgiь. 1
376. ,, Nae F. Kerчьlesкь. 1
377. ,, Mix. Drьgьlinesкь. 1
378. ,, Perekli Eкonomь. 1

Hrin Administragia Dim- boviga.

379. ,, Kost. Manolesкь. 1

380. ,, Михъиъ Ioan Тьпъ- 1
sesкь. 1
381. ,, Ioan Vasilesкь. 1
382. ,, Kostake Чokirlan. 1
383. ,, Ioan Кьтьsneanь. 1
384. ,, M. K. Atanasiь. 1
385. ,, Vasile Barlan. 1
386. ,, N. Dimitresкь. 1
387. ,, G. X. Xristьlca. 1
388. ,, Giгь Vamешь. 1

Hrin Admisistragia Rim- nikь-sьrat.

389. ,, Grig. Margiloman. 1
390. ,, Ioan Braileanь. 1
391. ,, K. S. Пongь. 1
392. ,, Iorgь Iorgьlesкь. 1
393. ,, Kostandin Laskar. 1
394. ,, Nikolae Orleans. 1
395. ,, Stefan Sixleanь. 1
396. ,, Dimit. manolesкь. 1
397. ,, Anton S. Arion. 1

Hrin Kasl. Polixroniad. Braila.

398. ,, K. Polixroniad. 1
399. ,, N. G. Tetorian. 1
400. ,, G. Petroviчi. 1
401. ,, K. Поповичi. 1
402. ,, Ioan D. Xangint. 1
403. ,, Ioan Georgesкь. 1
404. ,, Andriкь Georgesкь 1
405. ,, Vasilie N. Sekera- 1
lesкь. 1
406. ,, Perekli T. Brade- 1
skь. 1
407. ,, Vasile П. Kastoviчi. 1

408. „ N. Pavloviči.	1	414. „ Vartam G. Kondo-	1
409. „ Mina Minoviči.	1	ksji.	1
410. „ S. Georgis.	1	415. „ Georg. Dimitreskx.	1
411. „ Kostake . . . (nedes-	1	416. „ Georgie Valintie.	1
čifrat.	1	417. „ Manta Rxfos.	1
412. „ Xristofor Taboem.	1	418. „ Georgie II. Manta.	1
413. „ Efstatie I. Stamato-	1	419. „ Enake Matake.	1
nols.	1	420. „ Ioan Riga.	1

